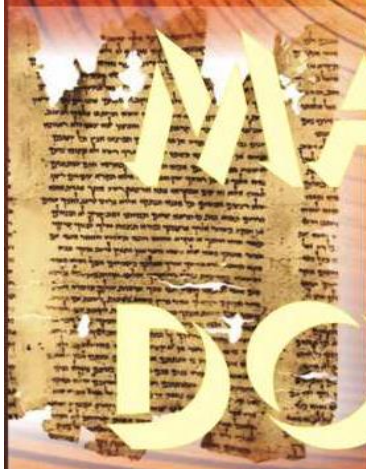

DR. BUNI COCAR

WANHU
DOMINE

Buni Cocar

Manhu Domine

Manhu Domine
Omniprezentul conflict

Precuvinte

Un fermier oriental creștea curcani. Mulți. Era o afacere rentabilă și omul trăia mulțumit. Din păcate, ca multe lucruri prospere, nici întreținerea lui nu s-a dovedit de nezdruccinat, o boală nemiloasă a dat în curcani.

Alarmat, omul s-a dus la înțeleptul satului să-i ceară sfatul... Dascălul, sigur pe el, i-a recomandat mai întâi „apă cu gheață”. Țăranul s-a executat cu evlavie. A doua zi, însă, au murit alți curcani. Alt drum la sfetnic.

Acum, dascălul l-a sfătuit să le dea. „apă fierbinte” și iar au murit curcani. În sfârșit, dascălul a propus medicamentul forte, „apă sărată”, și a treia zi toți curcanii au murit răpuși de misteriosul flagel.

Gospodarul, când îl anunța pe hoga asupra deznodământului, își smulgea părul din cap, dar dascălul, împăciuitor, l-a „consolat”: ce să-i faci, așa-i în viață. eu sfaturi aș mai avea, dar, vezi, tu nu mai ai curcani.

Dac-am fi doar niște fermieri, chiar și în prag de faliment, n-aș fi scris cuvintele ce urmează. Noi însă suntem și fermierul și curcanii. Pierderile la care suntem expuși întrec cu mult dezastrul îndurat de nefericitul proprietar al păsărilor de curte. Pentru noi miza este practic infinită.

„Manhu, Domine ?”, o întrebare adresată retoric divinității, (Ce este aceasta, Doamne?), a fost scrisă pentru tine. Pentru cel ce dorește să trăiască în chip adevărat, care s-a săturat să tot jertfească adevărul doar pentru a face pe plac cuiva, oricine ar fi el.

Scriitorul crede că, deși suntem pe „ultima sută” a istoriei,

*

salvările de ultim moment sunt posibile și de aceea a luat condeiul. Cartea este un mesaj S.O.S., indispensabil în procesul recuperării.

S-a lăsat convins să spună lucrurilor pe nume și n-a ocolit întrebările spinoase. Nici chiar pe cele înfășurate în ștergar și îngropate de secole nu le-a evitat. A socotit c-a sosit vremea lor. Pendulând între a spune doar o poveste adevărată, desfășurată în preajma lui, și a deconspira un inamic cu care, alături de alții, s-a confruntat, autorul își asumă riscul și le prezintă pe amândouă. Procedând astfel își îndeplinește misiunea încredințată: „descrie realitatea așa cum o vezi, cum o cunoști și cum ai ajuns s-o crezi”.

Buni Cocar Surprins de viață

Cenușiu ca o nălucă a nopții, necunoscutul mi-a răsărit în cale, când mă așteptam cel mai puțin... Fiind în plină alergare, nu l-am putut evita., m-am împiedicat de el și am căzut.

În primele momente am crezut c-a fost ceasul rău sau clipa de neveghere din partea unui tânăr de douăzeci și unu de ani, dar, de fapt, aveam să constat mai târziu, am fost „victima” unui act premeditat.

Sunt convins de asta, fiindcă, după ce m-a trântit în țărână, necunoscutul nu s-a scuzat, nu s-a oferit să m-ajute să mă ridic, dar nu m-a lăsat nici să-mi continui cursa. Mi-a barat obstinat

„drumul meu” și cu putere m-a împins pe o cale lăturalnică, veche și părăsită, care părea că nu duce nicăieri.

Și totuși.

„Nicăieri” era domeniul despre care până atunci nu știam nimic sau aproape nimic. Frânturi de vorbe despre acesta îmi trecuseră pe la urechi, dar cine să le dea atenție? Mi s-a spus devreme că este „fantezie” și s-a prins. Cred că nu m-a atras, fiindcă pe mine nu mă preocupa decât „realitatea”.

Acum, după ce, volens nolens, am fost acolo, după ce am mărșăluit prin hățișurile lui și am dat câteva lupte în vechile lui tranșee, declar că nu regret. Din contră, sunt chiar recunoscător c-am avut parte.

Pasiunea mea pân-atunci, nu este un secret, a fost Istoria: antică, modernă, a evului mediu, universală..., oricare era bună. M-am trezit cu setea asta, deși nimeni din familie n-o avea.

Cărțile de istorie, cu poze sau fără poze, mă captivau, mă inspirau, îmi albeau noapțile, îmi dădeau speranțe, poate și fiindcă m-am născut la țară, într-o „căldare” înconjurată de dealuri împădurite și de o sărăcie lucie. Istoria mă stimula să visez la lumea de dincolo de acel spațiu.

Cândva., la sat s-a născut veșnicia, după cum s-a exprimat și unul din poeții noștri, dar în anii '60 acolo domnea mizeria.

Țăranii, gospodarii „zariștilor”, fuseseră înfrânți de socialism, așa cum raporta secretarul Gheorghiu Dej: „în Republica Populară Română, socialismul a învins la orașe și sate”.

Vae victis!

Victimele erau familia mea, rudele, vecinii și, deși copil, mă număram și eu printre ele.

Nu trebuie așadar să mire fascinația care o aveau asupra-mi cei care au pătruns în cărțile de istorie. Ce lume! Ce eroi! Ce adversari! Unde se mai găsesc astăzi oameni ca un Robert Lee sau ca mareșalul Ney?

*

Încă din școala primară însușisem date și locuri istorice și mă luam la întrecere cu puținii pasionați de Zama, Scipio Africanus sau Borodino.

Iorga al nostru îmi apărea un Everest: a scris istorie, multă, și a făcut istorie. Ideal. Cine se poate compara cu el?

Poate doar în antichitate să se găsească vreunul., un Iosif Flaviu ar putea fi situat pe aproape, dar, cu toată bunăvoința, Iosifus n-a fost de calibrul lui Iorga.

Evreul cu nume de roman fusese mai întâi general al armatei iudaice din Galileia., apoi a „trecut” cu steaguri cu tot la

romani și a devenit istoricul lui Vespasian și Titus, împărații Romei care au distrus cetatea părinților... lui și, cu prada de război luată din Ierusalim, au ctitorit Coloseumul.

Iorga n-ar fi trecut niciodată la inamici. N-ar fi pactizat cu niciunul. Dacă ar fi fost silit să-o facă, nu cred că ar fi scris pentru ei și în nici un caz românul nu și-ar fi schimbat numele.

*

Dezbrăcasem haina militară în anul de grație '74 și mă bătea gândul să dau la „Istorie”. Chiar și în armată mi-a fost recunoscut potențialul de viitor istoric., când am întâlnit un bătrân, măturător de stradă, care m-a făcut să mă scutur de Istorie ca de o meteahnă păguboasă.

Prin el am ajuns pe calea ce duce la o lume diferită de cea diurnă. Una mai poleită ca a cezarilor, mai veche ca a faraonilor și mai actuală ca a secretarilor de partid.

Omul, să fi avut vreo 60-65 de ani, era tuciuriu, argintat la tâmple, cu un lucios canin de aur, scund și îndesat. Zilnic putea fi văzut făcându-și meseria pe străzile orașului de pustă în care locuiam ... Măturatul, aveam să descoper, nu era singura lui specialitate.

Stăteam „în gazdă” cu viză de „flotant”. Fără drepturi, orașul fiind „închis” de jure, nu și de facto. În fapt, era tolerant.

Acasă, unde aveam domiciliul stabil și unde mă bucuram de toate „drepturile”, nu mai era de trăit. S-a încheiat colectivizarea și peste noapte am devenit din mici proprietari mari colectiviști sau ceapiști.

„Colectivul”, ca orice flagel istoric, confiscase de la noi tot ce se putea lua: vite, unelte, pământ și. tot ce-a răpit de la „chiaburi” a jertfit la „Ghilgal” pe un altar nou. Pentru conducători, bunurile noastre erau „lucruri date spre nimicire”. Jertfelnicul local fusese ridicat... nu pentru bătrânul Baal, nici

pentru consoarta lui, Astarteea, ci pentru idolii noii generații: Marx, Engels, Lenin și Hrușciiov.

Când jertfești la asemenea zei, te fortifici, devii puternic și ceapeul a confirmat aceasta. Nici un Tamerlan, nici un Atila și nici toți grecii, în ciuda hecatombelor lor, nu pot fi comparați cu el: pământul l-a pârljolit, caii i-a omorât, plugurile le-a ars și satul s-a năruit.

Iată isprava ceapeului.

Nouă nu ne-a mai rămas decât. trenul și. Sodomele.

Gomora în care m-am aciuiat nu era departe de satul sacrificat și trecea drept cea mai frumoasă din țară., avea magazine, catedrală, autoserviri, fabrici.

Când am descins în ea prima dată, tata, înduioșat ca un Avraam urcând Moria cu cuțitul în mână, m-a-ntrebat: îți place, așa-i? Vezi câte magazine., poți intra dintr-unul într-altul. de la gară până la. „Traian”.

Ce era să-i spun? Că nu? Că miroase urât, că-i zgomotoasă? Că vreau acasă?

L-aș fi dezamăgit, el credea că mă duce la mai bine și aș fi apărut un ingrat. M-am arătat așadar „încântat”, în timp ce silabiseam cu „fericire” numele firmei din fața noastră: Cea-pră-ză-rie., aici e de mine, tată.

I-a săltat inima, i s-au umezit ochii., i s-a pus un nod în gât, nu m-a crescut degeaba.

Din edenul părintesc am căzut într-un infern, dar mă agățam de speranța că-s doar „flotant”. Căutam luminița de la capătul tunelului, dar ea nu fusese încă aprinsă. Până atunci., trebuia să mă adaptez. Toți se adaptau, care mai de care.

Cu vremea, urbea s-a mai normalizat și am început chiar să mă simt de-al locului., mi-am cumpărat „permanent” pe liniile de tramvai, mi-am făcut prieteni., la-nceput printre colegii de gazdă, apoi și printre „adevărații” orașeni cu care mă salutăm pe latinește: „servus.” și beam „citro”.

„Latiniștii” de la demisol au fost primii care mi-au vorbit despre măturător. De fapt ei m-au prevenit în privința lui:

- O nouă pacoste pe capul orașului.
- Ce frate, cine?
- N-o să crezi, un măturător ...
- S-a luat și de tine?
- E periculos.
- Cu cine e slab de înger.
- Cu noi, nu i-a ținut.
- Tu să fii atent, că-ți cam place să caști gura și te duce oricine. Ai grijă, ești bărbat de acum. Ai armata făcută, nu te lăsa indus de toți escrocii. Ții minte că era s-o pățești cu curiozitatea ta.

Din zarva lor, am înțeles că măturătorul angaja trecătorii în discuții. Celor ce se opreau le ținea un fel de prelegere despre infinit. sau despre veșnicie.

- Dacă te „prinde” singur, ai încurcat-o rău.
Imediat te ia: ești pregătit de moarte, tinere?

Ha, ha, ha, nebun de legat.

N-am înțeles ce era amuzant ori nebunesc în întrebarea omului. Nu pot să uit ziua când am aflat că s-a sinucis un coleg. Mi-a stat inima de frică. Era un „băștinaș” frumos, blond, sigur pe el și. s-a aruncat în fața tramvaiului la „Pădurea Verde”. Zob. Luni în șir n-au putut să mă împac cu gândul că un tânăr pe care-l cunoscusem personal, un băiat popular și de vârsta mea, poate să moară așa de ușor.

Înmormântarea m-a răvășit de tot. A fost prima la care n-am fost cu părinții. Eram singur. N-am știut ce să zic, cum să mă comport. N-am dus flori. Cui? M-am simțit vinovat că eu trăiesc și el nu.

Mă uitam la mama lui Stelian și în acest timp mi-o imaginam pe mama mea: Cum poate ea să mai vorbească? De ce nu zace, de ce nu este la spital? Ce rost mai au părinții pe lume când le mor odraslele?

Tot timpul cât am stat lângă sicriu, un metal rece s-a plimbat pe gulerul cămășii mele.

Stelian își pierduse sub roțile tramvaiului nu doar viața, ci și vârsta. Dintr-o dată s-a transformat într-un bătrân căruia i-a sosit ceasul. Părul i-a albit, fața i s-a zbârcit...

Am aflat că băiatul n-avea tată., decât vitreg., că maică-sa după recăsătorire nu prea mai avea timp de el.

Pricina care l-a împins în coarnele dihaniei nu era însă în casă. Nu. Fusese iubit. Familia îl socotea vinovat de actul băiatului pe șeful lui, care-l amenințase cu moartea, dacă mai greșește o dată la „practică”. Rebutase o piesă., la freză.

Când șeful a apărut „cu flori”, s-au găsit câțiva care să-i strige: ce cauți aici, din cauza ta., ești un câine, n-ai conștiință., așa se poartă cu un copil? Era cât pe-acți să se producă o încăierare, fiindcă mulți duhneau!

Mai târziu mi-am dat seama că strigase tocmai grupul din care făceam și eu parte.

*

Cu râsul noilor proletari n-am fost de acord, nu fiindcă-mi păsa de un măturător necunoscut, ci fiindcă era vorba de moarte.

Poate că ei nu înțelegeau sau nu-și dădeau destulă osteneală ca să vadă că nu era chiar nimic hilar. Nu poate fi.

Fiori de groază, da, înțeleg, dar râs, nu. E sinistru. Am văzut-o și-n armată. Smucită rău, dă buzna în cazărmi pe timp de pace. Nimeni nu i-a scăpat până acum. Alege și culege nestingherită de nimeni și nimic.

De ani buni, lumea tot zvârle în calea ei, ca-n calea Mumei Pădurii, fel de fel de obstacole, doar, doar..., spitale, doctori, laboratoare, vaccinuri., adevărate linii „Maginot” și nimic. Câțți.

În locurile prin care am trecut până-atunci, „profesională”, liceu, uzină, armată, nu se vorbea decât despre viața „viitoare”, despre traiul din rozul comunism. Despre culmile înalte de prosperitate și fericire ale poporului.

Despre moarte, sinucideri sau împușcări, nimic. Nu erau parte din himeră. Escatologia lipsea din „programă” cu desăvârșire și, din păcate, nici soteriologia nu era bine pusă la punct.

Ce va fi cu noi după fericirea gustată în comunism nu se sufla o vorbă și pe bună dreptate. Cui îi plac lucrurile sumbre?

Pălăvrăgeală colegilor am urmărit-o, fiindcă era parte din ritualul nostru de a pune țara la cale.:

- Știi ce cursiv vorbește.
- E haios, zici că are „pregătire”.
- Cred că are., trebuie s-aibă ceva.
- Școala vieții., asta-i tot, dac-avea., n-ajungea la mătură.
- Poate-i vreun răspopit. L-or fi prins tovarășii cu mâța-n sac și s-o fi supărat și el ca văcarul pe sat. Dă-ți seama, măturător, și o face pe moralistul.
- El se crede la pupitru.
- „Ești pregătit, tiiinere”?
- Ție nu ți-e bine., de ce-l imiți? Îți place de el? Eu mă mir că nu l-a pocnit nimeni pe ăsta. Prea se bagă în seamă. Dacă se mai leagă de mine o dată, nu știu ce-i fac, ce treabă are el cu „pregătirea” mea?
- Are o obsesie, cine știe ce l-a marcat...
- După ce te vede încurcat, că tu nu te gândești la el, ai treburile tale, nici nu-ți dai seama că vorbește cu tine.
- Păi da, tu-ți vezi de mersul pe trotuar și el te strigă, ca și cum te-ar cunoaște. Apoi ca un poznaș, râde singur, te-a prins. Mare mutră! L-am urmărit., așa face, unde se prinde, se prinde, unde nu., mătură înainte și. Încearcă cu alții.

- Nu știi cum îi adună orașul pe toți nebunii.
- Vrei să zici că-i lasă slobozi?
- Nu spune., că. și pe noi ne-a adunat orașul.
- La noi e altceva., noi n-am venit aici decât., și la noi, să fie clar, nu erau decât oameni normali, nu? Ai auzit tu, spune, sau ai văzut tu de ăștia? Umbla vreunul de nebun pe stradă ca aici?
- La noi era una.
- Lasă, aia-i altceva.
- Aici la fiecare colț trebuie să te ferești de ei.

Originea noastră „sănătoasă” odată stabilită, ar fi trebuit să-mi toarne liniște în suflet, dar întrebarea „predicatorului” ambulant nu-mi dădea pace: ești pregătit de moarte. Ce întrebare pe el, nu putea găsi una mai terestră? Cum o să fi pregătit pentru așa ceva?

Și ce înseamnă să fii pregătit. Am cerut lămuriri atotștiutorilor exegeți:

- Și ce-i spui, cum răspunzi la întrebare?
- Nimic, nu zici nimic, că n-ai ce. Ce, poți să zici „sunt”?
- Ai fi mai ridicol ca el.
- Nici nu te lasă să vorbești. Știe el că nu ești pregătit, te ghicește, ești tânăr doar, ce ar vrea el, să te gândești de pe acuma? Poate că nici el nu-i „pregătit”.
- Și eu, de-aș fi în locul lui, m-aș gândi sau, mă rog, m-aș pregăti., dar lasă-mă, frate, să trăiesc mai întâi.
- Își vorbește lui.
- Ai dreptate. Așa e, m-am gândit și eu, de aia înșiră el povestea lui..., cu infinitul. Așa-s toți. Cu cât sunt mai păcătoși, cu atât se dau mai insuflați.
- Sfinții au fost mari păcătoși., am auzit.
- Nu. Ascultă-te ce spui. Ori, ori. Un sfânt nu face păcate, el le iartă pe ale noastre. De aia e sfânt, fiindcă e bătrân, nu s-a-nsurat niciodată, e vergur, adică diferit de lume.
- Lui nenea ăsta îi bate moartea la fereastră și de aia

se ține el de predici, s-o înduioșeze., poate-i mai dă un răgaz.

- „Să se pregătească, thiiinere.”

Convorbirea cu „teologii” de la demisol m-a încurcat. Nici unul dintre noi nu era „pregătit” și râdeam., degeaba.

Bătrânul, pe de altă parte, părea că merita o. liturghie., dacă nu pentru altceva, măcar pentru curaj. Într-o lume speriată, unde socialismul, deși învingător și la orașe, continua lupta., tu să predici pe străzi. Aici, unde prozelitismul este tabu, să ignori legea și să discuți credința, nu-i puțin. Dacă nici statul socialist nu a introdus frica în tine, dacă nici el nu te-a făcut laș, nu ești slab.

Fabrica unde am fost angajat înainte de a fi „luat cu arcanul” la cătane, nu m-a primit înapoi după satisfacerea stagiului:

- Ai lipsit nemotivat.
- Am fost cătană, un an și patru luni la Basarabi.
- Vezi, ai lipsit. și încă mult, un an și. cât ai zis?
- Când m-au încorporat mi s-a promis că am locul de muncă asigurat aici., de unde am plecat.
- Lucrurile se mai schimbă. Și mai este ceva, dumneata ai întârziat, trei zile. E lege.
- N-am știut de legea asta.
Suntem nevoiți să-ți desfacem contractul de muncă. Nu m-am așteptat la...
Nu face o tragedie, ești tânăr. Caută și dumneata.

Maică-mea mereu zicea: când Dumnezeu închide o ușă, tot El deschide o fereastră. N-am contrazis-o., poate L-a văzut ea făcând așa.

Băteam străzile, citeam „ mica publicitate” a „Drapelului” ., căutam „fereastră” și mă gândeam la moarte. Cum o să fii tu

pregătit de., când tu n-ai servici, n-ai locuință, n-ai nimic. Dacă știi că „sunt căutat”, nici n-aș mai umbla după slujbă, dar așa nu pot sta cu mâinile în sân.

Îmi doream întâlnirea cu măturătorul. Simțeam că mesajul lui va completa vorbele mamei care era credincioasă. Mi-a „profețit” că vorbele ei mă vor urmări.

N-am fost un copil rău., la îndemnul ei am citit tot ce era de citit prin casă și am găsit numai „literatură” religioasă, dar dincolo de informație, n-am mai primit nimic.

Mama credea tot ce-i citeam., se bucura și uneori îi curgeau și lacrimi, mie însă, nimic. Nu făceam legătura între „călătoria creștinului” lui John Bunyan și ispitele pe care le întâmpinau adulții. Lacrimile ei le puneam pe seama sensibilității., a influenței părinților ei bătrâni. Eu mergeam în pas cu. lumea nouă și n-am avut regrete, până acum.

*

Deși nu eram în aceeași „tură” cu el, într-o sâmbătă l-am zărit. Nu-mi părea un străin, semăna cu „ai noștri”. M-am dus spre el, arătându-i clar că doresc să intru în vorbă. Cosmeticianul bulevardelor nu s-a formalizat. Părea că mă cunoaște și el de undeva., privirea lui chiar îmi spunea că locul meu este lângă el, făcând echipă, vorbind trecătorilor, purtând vreo flașnetă și nu lăfăindu-mă pe trotuar.

M-a luat totuși în primire:

- Cum poți tu să te bucuri de lume, când tu nu știi nimic despre moarte?

Nu m-am așteptat la imputări..., niscăi îmbărbătări chiar s-ar fi impus pentru starea mea. și poftim. Nu-l mai interesează „pregătirea mea de.”, ci cunoștințele mele despre persoana ei. M-a prins. Nu m-am pregătit pentru un astfel de test. Dar., unde a văzut el bucurie de lume la mine? Și de unde știe el că eu

habar n-am de nimic., scrie cumva pe fruntea mea „prost” sau am mutră de tâmpit? Cum adică, „nu știi nimic”., știi atât cât trebuie să știe oricine: nu e bine să te pui rău cu ea. Te poate înhăța oricând.

Am gândit așa, dar n-am parat „atacul frontal”. M-am mulțumit cu o eschivă și i-am răspuns pe ocolite:

- Am încercat și n-am reușit nimic, chestii complicate., speculații, mă depășesc.
- Ai încercat să afli, n-ai reușit și., gata, ai abandonat?
- Păi, ce să faci., om ești.
- Ești grozav, tânărule!
- Mulțumesc, sunteți amabil. Fiecare e dator să caute, la tinerețe să nu se trezească.
- Îmi place de dumneata. Când ai încercat să.?
- Mai demult.
- Câți ani ai avut?
- În copilărie, știți când ești mai fricos, când crezi mai ușor ce îți se., dar n-am ajuns la nimic.
- Bagă de seamă, acum nu mai ești copil și curând vei fi ca mine, cu un picior în. și tu habar n-ai de., se poate?
- N-am habar, fiindcă n-are nimeni. și. se poate, câți nu-s ca mine? Lumea râde de, de., voiam să zic, de măturătorii care știu prea multe. L-am cruțat totuși, deși mă enervase. Nu era doar el. Oricine mă întâlnea în acele zile simțea nevoia să-mi dea sfaturi sau să-mi facă reproșuri. Mi se cam umpluse paharul.

Omul s-a închis brusc, părea că vrea să mă părăsească, n-avea timp pentru un tip belicos..., avea lucruri mai importante..., gunoi... A rămas totuși pe loc.

Văzându-l îngândurat, în loc să schimb tactica, am continuat glacial: se uită la „cunoscători” ca la fosile din trecutul de tristă. S-a trezit:

- Lasă tu politica, nu-i pentru tine., și ce-ți pasă ție de părerea lumii? Îți dă ea să mănânci?
- Nu-mi pasă și bineînțeles că nu-mi dă, deși se laudă că dă. Nu-mi dă nici serviciu.

- Și din ce trăiești?
- Vin din armată și sunt în. tranziție, sper provizorie.
- Vezi? E tocmai bine. N-ai nici o obligație, decât față de tine.
- Domnule., cum vă numiți?
- Vichentie.
- Domnu' Vichentie, eu nu prea înțeleg ce vreți dumneavoastră, adică ce.. urmăriți..., nu-s vreun deștept, sunt de la țară (nu i-am destăinuit planul meu cu Istoria și intenția de a deveni intelectual) și vă rog, faceți-mă să-nțeleg, ce obligații am eu. față de mine?
- Faci umbră pământului., ce țăranul nu este și el om?
Sau vrei să rămâi toată viața un neee.?

A fost rîndul lui să se abțină, n-a zis cuvîntul., dar l-am completat eu, în gând: „neisprăvit”. I-am răspuns, ca și cum și-ar fi dus vorba până la capăt:

- Nu vreau asta, dar nici nu-mi place să fiu dus de nas., m-am săturat de abuz,
cum v-am spus., vin de la oaste și am mâncat acolo abuz., pe pâine. Cine crede că armată populară e jucărie.
- Gândește-te bine., eu îți spun ție un singur lucru: nu suntem de capul nostru aici.
- Dar?
- Vom da socoteală despre t o t . . e știi tu despre Univers?
- Ce ar trebui să știi?
- Este infinit sau nu?
- Nu știu., nu m-a preocupat.
- Nu crezi că l-a făcut cineva?
- Asta cred că da.
- Și apoi ni l-a abandonat nouă, nu?
- Nu știu, dar omul o să descopere cum stau.
- Dacă noi suntem stăpânii, mari și tari, cum ne place să ne lăudăm., de ce plecăm toți de aici „ca simplonul”?
Parcă asmute cineva câinii după noi și ne gonește de pe

moșia lui. Nici n-am venit bine și gata, țignale, țipete. Ca-n gară. Plecarea! Bagajele! și., ai timp n-ai timp, indiferent cum împachetezi, pleci. Nici drept la replică, n-ai.

- Cine dă țignalul., cine ne strânge la gară, nu se știe., presupuneri pot fi multe.
- Ce părere ai de Armstrong?
- Astronautul care s-a suit pe lună? Ce părere să am? Curaj., dar și ce tehnică au ăia. La noi încă n-au ajuns nici tractoarele.
- Nu despre asta e vorba.
- Dar despre ce?
- Vine sfârșitul și nu suntem pregătiți., semn pe lună ...
- Vă referiți la steagul pus de Armstrong?
- Este un semn al sfârșitului ...
- Cu vremea, omul va dezlega și această enigmă.

Omul străzii însă nu servea lozinci și m-a luat peste picior:

- Siiigur că oomul., în tiiiimp., numai dacă va avea acel timp. Nu vezi că tot ce are omul sau i se pare omului că are este „de

împrumut”. Nimic nu-i al nostru.

Nici timpul, nici banii, nici sănătatea, nici noi înșine.

Omul stăpân! Săăarmanul

o m . . și încă pe timp! Mă faci să râd. Pățim ca măgarul domnului, murim taman

când mai avem puțin până la., ne-necăm la mal. Toți.

- Ei pățim, nu zic că fiecare va ajunge., dar unii vor ajunge.
- Spui drept, nu toți vor ajunge, bieții de ei. Și e într-adevăr imposibil să cunoaștem totul., „acum știm doar în parte”, dar trebuie să căutăm, să ne silim, viața este cunoaștere. Fără ea suntem mai rău ca „prietenu” lui Buridan.
- Interesant., adică diferit de ce mi-a fost dat zilnic, de ce mi-au auzit urechile în armată.
- Trebuie Să-L căutăm pe El. El este Cheia.

- Cine-I „El”?
- Cine-i El? Nu știi?
- Știu, adică am idee., dar mai bine spuneți.
- Un om., singurul Domn.
- Vă referiți la Domnul și.
- Ce-ai de gând să faci?
- Adică?
- Vrei sau nu vrei „Cheia”?
- Dac-ar depinde de mine, da., de ce nu, vreau orice, dacă-i de bine?
- Depinde numai de tine. Nimeni nu te forțează, dar ar fi păcat să pierzi. Fii atent., ești tânăr și atenția contează.
- Mda.
- Să nu mă dezamăgești., am încredere în tine și o să mai stăm de vorbă. Acum am treabă, orașul trebuie curățit., mâine e ziua Domnului.
- Da, sigur., cum? Ziua cui?
- Ce-i mâine?
- Duminică.
- Vezi? Nu-i a noastră.

Vedeam bine și mi-era clar că nu știu pe ce fel de lume trăiesc...
 Discuția purtată cu Vichentie mi-a accentuat acest sentiment, dar a semănat și speranță peste îndoielile din mintea mea.
 Deodată, parc-ar fi deschis cineva o colivie, întrebări de tot felul, ca niște păsări flămânde au tăbărât pe mine. Puzderie. Aș fi vrut să le îndrept spre Vichentie, dar el se depărtase, făcând mișcările unuia care mânuiește coasa.

Am rămas locului să mă reculeg. Mi s-a părut că zăresc la răscruce un om spre care se rostogolea cu zgomot un imens butoi. Omul părea că-l așteaptă ca pe o fatalitate. Când vasul sa oprit, din el au ieșit tot felul de viețuitoare, fiecare având câte o întrebare pregătită pentru om.

Animale și păsări în grai omenesc rosteau întrebări, după care plecau care încotro. Viețuitoarele erau dezamăgite de faptul că elevul nu știa răspunsul., îi reproșau omului de la intersecție că nu s-a dus la consultații: de ce nu ne-ai întrebat pe noi., ca să

știi și tu?

Am vrut să-i sar omului în ajutor, să-i „șoptesc” , dar am realizat că nici eu nu știam răspunsurile cerute.

Dobitoacele știau.

„Caută”, mi s-a spus., am fost de acord și., deja, am început să văd tot felul de ciudățenii. Nu cumva cineva chiar îmi stă în cale sau mă urmărește?

Pân-acum am fost „normal”. sau n-am fost.?

Ce trebuie să caut?

Da, Cheia. Ușor de zis, de ce nu și fata morgana? Dar dacă, Doamne ferește, după căutări ajung mai rău ca acuma?

Dar nici indiferent n-am dreptul să fiu.

În ce încurcătură m-a băgat moșulică!

Oare nu era mai bine să-l fi ocolit?

În fond eu nu sunt un păgân, cum mi-a dat el de înțeleș c-aș fi. Ce dacă nu-s ca el? I-am dat dreptate, am admis că nu trăim într-un sat fără câini. Cred c-am zis bine și apoi nu l-am contrazis deloc. Deci, dacă nu-s împotriva..., înseamnă că agreez..., teoretic cel puțin.

Și ce-am realizat cu asta? Ce contează ce cred eu? Sigur nu impresionează pe nimeni, nici măcar pe. Armstrong.

Se petrece vreo schimbare undeva dacă încep să cred? Mi se ușurează cumva soarta dacă decid să cred tot ce vrea el? O să gădesc serviciu, casă., masă? O să-mi gădesc nevastă?

Trebuie să mă lămuresc personal., nu poți avea încredere în nimeni.

Vezi., mi-a mai spus.

Ce-i de văzut? văd o oarecare ordine, o simbioză.

- Cine a pus-o?
- De ce?
- De ce așa?

Întrebări de acestea au rostit viețuitoarele pentru neajutoratul de

la răscruce. Păcat că nu i-au dat și răspunsul.

Nea Vichentie, măturător, măturător, dar știe atâtea lucruri și eu, „viitor istoric”, calc cu bocancii peste atâtea, convins că hedonismul mi-ajunge.

Nu m-a convins nimeni că hedonismul este calea. Pur și simplu m-am trezit crezând, bazat pe intuiție, că totul se gătește la cimitir, poate chiar înainte, când apar bolile. și atunci „să mâncăm și să bem” apărea ca singura doctrină logică.

Nemurirea?

Vorbe de vorbit, credință primitivă și ce știu primitivii? Numai aberații ..., bizonul alb, comoara din lacul de argint, cimitirul elefanților.

Dar de ce să nu fi avut și ei măcar o idee ca lumea? Au dat ei numai cu oiștea în gard? De ce să n-o fi nimerit și ei o dată?

După ei, viața merge înainte și după moarte, ba devine infinit mai interesantă. Dacă mă gândesc numai la grija cu care se „pregăteau”. Ce veșminte puneau pe ei, ce cavouri somptuoase..până și piramidele stau mărturie că anticii ținteau dincolo de sarcofage.

„După ei”, dar.

După modernii inteligenți și net superior informați, nu mai e nimic dincolo, doar neant. Dar dacă nu e așa?

Toți merg pe ideea că n-a venit nimeni de „acolo” să confirme veșnicia. Fără martori „de dincolo”, crezul primitivilor nu stă., însă, tot fără martori, crezul contemporan stă., fiindcă așa vor. mușchii noștri. De Vichentie râd „latiniștii”., dar de Pavel au râs și stoicii.. .Ei și, dacă râd înseamnă că au dreptate?

Dacă., dacă moartea ar fi ultima filă, zbang, e în ordine. Se gătește cu nonsensul existenței. Și eu, pentru neant., sunt pregătit. Mai pregătit chiar decât Vichentie.

Daaar dacă „nepoftita” este adevăratul început? Phiu, sunt în p^{lo}p.

Un dascăl mai „scuturat” ne-a spus că „nu se știe” dacă este viață după moarte și în stadiul la care am ajuns, „credem” că nu

există, dar s-ar putea ca în viitor să susținem contrariul, dacă vom pune mâna pe niște evidențe sau vom găsi niscăi baze raționale pentru un astfel de crez. „Daaacă”. Păi, dom’ profesor, dacă tot „credem” că nu există fără a avea acele baze raționale, de ce nu ne lăsați pe fiecare să decidem ce să credem, fiindcă la urma urmei e. „de gustibus non disputandum”. Mulțumită lui Vichentie a început lupta în mine., o luptă cu „dacă”. dar una ce a fost să fie, căci fără ea n-aș fi fost niciodată în stare să-l asist pe Culaie.

Rădăcini

Culaie n-avea nevoie de ajutor, cel puțin așa susținea până în ultimele luni. Tânăr, sănătos, poziție bună..., ce-i lipsea? Nu ne-am văzut de câțiva ani., prinși ba cu școli, ba cu armata și am fost tare bucuroși să-l reîntâlnesc, deși circumstanțele n-au fost tocmai ideale pentru mine, încorsetat de un ghips. Un accident banal, era cât pe-acți să mă trimită., unde? În neant, la odihnă? O să-l întreb pe Vichentie despre asta.

La „reconstituire” s-a dat vina pe ploaie, pe oboseala șoferului, pe curbă., însă mie ceva îmi spunea că nu mergeam, în direcția cea bună, cu inima. Nu sunt întâmplătoare nici accidentele, cum nimic nu este. A fost o răsturnare necesară., nu doar ca să mi se imprime mie o înțelegere nouă, ci a fost avut în vedere și Culaie.

Străbunii lui au fost localnici, el însă s-a ivit pe lume ca fiu al unui venetic: tatăl, Ion, fiind regățean. Venise prin părțile noastre ca milițian și n-a mai plecat nici după scoaterea lui din cadrul forțelor de poliție.

Lumea puna pe seama „intrusului” tot felul de istorii., că vine de nevoie, de la sărăcie, alții c-ar fost detașat disciplinar, c-ar avea domiciliul „forțat” la noi ..., vorbe.

N-a fost rău primit în sat și la scurt timp după sosire s-a însoțit cu o fată săracă, orfană de mamă.

Țăranii râdeau de el când vedeau cum „milițanu” se străduiește să fie ca ei, mai ales la vorbă, lucru imposibil ... Lescovicenii nu sunt nici sârbi, nici români și, pe ei, nimeni nu este în stare să-i înțeleagă, darmita să-i imite. Când îi vedea râzând așa, tam-nisam, zâmbea și Ion, convins c-a nimerit într-un sat de „proști”.

De la miliție, Ion a luat obiceiul de a ocoli biserica. Nu numai că nu frecventa nici o biserică, dar s-a arătat alergic la orice formă de credință.

Roza în schimb se ducea regulat la slujbe, fără ca „ateului” să-i pese, ba chiar se bucura: încă o lovitură contra orânduirii absurde și nedrepte.

Culaie n-a devenit nici religios, nici ateu ..., confuz.

Când pomenea Culaie de maica Precista sau de sfântul Petre simțea că habar n-are cine sunt. Pentru el, care iubea poveștile, totul era „fictiv”.

- Chiar și Precista e poveste, măi Culaie?
- Am zis maica Precista, nu?
- Ai zis bine, dar cine este?
- O bătrână binefăcătoare?
- Pururea fecioară, preacurata..., mama...
- La biserică.
- Da, și? Nu toate-s povești.
- Zi, dacă știi.
- Fecioara Maria...
- Ei și?
- M-a uimit un vorbitor care era fascinat de Fecioara Maria. I-a dedicat și un poem.
- Spune.
- Nu știu poemul, doar proza aproximativă ...
- Bună și aia.
- A fost singura persoană care a știut exact originea Fiului, singura care știa dacă El s-a născut din fecioară sau nu. și, când Fiul ei a fost schingiuit pe cruce., ea a tăcut. Dacă eu aș fi răstignit astăzi, fiindcă m-am declarat „Fiul Lui”, mama mea mi-ar lua apărarea., m-

ar declara nebun, ar căuta pe orice cale să mă scoată din mâna călăilor. Fecioara Maria a tăcut.

- Interesant. De ce a tăcut?
- N-avea ce să zică. Nu-L putea contrazice.
- Și a murit...
- Da.
- Și ea L-ar fi putut salva?
- Într-un fel.
- N-ar fi fost mai bine?
- Se pare că nu.
- Deci nu se știe.
- Unii știu, alții încă nu. Într-o bună zi vom ști toți, sper doar să nu fie prea târziu.

Nici eu, nici Culaie nu mai suntem copii. El e ditamai omul. Frumușel, de talie mijlocie, cu trăsături care indică un om hotărât.

Nu știu prin ce șmecherie a scăpat el de armată, că n-avea nici un cusur. Nici la „apt necombatant” nu l-au încorporat și în timp ce noi, prietenii lui, făceam salturi prin bălțile patriei, el sa cocoțat până în vârful satului, contabil la ce. a. pe.

*

Mulțumită domnului Vichentie m-am hotărât nu numai să renunț la istorie, ci să și îmbrățișez credința., în mod practic. Voiam să știe și Culaie ... N-aveam nimic de ascuns și am adus vorba despre măturător.

- Vrei să-ți spun ce poți să-ntâlnești astăzi pe străzile Timișorii?
- Îmi place orașul, mai ales „Parcul Rozelor”.
- Dar vrei să știi ce mi s-a-ntâmplat mie chiar aproape de

parcul rozelor?

- De ce nu?

N-a fost curios, dar știam că nu va rămâne așa. De cum am început, Culaie a tresărit. Mă știa destul de bine și n-avea cum să creadă că n-am o agendă. L-am liniștit că nu urmăresc nimic și m-am străduit să par detașat, dar se vede că nu mi-a ieșit, deoarece l-am speriat.

Privirea lui îmi spunea că „s-a prins” c-am fost racolat de măturător și nu se-ndoia că acum încerc să-l convertesc și pe el la credința bezmetică de care s-au umplut orașele. L-am întrebat:

- Ce ai rămas așa?
- Stau și mă mir.
- Adică?
- M-am izbit și eu în tren de unul ca ăsta, că-i plină lumea de ei. De unde vin ăștia și unde au stat ei până acum?
- Habar n-am.
- Sunt o pacoste. În plin comunism atâtea secte, mi-e imposibil să-nțeleg.
- „Sistemul” e propice sectelor. Le persecută, le interzice, dă cu ele de pământ și nimic. Mai tare se-nmulțesc. De când lumea, omul vrea numai ce n-are voie. Când i se dă voie, nu-l mai interesează.
- Asta așa-i. Pe chestia asta se și bazează propagandiștii ăștia. Cred că ei se roagă să țină comunismul cât lumea, deși, de ochii lumii, se plâng de... el. Falși. Omul de care-ți zic arăta ca o fantomă. Slăbătură, gălbejit., n-a stat la soare în viața lui, dar cât zel. Nu-i mai tăcea gura. Se credea grozav., zicea că harul a părăsit biserica strămoșească și s-a mutat la ei., că lor li s-a dat Cheia.
- Cheia?
- Așa zicea., nu era român, n-avea cum.
- Hmm. Sunt și români destui.
- Vrei să spui trădători? Dacă spui așa, sunt de acord. ăștia-s un fel de stat în stat., nu crezi c-ar fi mai bine

- fără ei pe lume? Eu le-aș face ceva.
- Dacă-s fanatici, sigur că trebuie., dar dacă au dreptate?
 - Dreptate? Ei? Măturătorul tău sau „biciclistul” din vagon? Fii serios, lasă-mă cu de-astea și lasă-te și tu.
 - Mă las bineînțeles..., după ce mă conving că nu merită. Știi tu, știu că știu câți nevinovați au pierit., doar fiindcă lumea nu i-a înțeles? Au fost însă și câțiva care i-au înțeles. Când s-a convins și mulțimea că visătorii avuseseră dreptate., a fost prea târziu. L-au ucis pe Socrate, fiindcă „auzea voci”. L-au ucis pe Isus., fiindcă auzea voci de sus., nu mai zic de apostoli, toți uciși cu o cruzime nemaipomenită.
 - O fi și așa, dar știi ce ușor poți s-o iei razna cu religia? Nu-s toți Socrate sau. cine zici tu., nici vorbă. Am auzit că unii s-au tâmpit de tot din cauza asta, și-au lăsat familiile, s-au dus la mănăstiri. Bărbați în toată firea., cică acolo e locul lor. Te crucești.
 - Aștia-s alții. Au apărut mai de mult, prin Egipt .., au făcut destul bine., prin asceză. Nu-i mic lucru să te dedici unei cauze. Tu crezi că aceștia, de care vorbim, sunt nebuni sau șarlatani?
 - Nu sunt?
 - Nu sunt. dovezi c-ar fi. Comuniștii îi încondeiază, dar câtă credibilitate au ei? Zero. Pentru mine acesta este testul: Când zic tovarășii despre cineva că-i bun, eu votez pe dos. M-am lămurit. Când ei denigrează pe cineva, iar votez invers., fac asta în sufletul meu, nu la urne. Nu cred absolut nimic din ce spun ei. Știi ce iau făcut lu’ taică-miu. și lu’ taică-tu, la urma urmei.
 - Mai de mult., dar cu sectarii nu greșesc.
 - America-i plină de sectari și e cu vreo sută de ani înaintea noastră.
 - Au furat-o sectarii de la indieni.
 - Care trăiau ca-n epoca de piatră.
 - Au găsit multe resurse.
 - Ce noi n-avem zăcăminte care ..., zac?

- Atunci de ce?
- Crezul lor. Asta-i face deosebiți, crezul. Nu-s proști, cum îi batjocorim noi. Proști nu-s nici cei de la noi. Cunosc câțiva...
- Ești prea bun pentru bandiții ăștia. Sunt sigur că „amicul” tău face parte din vreo societate ilegală. Nu-i de capul lui. Ai mai întâlnit și alții?
- Doar pe unul.
- Ți-am spus eu? Se strânge lațul. Începi vorba cu ăștia și nu mai termini până nu te înrolezi.
- Ei, înrolezi. De fapt, poate c-o să mă și înrolez, dacă merită. Dacă voiam doar să fiu și eu „scris undeva”, mă duceam cu mama., știi cât s-a luptat să mă ducă.
- Te-a cam dus.
- M-a mai și dus, am mai și chiulit, dar nu m-am înrolat. Până azi sunt liber-cugetător, deși caut. Nu-mi place să fiu mințit și în nici un caz nu-mi pot permite să mă mint singur.
- Și eu m-aș fi dus cu mama ta. Ea trăiește, nu doar se laudă., așa cum a apucat ea, dar să nu-mi spui mie că toți sunt ca ea.
- Nu știu, nu-i treaba mea., le-am povestit la doi prieteni despre măturător și-au ținut să-l cunoască și ei. E spectacol., când se pornește ai impresia că-i pe scenă. Psalmodiază. Uită de el., nu cred că-i farsor. Mai degrabă., dar nu, nu., nu pot să zic nimic rău de el. Cred că, dac-avea școală, bătrânul ajungea mitropolit.
- Și s-au întâlnit?
- Da, gunoierul a venit însoțit de unul mai tânăr, mai dichisit, cam înfumurat..., zicea că e liderul lor. Am stat puțin, într-un parc. Mi-era frică să nu dea miliția peste noi, că ăștia-s interziși sau așa mi s-a spus. Întâlnirea asta, a doua, pe mine m-a cam dezumflat, dar prietenii jubilaiu.
- Ce-au zis?
- S-au crucit de câte știa măturătorul. Liderul i-a lăsat

indiferenți. Credeau c-a ajuns sus pe pile. În schimb subalternul turuia.

- Degeaba, să știi atâtea și să stai la mătură..., jalnic. Mai bine să știi nimic și să te vezi vreun director, nu? Tot pilele. Peste tot e la fel. Șefii-s mafioți.
- Nu mă interesează ierarhiile, ci conținutul., mesajul lor. În armată nici fruntaș n-am vrut să fiu., am luat câteva cizme în fluier de la căpitan, fiindc-am refuzat să mă duc la școala de gradați.
- Chiar?
- Și înjurături.
- Nicăieri nu-i cum trebuie. Nici în armată, nici în miliție., nici la secte. Hai mai bine să căutăm ceva vesel.
- Hai.

Ce zici de „Cenaclul Flacăra”?

Îl fascina liderul:

- Promovează talente, îi scoate în lume. E nemaipomenit.
- Nu lucrează pilele chiar peste tot, dacă Păunescu promovează.
- E orientat, umblat, a stat și-n America., nu-i un don Quijote ca „maestrul” de la salubritate. Adrian s-a pus bine cu șeful, spune ce-i place să audă celui mare și face tot ce vrea.
- Deci e sub oblăduirea tovarășului.?
- Trebuie s-ai pe cineva în spate. N-ai., te-ai ars. Te halesc cât ai zice pește.
- Și tu crezi că Păunescu a dat lovitura cu nea Nicu?
- Absolut.
- Crezi că șeful este chiar așa de puternic?
- Ca un. dumnezeu.
- Hai, mă, tu nu l-ai auzit pe moș Mlădin?
- Nu-l bagă nimeni în seamă.
- Nu-l bagă, nu-l bagă, dar el le cam nimerește: tovarășul tremură și de umbra lui, de aia e cel mai ”păzit” fiu al

- poporului.
- Lume invidioasă. Toți vor să fie cineva.
 - Da..., mai ales dumnealui ..., și-a numit nevasta președinte adjunct., fiul prim secretar ...
 - În locul lui cine n-ar face la fel? Eu unul mi-aș pune toate rudele ..., apoi toți prietenii ... Păi, pe cine să pună, pe mine? Uită-te la Adrian., e deștept?
 - Este.
 - Este la „dreapta tatălui”?
 - Asta nu știu. Poate nu-i decât o aparență. Nea Nicu oricum e „stângaci”.
 - Lasă, lasă, recunoaște și tu măcar că e talentat.
 - Recunosc, deși nu l-am citit.
 - Bravo, mă temeam că nu., vezi câte face, imaginează-ți de ce-ar fi așa în stare într-altă țară.
 - Una liberă?
 - Diferită, unde să ai voie să spui ce. înțelegi?
 - Aș fi vrut să fie liberă și a noastră.
 - Tu ești prea anticomunist.
 - Nu. Nu sunt nici „pro” nici contra. Sunt ca Duglișu: ”pentru contra”. În orice caz nu fac opunere.
 - Aud ce zici, dar. eu te cunosc, ce ai cu ei?
 - Violența., ei nu cunosc calea păcii. Dacă nu ești ca ei, jap, pac, marginalizare, pușcărie.
 - Așa și trebuie, altfel e anarhie, nu te impui.
 - Da, sunt meșteri să facă răul., dar tocmai asta confirmă ilegalitatea lor. Când ai dreptatea de partea ta, nu recurgi la silnicie.
 - Și biserica n-a fost violentă? Cine a inventat inchiziția, nu.?
 - Știu. Știu și de ce a făcut-o, dar n-o apăr. N-am cum.
 - De ce a făcut-o?
 - Ca să-i facă pe toți creștini și în felul acesta a călcat în picioare toate normele creștinești. O biserică să se dedea la crimă... nu merge, nu mai e biserică. E apostată și, chiar dacă reconsideră., pata asta nu se șterge cât ține

lumea.

- Dar și acum sunt atâția prin biserici care fac lucruri groaznice.
- Ce face omul „în particular” este altceva. Nu reprezintă biserica, doar pe sine, chiar dacă este înscris într-un registru parohial. Nu face prostii în numele instituției.
- Comuniștii cel puțin nu cred în Dumnezeu., ei tot ce fac fac în numele ideologiei.
- Eu cred că se folosesc de ideologie ca de un paravan. Din păcate ideologia în sine este monstruoasă cu toată că pare forțată în rai. Este răsad otrăvit, mai greu de scos din mintea omului ca pirul. Asta-i adevărata problemă. Omul se joacă cu vorbe, cu idei și apoi este distrus de ele. În România nu cred că există nici un singur comunist adevărat și asta-i bine. Cred că nici în lume. Din interes se dau toți roșii. Toate culorile politice sunt suspecte. Bau-baul cu materialismul dialectic și istoric mă irită, fiindcă este o boală mintală. Ai auzit de Guevara?
- Doctorul erou?
- Criminalul notoriu, doctor., ca și Mengele. N-aș putea să fiu de partea lor nici dac-aș rămâne singur cuc sau m-ar pune la zid. M-am lămurit în armată., nu credea nimeni în Marx, dar era vai de pielea ta, dacă tu, soldat, spuneai pe față ce ei gândeau.
- De partea bisericii însă poți să fii, deși tu însuși recunoști că și ea a omorât. Consecvență-i asta?
- Nu, nu pot să fiu nici de partea ei, deși într-un fel sunt., îmi place să cred că sunt de partea lui Dumnezeu și numai El știe cine e biserica Lui și cine nu e. Nu tot ce se numește biserică merită acest nume.
- Mai bine ai accepta și tu lumea așa cum este și ți-ai vedea de treabă. Știu că-ți place istoria. de ce nu-ți faci o carieră? Mama crede că tu o să ajungi profesor.
- Și tu voiai și, uite, ai ajuns contabil. Eu am isprăvit cu istoria..nu era de mine sau nu eram eu de ea. Cât despre

- lume știu că n-o pot schimba, dar caut.
- Foarte bine.
 - Poate tu nu știi dar., inchiziția n-a dispărut. S-a turnat doar în alte forme și acum n-o practică doar catolicii.
 - Dar mai cine?
 - Comunismul sigur, apoi toate religiile. Știu că dacă mar auzi nu m-ar felicita nimeni pentru asta, dar am constatat., ortodocșii persecută „sectele”. Bapțiștii persecută penticostalii și invers. Catolicii și adventiștii fac cam același lucru. Musulmanii și hindușii nu se lasă mai prejos. În Etioipia, de pildă, „inchiziția” este practică de copti, prin alte părți de „necopti”.

*

După ce băturăm câmpii cu „cenaclul”, comunismul și inchiziția., am socotit c-a sosit momentul să-i spun, drept în față, c-am urmat sfatul măturătorului, că am făcut câțiva pași., când cineva a zguduit poarta, unul de la „telefon”:

- Culaieeee, ieși c-a venit o mașină mică.
- Mulțaaam, am zburat.

.Mai demult, mașinile mici nu prevesteau nimic bun. Tremuram de frica lor. Aduceau niște ștabi grași și dâșii n- aveau obiceiul să plece fără trofee sau fără să fi făcut victime. Acum e altfel.

„Mașinile” s-au mai domesticit, ștabii au mai slăbit, dar lumea, din obișnuință, păstrează distanța „legală”. Nimeni nu știe mai bine ca țaranul că lupul schimbă părul, dar nu și. altceva.

Culaie ne-a șoptit, „județul”, și s-a făcut nevăzut.

Știam că nu se va întoarce prea curând, așa c-am încercat să mă topesc și eu, mai ales că stătusem cam mulțișor..., când, ca într-o doară, m-a oprit tanti Roza.

Ea își făcuse de lucru prin preajma noastră., trăgând cu urechea, cum fac mamele când copiii lor au musafiri. Mă ruga să mai

zăbovesc „doar puțin”.

Era pentru prima dată când se întâmpla asta. Până atunci, în afară de cuvenitul salut, n-am stat de vorbă deși venea des pe la noi. De obicei vorbea cu părinții mei, cu bunicul., eu eram prea mic. Astăzi însă e altă zi: mai stai.

- Am stat destul, câte ceasuri sunt?
- Nu-s nici șase. Știu că mamă-ta nu te pune la nici o treabă., la ce te grăbești?
- Nici nu pot să fac mare lucru cu ghipsul ăsta.
- Te doare?
- Nu.
- O să-ți treacă. Și Nicușor și-a frânt mâna și i-a trecut, sunteți tineri, se vindecă repede.
- Îmi place s-o ajut ... În armată am jurat c-o să-i spal mamei toate vasele. În veci de veci. Păi „spălam” acolo câteva sute într-o zi., cu apă rece.
- Tu speli vasele?
- Mai bine ca mama., cred. Poate să spună și ea.
- Dacă-ți place., dar oricum asta nu-i muncă., e acasă, ea d-abia te vede, ca orice mamă., c-așa-m vrut și eu., dar poți cu domnu' Culaie? E mare acuma, n-ai auzit, „județul” ... Tovărășii din „tov Nicu” nu-l scot., parcă-i de-al lor ...
- De ce nu? E șeful ceapeului., capul satului, nu-i puțin. Cât a fost nea Toma contabil., cine mai era ca el? E rândul lui Culaie. Bravo lui. S-a-nvârtit. Lasă să mai fie și ai noștri, că destul au fost ăilalți.
- Nu-mi pare rău de asta, deși eu nu mai cred în tovarăși, n-am crezut de fapt niciodată, azi ești sus, mâine la gunoi cu tine. După ce-i servești. Ai văzut ce-au făcut cu Ion, din „domn” ce-i acum? La lopată... și câți ca el. Ai auzit de căpitanu'.
- Modâlcă?
- Da, la șantier. Să-l vezi cum a slăbit, cum arată „civil”, să-i plângi de milă, și el se plânge la toată lumea.
- Nu l-am văzut, dar am auzit că-i tare amărât.

- Vezi., ce spun eu? Când ne-am luat, Ion avea chipiu, epoleți și după aia. numai n-am cerșit. Poate Culaie să aibă alt noroc cu ei., dar nu de asta te-am oprit.
- Dar?
- Dumnealui nu s-a făcut prieten numai cu tovarășii.
- Dar cu mai cine?
- Cu mai cine., of., că mi-e și rușine să-ți spun., cu paharul. Culaie bea, dar nu ca toată lumea.
- Nu bea de sete?
- Ar fi fost bine. Crezi că stă vreo seara acasă sau că se uită el la cenaclu? Nici pomeneală. Nu-i zi dată de Dumnezeu să nu vină acasă băut., umblă mai mult beat. Nu știi cum și face servicii. Bea și la birou., bea cot la cot cu ei. La „sânziene” s-a legat cu Dușan și cu Duglișu, ăștia-s neam de., îi știi.
- Legăturile astea nu țin mult, vreo săptămână-două și trec, se uită.
- Să te audă., că de atunci noi nu mai avem trai, seară de seară o țin într-o veselie de mă bagă-n pământ. Le și spun și degeaba. Râd. Tu crezi că noi mai avem sărbători?
- Ziceați de veselie.
- Nu-i de aia bună., la „sâmt”, la noi a fost jale. Nu știi ce i-o cășunat lui Culaie., s-a legat de toți. O să vezi tu că de-aici o să mi se tragă mie și moartea, poate ar fi mai bine. Ține minte ce-ți spun că mi-s muiere bătrână.
- Nu sunteți.
- Nimic nu mi-a fost mai urât ca beția pe lume și acuma mi-s răstignită între doi bițâci.
- Cum doi?
- Numără și tu..Culaie unu și cu tat-su...
- Unchiul?
- Daaaa, și dumnealui, că unu n-ajungea la o casă. Mai sunt și-n alte familii, dar nu ca la mine.
- Ziceați că de la Sânziene a-nceput.
- De atunci e mai rău, dar și pân-atunci.

- Nu se poate.
- Am crescut fără mamă., de la opt ani, cred că ți-o fi spus mamă-ta cum am crescut, „necăjiți”. Nu tu vacă, nu tu oi. și-am grijit, cum m-am priceput, și de taicu și de soră mea Anca., c-o știi.
- Da, păcat c-a plecat.
- S-a dus la bine, la Nadăș., măritată. Noroc cu caru ăl lung. Bărbatu-su-i tractorist și ea-i doamnă, s-o vezi cum s-a-ngrășat. N-o lasă soacră-sa să pună mâna pe nimic., n-au nici copii., dar la mine-i foc. Și toată vina-i a lu-al meu, a lui Ion.
- Nu pot să cred., el e în stare, pentru Culaie, orice. Nicușor în sus, Nicușor în jos. Mai demult îl și invidiam pe „Nicușor”. Cred că i-am spus lu taică-miu odată caș vrea să mă cheme și pe mine „Bunișor”
- Da?
- Da, și mi-a tras una după ceafă. și n-am mai insistat.
- Ion nu l-a atins., l-a răsfățat., eh, dac-ar fi fost numai atât., dar după cine crezi tu că s-a luat Culaie, nu după el? Ion a băut., cred că s-a-nvățat la Miliție că socru-meu nu bea, nu știu.
- Hm.
- M-am temut să nu rămân singură, știi cum e., că mai bine aș fi rămas., am crezut că măritișu-i miere cu colieșă.
- Sună frumos., miere cu colieșă. N-am încercat niciodată.. .mierea cu ...
- M-am grăbit., că mi-a spus tată-tu: „Roza., măritată ai să tot fii”.
- Așa-mi spune mie acuma, „însurat ai să tot.”.
- Crede-l! Știe el ce zice.
- El s-a-nsurat la 20.
- Alte vremuri și a trebuit..mamă-sa era bolnavă...
- Dacă ziceți că nu-i miere cu colieșă.
- E și nu-i. La unii este, la alții nu-i. La mine acuma., nu pot să te mint., Ce folos că avem tot ce ne trebuie, că

ne-am făcut casă. Mai bine n-o făceam, dar Ion zicea să fim în rând cu lumea și nu e rău.

- Toți caută să-și facă.
- Da, el a vrut bine., e harnic, nu-mi pare rău că ne-am luat, acuma zic de boala asta de băutură. M-am gândit eu și-atunci, nu m-am măritat pentru epoletii lui cum zic unii., mi-e tare greu și nu trebuie să-ți spun ție astea coi fi avut și tu ale tale., dar trebuie să mă spovedesc și eu cuiva și tu ești ca un student.
- Mai am de învățat până s-ajung. Cred că a fost un norocos, să vă găsească., a știut ofițerul.
- Înțeleg ce spui tu, dar aia a trecut., acuma-s altele. Când au stat ei „singuri” la Gostat, la Nicolinț., acolo a-nceput. Culaie a fost în clasa cincea..., ții minte, nu era autobuz, înghețau copiii la pod, așteptând cursa de Socol., și-am vrut să-i fie mai ușor. L-am lăsat cu Ion.
- Știi că și noi am stat un an acolo. Într-o noapte am dormit cu Culaie, că-i era urât singur. I-am citit „Odiseia” în noaptea aia și n-a ațipit o clipă. Doar dimineața mi-a spus că-i place de o fată, Dorina.
- Da, de mici au fost prieteni., și cum spun., parc-au vrut să-mi facă în ciudă. Le-am spus și atunci, dar ai cui? Ion o ținea pe a lui.
- Adică?
- E joacă., așa trebuie să fie bărbații.
- Cum?
- Băutori, c-așa-s bărbații, nu-s femei.
- Nu-s toți așa.
- Parcă eu nu știu. Taicu n-o băut.. de sărbători mai pune și el mâna pe un pahar, dar nu ca ăștia. Pe el nu l-a văzut nimeni beat.
- Ce zice unchiul Ion acuma?
- Ce să zică, acuma-i târziu., caută să mă liniștească, „nu pune și tu la inimă., așchia nu sare departe de butuc, Culaie nu va ajunge mai rău ca mine, o să vezi.”, dar nu-i a bună atâta băutură. Mi se tot zbate ochiul stâng.,

- am o presimțire.
- Nu fiți superstițioasă.
 - Ce-i aia, vrăjitorie? Ion crede că avem dușmani.
 - Cine?
 - M-a trimes la vrăjitoare, să aflu. Dăm și noi să nu se prindă făcătura.
 - Știam că e ateu, dar la vrăjitoare. vă trimite.
 - E ateu, dar acum nu-i de glumă. Acuși o să ne spargă ferestrele.
 - Superstiția. e crez bazat pe frică., oricum la vrăjitoare nu cred că-i bine.
 - N-o fi, zice și popa, dar de ce nu m-ajută el? Când vine pe la noi, vorbește cu Ion, cred c-a fost și el în miliție sau se știu ei de undeva, mai bea cu Ion un pahar., au secretele lor., dar baba Iulia mi-a spus ce-i adevărat. De unde era să știe ea, ce și cum, dacă nu de la. Dumnezeu. Tu crezi că lucrează cu „Doamne păzește”?
 - Nu mă pricep, dar nu m-aș duce.
 - Tu crezi că eu mă duc de bine. Mă duc că n-am încotro. Mulți o laudă. Mă tem de nenorocire.
 - Trebuie să fie o altă cale. și este.
 - Asta vreau și eu., o ieșire., nu-i viață cu frica-n sân, dar pun răul nainte. Culaie n-are casă, n-are masă. Pentru el nu este nimic pe lume. Cred că-i pe jumătate nebun. Nu-i pasă de nimic, nu-i pasă de mine., strig la el și vorbesc cu lemnul, nu-i pasă și gata. Cum să nu tremur? Mă și tem de el, nu pot să-i zic prea multe că se „nervează”
 - Îl știam calm.
 - A fost când era mic... și cu lumea așa-i și acum, la birou..., dar acasă, să nu-i zici ceva că-i turbat..., nici nu știi de unde are atâția nervi. Poate ascultă de tine, c-ați fost colegi și are respect., de asta te-am oprit. Stai pe lângă el, cât poți și tu, vorbești., n-are ce să- nvețe rău de la tine. Vreau să se lase și de cumetrii lui.
 - Depinde de ce vrea el., dar.
 - Ar fi păcat.

- Vă promit.

*

„Vă promit”, vorbe aruncate. Am zis ce-am zis, ca s-o liniștesc și ca să închei conversația. Fără să știe, Roza a lovit în planurile mele. Știam că în pahar se ascunde o putere cu care nu se glumește.

Am vrut să bat în retragere. Culaie nu era asociatul potrivit pentru căutări spirituale., mai e și comunist., poate fără convingere și „de formă”, cum zic ei toți: „dăm și noi mâna cu dracul până trecem puntea, pe urmă., la revedere. El cu ale lui, noi cu ale noastre, important e că ne-am atins scopul”.

Ei cred că și asta-i joc și că-l păcălesc pe „negrilă”..., dar n-au citit contractul: te ajută el să treci, dar te are la mână.

N-ajungi contabil, dacă nu bați palma cu el. Odată și odată trebuie să plătești. La el nu este filantropie.

*

Nu pot să-i spun asta Rozei, când ea mă roagă să țin aproape... Știi că lui Culaie n-o să-i facă plăcere dacă află de planul nostru, dar ce pot să fac. Dacă refuz s-o ajut pe ea, înseamnă să mă dezic și de mine și de. El.

Catiheti

9

Ghipsul mi l-am scos singur. Nu-l mai suportam, mai ales noaptea... Din cauza lui..., câte oi n-am numărat, de câte ori n-am revăzut accidentul, câte rugăciuni n-am înălțat.

Până la urmă am ajuns să cred că răsturnarea cu mașina a fost cel mai bun lucru ce mi se putea întâmpla, mi-a oferit timp de căutare.

Caută!

Căutați și veți găsi. a fost spus mai de mult și e destul să dorești să găsești că. ai și găsit ce cauți sau ai fost tu însuți găsit de Cel ce ne caută.

N-am fost mințiți.

Liberat din „sarcofag”, m-am reîntors la locul de muncă.

Muncitor în fabrică. Am reintrat în „normal”.

La câteva zile l-am revăzut pe măturător. Stătea în fața catedralei. Nu mai era un „nima-n drum și plin de praf”, părea un japonez rătăcit pe la locurile sfinte ale creștinilor.

Aștepta pe cineva, „este cel mai sigur reper din oraș, n-ai cum să te rătăcești sau să confunzi locul. Catedrala-i una”.

S-a bucurat de revedere. Părea să știe că n-am stat cu mâinile în sân. Normal, văzusem moartea cu ochii., dacă n-ar fi vrut Dumnezeu să mai trăiesc, dus eram.

Deși nu i-am spus nimic, părea că știe prin ce am trecut.

Mă uitam la el cu admirație. A fost primul om care mi-a vorbit., care m-a stârnit cu întrebările, care s-a preocupat de sufletul meu. Mi-a dat impresia că-i pasă de mine mai mult ca mie

însumi. M-a îndemnat să caut Cheia și mi-a insuflat curaj. Era convins c-o voi găsi. Nici un „profesionist” n-a făcut pentru mine ce a făcut el.

Datorită lui Vichentie am început să mă rog. A contribuit și accidetul..., nu-i vorbă.

Până atunci nu mă rugasem, deși recitam rugăciunile altora.

Poezii. Vizavi de rugăciunea reală am parcurs traseul unui umorist din Vest. Acesta citise prin cartea lui Matei că „orice veți cere cu credință, prin rugăciune, veți primi”. A pus textul la probă și nu s-a ntâmpnat nimic. Pe loc și-a pierdut „credința”.

M-am rugat și eu odată cu „credință”. Ceream ajutor să fac o ispravă la școală care să-l mulțumească pe tata. N-a ieșit nimic și. m-am „alăturat” umoristului.

Deși crescut printre credincioși, n-am înțeles și n-am crezut în rostul rugăciunii. Mi s-a părut că e mai bine să nu-ți faci de lucru cu Dumnezeu, fiindcă oricum El nu ține cont de ce vrei tu.

Bănuiam că Dumnezeu îi bagă din când în când în seamă pe bătrâni, pe cei care urmează a fi chemați acasă. Cu tineri flusturatici ca mine știam precis că nu-și pierde vremea.

Mentorul însă m-a sfătuit: roagă-te! O să afli Cheia.

Am protestat:

- Degeaba mă rog.
- Nu-i degeaba.
- Bine, dacă ziceți, dar cum să mă rog?
- Cum vrei, doar roagă-te.

Nu știam ce să cer., dar, când mă luptam cu durerile, cu ghipsul., trebuia să zic ceva și am început să formez mici rugăciuni și nu mă simțeam rău. Din contră, adormeam, visam.

Treptat mi s-a conturat și o dorință: să mi se arate ceva din cealaltă lume.

Mă temeam că voi înregistra un nou faliment în „viața de rugăciune”, când. . . am auzit o voce, care mi-a cerut ceva fenomenal: „trăiește cum a trăit El. Nu pentru tine.”

Atât.

Îndemnul părea venit din domeniul absurdului și l-aș fi respins, ca imposibil, morbid, produs al oboselii sau autosugestie., dacă el n-ar fi declanșat prompt o imensă bucurie în inima mea, o stare de „evrika”.

N-aveam nevoie să-mi spună nimeni că mi s-a dat puțin har odată cu acele cuvinte. Înțelegeam. Puțin., o doză mică, dar era mai mult decât visasem.

Față-n față cu mentorul., ardeam de nerăbdare să-i spun despre „voce”, despre mesaj, despre har, dar m-am abținut. N-a sosit timpul pentru asta.

M-am arătat curios să știu despre el., deși am observat că oamenilor serioși nu le plac întrebările copiilor.

Lucrase la tipografia ortodoxă, avea multe cărți., de la părinți., tatăl lui, un evlavios., umblase la „nazarineni”, în Caraș., la Anina.

L-au dat afară de la tipografie., pe nedrept, după ce-i servise ani de zile., specialist, zețar., îi cunoscuse pe toți.

- De ce?
- Fleacuri.

Voiau să scape de el, să bage pe cineva de-al lor. De supărare, s-a dus la mătură. „De aici nu te mai dă nimeni afară. Poți să spui ce vrei și vezi atâta lume. Ești ca la defilare. Mergi numai pe strada mare.”

Avea liber de la serviciu și se odihnea puțin., ”de o muncă prin alta”.

Am vrut să ghicesc ce căuta la catedrală sau pe cine. și n-a fost greu: tineri „nepregătiți de moarte”.

Nu i-am cerut să confirme. Intuiam că, de l-ar fi luat cineva la bani mărunți, ar fi recunoscut că aceasta era ocupația lui de bază. De aceea s-a dus el la mătură să aibă ocazii... să nu-l mai cenzureze nimeni.

Măturatul era ca facerea de „corturi” pentru Pavel, ocupație „de acoperire”, să n-aibă Nero motive să-l trimită la „spații verzi”. Pentru trai nu-i trebuia decât foarte puțin. N-avea familie, deși a

încercat, în tinerețe, să se însoare: „n-a ieșit cum am vrut eu. și pe urmă n-am mai vrut”.

Cam asta.

M-a invitat să-i spun ce mai e nou cu mine.

I-am mulțumit că mi-a deschis ochii. și l-am anunțat că i-am urmat sfatul:

- Am început căutarea., noaptea, n-am putut dormi și. m-am rugat., cred c-am devenit puțin credincios.
- Adică?
- Mi s-a spus că sunt diferit, mi s-a și reproșat asta., „cât entuziasm pe tine, n-am mai întâlnit”.
- Cine ți-a.?
- O mătușă., tot ea m-a avertizat că o să fac familia de rușine, dac-o să ajung să cred de-a binelea:
- Ce ți-a spus?
- „Nu-s lucruri curate pe la oraș. Zici că „domnii” știu multe și uite ce fac. Degeaba-s la oraș. Noi, familia noastră, l-am urmat pe uica Ilie, care se știe cine a fost., după el ne-am luat toți. A fost prin Ungaria și a știut cum e bine: nici prea cu biserica și nici de tot rupt de ea”.
- Și tu ce i-ai răspuns?
- Nimic. Nu-i important ce zice ea. Eu nici nu știu decât vag cine a fost uica Ilie, nu l-am prins, am fost prea mic când s-a dus. Nu știu de ce a fost prin Ungaria. poate cu războiul, în 1918., c-avem în casă un ceas mare., adus de el din Ungaria. Nu cred c-a avut el timp să învețe religie pe acolo.
- Bravo.
- Eu cred c-am descoperit Calea.. vă sunt recunoscător...pentru ajutorul...

Mentorul s-a schimbat la față. Părea că zice „așa repede te-ai hotărât”? Nici nu te-ai împotrivit și tu ca toată lumea., nici nu mi-ai pus întrebări, nu cumva urmărești ceva?

M-a prevenit:

- Să știi că nu se dă nimic, eu n-am nimic de dat., dacă te hotărăști să crezi, o faci pe răspunderea ta.
- Normal. Așa vreau și eu. Pe răspunderea mea și nu urmăresc nimic.

S-a-mblânzit..

Încurajat, l-am înștiințat:

- Am renunțat definitiv la istorie, vreau să dau la teologie:

- Cum? De ce?
- Cum „de ce”, nu e bine? să-mi îmbogățesc cunoștințele, să-i pot lămuri pe cei „nepregătiți de.”, poate o să mă și călugăresc, tot n-am nici o prietenă., deși nu., sau nu știi, să vedem., oricum o să fac ceva legat de acest domeniu.

Speram c-o să-l bucore dorința mea, însă m-a dojenit:

- Nu vei găsi ce vrei tu, acolo. Cin’ ți-a spus ție să mergi la popie?

- Nimeni.,
- Măi, să nu-mi spui mie că tu ai avut asta în capul tău încă dinainte.
- Niiimeni. Poate mama., ea a vrut să mă fac popă, încă de când eram mic, cred că ei o să-i placă., nu i-am spus încă nimic., dar dumneavoastră unde ziceți să mă duc? La istorie nu văd viitor, doar trecut. De fapt m-am cam lămurit, vreau noutăți, lupte, dezbateri, teze, antiteze. La teologie sunt de toate, nu?
- N-ai tu idee ce-i acolo.
- Ați fost?
- Am lucrat cu ei, nu ți-am spus?
- Și v-ați lecut?
- Cam așa ceva. Nu-ți dori să-i cunoști și nici luptele cu ei, că nu știi ce ceri și de dus, du-te oriunde, numai la fabrica de popi, nu. Ia stai puțin, daaa, de ce nu vrei să faci tu seminarul duhului?
- Poftiți? Care seminar?
- Stai, nu te speria. Nu vezi, aici,ăștia toți au școală

teoloagă, doctori, tobă de carte, scriu cărți, știu grecește și ce folos dacă n-au duh..., n-au nici cât are un scaun sau o masă.

- Și unde este seminarul duhului?
- Nu pot să-ți spun eu asta.
- Dar cine?
- El Însuși.
- Mereu mă trimiteți la., știți pe cineva care a absolvit.?
- Eu l-am făcut.

M-am îngrozit, gândind că-mi va spune: vino la mătură.

Diplomat, Vichentie n-a pomenit nici loc, nici nume. Vedeă că ucenicul nu era pregătit să asculte. Fața însă îi lucea și ochii îi jucau în cap. Parcă ziceau: „Ai exemplul viu în fața ochilor, nu-ți place.,ce mai stai pe gânduri”?

Stăteam pe niște gânduri, dar.. seminarul duhului nu era inclus în ele, ba datorită lui, mentorul pierdea teren. Își cam depășea „atribuțiile”. Devenea incomod. Cine se crede el, vlădica sau cine? Ce vrea el, să-mi spună mereu ce să fac?

Mi-e el tată? Ce face atâta pe savantul?

Seminarul duhului., n-am mai auzit.

Salvator, din catedrală a apărut un domn care semăna leit cu mentorul, chiar și portul era la fel. Fără să mă bage în seamă, a început să dea un fel de raport. N-am înțeles nimic și nici nu voiam să știu despre ce vorbeau., simțeam că ar fi mai bine să mă retrag și am făcut gesturile omului brusc împovărat de trebi. Mentorul s-a ncruntat puțin, voia să-ncetez cu agitația și ochii lui îmi spuneau. „noi n-am terminat, ai puțină răbdare”. Nu m-au convins. Insistam că nu mai pot să stau... și, neavând încotro, a încuviințat: bine, du-te.

Dus am fost.

Incheiaserăm relația înainte de a o începe. N-am vrut să devin satelitul lui. Am hotărât chiar ca pe viitor să-l ocolesc cât pot. Fusesse bun pentru vremea de război, acum, în epoca postbelică, prefer să mă descurc singur.

Când ne mai întâlneam, ne salutam de la distanță. Alteori, când m-am mai calmat vizavi de seminarul lui, stăteam de vorbă puțin și totdeauna precum regele Carol la audiențe, „în picioare”.

Nu s-a supărat că m-am desprins de el, deși un mic regret i-a rămas: „dacă m-ai fi ascultat era mai bine de tine”.

Am fugit de el, fiindcă mi-a fost și teamă de el. Prea era sfânt și auzisem că. „de prea sfinți și de fățarnici e bine să te ferești.”.

Ideea lui cu „seminarul duhului” mi s-a părut o prelucrare după povestea vulpii care bârfea strugurii. Bănuiam că, din motive necunoscute mie, Vichentie se consolase cu această academie a duhului doar fiindcă alte porți nu i-a fost deschise.

Eu voiam ceva serios., o carieră. Nu odăjdii, dar nici mături.

Am deschis Cartea, la întâmplare, am pus degetul pe un verset în care erau câteva cuvinte: „scoală-te, căci treaba aceasta te privește.” Am înțeles că trebuie să merg la Seminar și n-am mai întrebat pe nimeni nimic.

Obstacole

Sinoade, cruciade... Saladin... „Așa s-a încercat credința.. frate dragă.”

Agenda Seminarului era să-i familiarizeze pe seminariști cu Cartea, cu istoria bisericii, cu teologia și asta a făcut. Nimic mai mult, doar programa aprobată de ministerul de culte comunist. Visul meu, să pun întrebări „înțelepciunii convenționale” nu s-amplinit. „La întrebările tale vei primi răspuns când vei sta de vorbă cu sfântul Petru.”

Nu înțelegeam de ce. dascălii erau plătiți fiindcă știau și ca să ne spună și nouă., poate n-o făceau în mod deliberat, fiindcă și meseria asta trebuie. furată.

*

Culaie n-a văzut cu ochi buni intenția mea de a intra în tagma fețelor bisericești, ba s-a împotrivit mai tare ca Vichentie. Era convins că fac ceva contra lui. Bănuia o „conspirație” și avea premoniția că școala va pune un zid de despărțire între noi:

- N-o să mai stai cu mine, n-o să ai voie., intri sub epitropi și trebuie să ascuți de ierarhii tăi.

Membria lui de partid, băutul lui în stil „Păstorel” nu-l îngrijorau, în schimb seminarul era ciumat.

- Eu sper că va fi mai mult o punte pentru noi, pentru

amândoi, spre lămuriri. Acolo-s oameni care știu tot..., n-ajunge fitecine dascăl.

El o ținea întruna „ei nu-s ca toți oamenii”:

- N-ai cum să rămâi normal sau, mă rog, așa cum ești, când trăiești printre ei. Aia te schimbă de nu te mai cunoaște nimeni, n-ai văzut cum vorbesc, fiule. Poate fac din tine vreun anarhist și o să sfârșești la zdup. Spune drept ce ți-au promis.
- Ce., nimeni, nimic, fii serios. Habar n-am de unde vin poveștile astea.
- Din realitate, nu se poate fum fără foc., hai că mie poți să-mi spui.
- Pot, dar n-am ce.
- Ce se pune la cale., de ce se duc tineri acolo?
- Sper să aflu și eu.
- Deci știi că se urzește ceva. Am bănuț noi.
- Care „noi”?
- Adică eu, dar. mai discut pe la birou și.
- Dreptul tău.
- Dar ce cauți tu la ei? Nu-nțeleg. Vrei să le-ntărești frontul?
- Frontul?

Se-nșela teribil în privința „carbonarismului” meu. Nu nedreapta orânduire mă mâna la școala catiheților. Nu dorința de a deveni „anarhist” m-a împins într-acolo, ci speranța că voi sta la „picioarele lui Gamaliel”. Școală prezenta și șansa de a-mi manifesta mulțumirea față de Voce.

Cred că dacă auzi „ceva” sau ți se arată ceva de Sus înseamnă că ai „chemare” sau „alegere” spre transcendental și trebuie să lași totul baltă și să te supui., chiar dacă întâmpini obstacole. Aș fi vrut să înțeleagă și Culaie că intrarea mea în școală era un act de ascultare, dar n-avea cum, nu i se arătase nimeni și n- auzise nimic.

*

„Cum e la popie” m-a iscodit, când am venit acasă de Crăciun. Era cam nesigur și sarcasmul îi folosea ca echipament de protecție. I-am răspuns în spiritul locului... „cum e bună ziua, așa e și mulțamul”:

- Altfel decât la contabilitate.
- Nu, nu, vorbesc serios, poate într-o bună zi îmi vine și mie gândul., că la ceape e iad. N-ai tu idee sub ce presiune lucrăm. Planul.
- Se face?
- Niciodată., ne vindem pentru nimic., mai bine zi tu, că eu când mă pornesc, am traista plină.
- La popie., nu-mi displace. Nici ușor, nici greu. Teologia-i ușoară, deși n-am luat cursuri de teologie propriu-zisă, dar teologii., să mă ierte Dumnezeu.
- Deci „pân’ la Dumnezeu te mănâncă sfinții”., e adevărată?
- Nu te mănâncă, dar abundă căprăriile., totuși, dacă treci peste umilințe și știi să alegi te poți întoarce acasă „tobă”.
- Și la ce-ți folosește ție să știi teologie?
- Hai, mă, nu mă face să leșin. Numește tu o școală ca asta. Tu crezi că-i muntele Pierzării?
- Bine, bine, zi ce te-am întrebat, ce te învață ei pe tine?
- Știi., „tot meșterul își laudă., ciocanul”. Filozofii se laudă cu filozofia și dau de pământ cu sfântul Pavel., nu vreau să le-ntorc favoarea. Teologia este știința invizibilului., nu se ocupă cu lucrurile efemere decât în treacăt. Înveți cine ești., ce trebuie să faci ca să moștenești viața eternă.
- Ce, tu nu știai cine ești?

- Într-un sens, nu, nu știam. Nici acum nu știu... Tovarășii ne-au înnebunit cu teoria că suntem evoluți din forme inferioare.
- Aa, păi. și nu suntem?
- Vezi? Credem fără nici o cercetare și vorbim fără-nchetare ...Acolo am auzit că nu-i așa., că suntem spirite, ca și îngerii și.
- Înveți și să zbori?
- Dacă trebuie, da.
- Din ce în ce mai bine, mai ai vreo perlă?
- Nu-s perle., sunt lecții majore...
- Nu-nțeleg nimic, tot ce ai nevoie să știi, capeți în cei șapte ani, ce altceva-ți mai trebuie?
- Cei șapte sunt prea puțini.,Am realizat acum de abia că ce scrie în Carte este real, nu fals, cum zic răuvoitorii.
- Dacă ar fi fost cum zici, lumea n-ar fi recurs la atâtea căutări, ar fi stat la Biblie, dar n-au găsit ce le trebuie. Cine pleacă de la bine?
- Lumea habar n-are de Carte. N-a avut acces la ea și mulți încă n-au și vorbesc de ea din auzite. Să mă ierți, două vorbe, trei prostii.
- Tu chiar crezi ce scrie., pe bune?
- Nu știu de ce, dar întrebarea asta mă irită. M-a-ntrebat odată o tânără creștină pe tonul cel mai serios: tu crezi în Dumnezeu. și de atunci sunt alergic.
- A vrut să știe.
- În sfârșit., ce s-a-ntâmplat în istorie n-a fost întâmplător și n-are nimic de a face cu „mijloacele de producție” sau cu.forțele.
- Dar cu ce?
- Mai exact, cu cine?
- Știu, cu mulțimile, cu țăranii asupriți, cu muncitorii.
- Da și cu Bobâlna, cu Gheorghe Doja., nici vorbă.
- Dar?
- Cu Dumnezeu Însuși... El îi înalță pe oameni, El îi doboară... El schimbă vremile, El hotărăște tot ce se

- întâmplă pe pământ. El îi dă pe unii în grija îngerilor, pe alții pe mâna lui Satana.
- Povești., asta înveți tu?
 - Sigur că-s povești., până ți se întâmplă ție. Atunci „vei vedea tu, frate,” că-s povești adevărate., când noi înșine.
 - Și noi putem fi dați pe mâini.. străine?
 - Absolut.
 - Absurd.
 - Crede ce vrei.
 - Suntem chiar și acum „dați”?
 - Da.
 - Aiurezi. Pleacă de la școala aia, până nu te strici de tot.
 - Nu-i vina școlii, e a mea. Școala nu-ți dă credință.
 - Dar ce-ți dă, frate?
 - Povești., nemuritoare.

După discuția cu Culaie ideea cu seminarul mi-a apărut formidabilă.

A doua zi, nici nu m-am trezit bine când Culaie vorbea cu mama în curte. Adusese într-un lighean un iepure vânat de Ion și o întreba dacă-s treaz.

Îl intriga relația seminar, comuniști, „nu se potrivesc”. Știa că tovarășii luptă, cu mic cu mare, să stârpească orice formă de credință. „Combaterea misticismului” era la ordinea zilei. :

- Cum prosperă un Seminar controlat de bolșevici?
- Bună întrebare.
- Întreb pe bune., cum vă dă note? Când vă scade sau când vă crește credința? Șefii s-ar bucura să dispară.

Poate că la voi toate-s pe dos față de o școală normală.

L-am „dumirit” că este un experiment.. că Saul este între prooroci.. că. se-ncearcă împăcarea lupului cu capra., și că, până la urmă, nu se știe.

S-a arătat sceptic și i-am ținut hangul:

- În comunism totul este posibil. Ei nu cunosc imposibilul. Miciurin a demonstrat că poți constrânge natura, Moceanu a confirmat că poți reeduca bandiți intelectuali. și, având astfel de exemple luminoase, noi, dascăli și studenți uniți cu tovarășii, precum fierul cu lutul, vom realiza ceea ce până la noi n-a reușit nimeni: împăcarea leului cu mielul și a ursoaicei cu vaca.

S-a crucit Culaie:

- Credeam că voi respingeți absurdul.
- Nu respingem nimic aprioric, dar încă n-am izbutit mare lucru.
- Bine că recunoști.
- De bună seamă, c-avem și așteptări nerealiste., n-a sosit vremea împlinirilor. Se știe și, încă de multă vreme, că realizările astrale se vor materializa numai în mileniu. În mia de ani de pace. Până atunci însă va mai curge multă apă și pe Dâmbovița și pe Nera. Mai sunt evenimente de împlinit, trebuie zidit templul și n- au unde.
- Cum n-au unde., cine?
- Nu se poate decât pe temelia plângerii și ea e ocupată de o moschee.
- Tot evreii?
- Trebuie găsită și vaca cea roșie, care sfințește nația., ehe, dacă s-ar fi avut în vedere „boul roșu”, eram de mult sub viță și smochin. Nu s-a ivit nici făcătorul de păci imposibile, diplomatul de anvergură mondială, deși. Când va veni el., de abia atunci o să intrăm în linie dreaptă.

Culaie n-a-nțeleș cine este diplomatul universal:

- Și cine-i „diplomatul” ăsta, mă rog?
- Cine-i diplomatul, nu ți-a vorbit nimeni?
- Nu, cine era?
- Și nici nu te-ai prins?
- E vreo ghicitoare?
- Nu, deși unii cred că este doar un simbol și nicidecum

- un personaj real.
- Nu mă fierbe, zi o dată.
 - Anticristul, poftim, n-ai auzit de el?
 - Abureli, am mai auzit de ăsta, chiar și la birou..., vorbește colega mea, „sora Nina”, despre el, dar vorbește ca să n-adoarmă. Habar n-are., orice o întrebi, îți răspunde că ea n-aruncă mărgăritare la porci.
 - O fi știind ea ceva.
 - Nu cred că poate fi real. E plăsmuire, nu? Ăsta-i cu rasa galbenă, nu?
 - Da și cu pasărea de fier, dar încă nu.
 - Cum încă nu?
 - Vremea lui n-a sosit, dar se apropie. Și da, este cu chinezii, cu pasărea.
 - Ești culmea. Tu mă uimești. Tu crezi tot ce născocesc niște capete bolnave. Acum știu de ce apar atâtea năzdrăvăanii pe lume.
 - De ce?
 - Pentru tipi ca tine, care cred că tot ce lucește e aur. Cum vine unul și zice ceva, tu-i dai dreptate.
 - Cu alte cuvinte, sunt credul.
 - N-am vrut să te jignesc.
 - Până la proba contrarie, trebuie să.
 - Vino-ți în fire cu crezutul tău.
 - Ar fi bine să nu fie cum cred eu.
 - N-aș fi bănuț niciodată că un băiat deștept o s-ajungă să creadă astfel de lucruri. Să nu-mi spui că tu crezi și-n Nostradamus.
 - Cred tot ce vreau, tot ce mi se pare vrednic de primit.
 - Să nu-ți pară rău... și, dacă tot te-ai apucat, zi-mi și mie cine va fi anticristul ăsta al tău?
 - Nu e al meu și habar n-am cine este. Nu se știu chiar așa de multe despre., deși avem „portretul” lui, incomplet., cu siguranță vom fi surprinși când va apare la rampă.
 - Poate fi oricine? Întreb că mă interesează și dacă nu se știe, pot fi și eu? Ar fi chiar sfârșitul lumii.

- Ce, ți-e frică?
- Normal.
- Știi zicala, de ce ți-e frică nu scapi?
- Da, și?
- Teama mea îi dă putere dușmanului asupra mea. El sugerează frică și dacă se prinde., ne-a prins.
- Nu-mi place.
- Stai calm, nu vei fi tu și nici nu va fi niciodată vreun sfârșit al lumii.
- De unde vii tu, de la teologie? Credeam că măcar în armată te-ai luminat., toți știi că va fi cândva., odată și odată trebuie să se sfârșească. Bomba. e pregătită, orice început are și sfârșit. Ce naște., moare.
- Știi folclorul, doar merg cu trenul. și, da, se va sfârși ceva., se va sfârși lumea pe care o cunoaștem, lumea răzvrătită contra Creatorului. Această lume da. Se duce de râpă.
- De unde știi tu că va fi chiar așa cum zici tu și de ce nu pot fi eu sau tu anticristul? Dacă poate fi oricine.
- Tot ce știi., este luat din carte și tot ce spun trebuie să concorde. M-am legat că voi asculta tot ce zice cartea.
- Bravo ție, deci?
- Diplomatul nu va fi român și tu ești mai român ca mine.
- Dar ce, rus? Că de la ei ne vin toate. De la ei lumina, de la ei magii., magia, nu? Trei magi de la răsărit, vezi? cu steaua-au călătorit. și-au mers după cum cetim pân la. boi, la Viflaim.
- Lasă-te de cântec, nu va fi rus, cum nici magii n-au fost, și colindul..., ce să mai zic...
- Bine, frate? Dar zi odată, dacă știi.
- Evreu.
- Evreu? Trebuia să-mi închipui, ei au dat mereu specimene aparte., dar de ce tocmai evreu? După câte știi, ei nu cred nici în Cristos, nici în cruce, de ce ar fi ăsta tocmai evreu?
- Evreii nu vor accepta drept Mesia decât pe un evreu de

al lor și nici măcar orice evreu, ci unul care provine dintr-un anumit trib. Din păcate, așa cum mai de mult L-au respins pe Isus, tot evreu.

- De ce L-au respins?
- Nu L-au cunoscut.
- Se întâmplă., cum a fost cu copiii lui Ștefan cel Mare
- Mda ..., de astă dată îl vor accepta, tot fără să-l cunoască, pe diplomat. Obosiți de negarea lui Isus Hristos, vor sfârși prin a crede că falsul mesia este cel real sau așteptatul lor milenar.
- Povești.
- Proorocii.
- Tot aia-i.

Culaie nu este departe de împărăție, dar nu-și dă voie să creadă., se teme. Și fără credință e pierdut, e o capsulă goală.

Ah, de l-aș putea convinge., ce stare ar fi peste el., bucuria l-ar apuca, ar fi stăpână lui, iar durerea și gemetele și-ar căuta refugiu în altă parte. Dacă.

Oare cum explică el acum viața., originea. și mai ales destinul., știu că în copilărie îl preocupa. Poate s-a lămurit între timp., iar, dacă încă are întrebări, poate va începe să caute răspunsuri.

L-am abordat:

- Fenomenal lucru, existența asta, nu?
- Just.
- Se putea foarte ușor ca noi să nu fi existat.
- Încă ce ușor. Știm...
- Și înaintașii noștri au fost obsedați de existență.
- Normal, chiaburii. Sclavii se speteau, iar ei, deh, ce să facă și ei? Puneau lumea la cale.
- „Chiaburii” tăi n-au fost chiar așa de răi. Au făcut și bine. A rămas în istorie cel care a zis: „cuget, deci exist”. Bănuiesc că era fericit și i-a plăcut viața.

- Cui nu-i place?
- Adevărat, și totuși știm așa de puțin despre viață. Nu există nici definiții adecvate pentru ea.
- Cum nu există definiții?
- Încearcă., spune tu ce este viața?
- .viața e atunci când trăiești ...
- Vezi, suntem. Atât. Din păcate, într-o bună zi nu vom mai fi, cel puțin din punct de vedere somatic. „... ca lumânările în bătaia vântului., se sting când nu te aștepți”.

Culaie mă-a privit strâmb. Am înțeles că nu gustă paremiologia., așa că am schimbat macazul:

- Bine, atunci spune ce crezi tu despre tot ce este? Cine a făcut totul, că noi nu, nu suntem în stare nici să adăugăm un milimetru la înălțimea noastră, darmită să facem un pom sau un râu. Unde mai pui că pe pom ar trebui să-l învățăm să rodească ...
- Ce-ți pasă?
- Nu știi de ce-mi pasă, da-mi pasă. Știi să spui?
- Ce?
- Ce te-am întrebat.
- Știe oricine.
- Spune atunci.
- Păi., întâmplarea. nu? O explozie., booom și., nu cred că știe cineva chiar cum a fost, când n-a fost nimeni acolo. Știi ce greu se fac reconstituirile?
Natura...
- Nu vreau să explodez, dar gândește-te o clipă la enormitatea asta. O explozie și booom, au înflorit pomii și s-au pornit pâraiele. și atâtea ființe care mișună, care au minte, care au instinct. O explozie și cântă păsările ..., le-a scris cumva și partiturile?
- Da, și?
- Explozia dă minte, face ochi?
- Dacă nu ea.
- Dumneaei reteză mâini, picioare, stinge viața, n-o

- aprinde. În armată am arucat grenade ...
- A fost altfel.
 - Chiar și o explozie prietenească, a pus ea sistemele laolaltă? Le-a aranjat ea cu precizia pe care o vedem? Amețesc numai când încep să mă gândesc.
 - Ce-ți pasă ție cum s-au format., te pune cineva la treaba asta?
 - Nu, nu mă pune nimeni, dar am și eu ochi., cine i-a făcut, am și eu suflet și din lăuntru meu îmi vin întrebări: cine le-a pus, de ce și mai ales cine ne-a pus pe noi aici? Asta-i mai important de știut ca toate. Poate că tocmai întrebările pe care ni le punem ne sunt sugerate de cineva.
 - M-ai pierdut, nu mă pricep, dar de ce n-ar fi natura?
 - Natura e ca și noi, e sora noastră, nu mama noastră.
 - Eu când am gânduri enervante le înec.
 - Adică?
 - În pahar.
 - Hm, trebuie să fie un pahar special.
 - Este.

*

Unde dai și unde crapă! Culaie descoperise remediul pentru toate neajunsurile, p a n a c e u m u l . . s i n g u r .
Am vrut să-l avertizez că soluția lui e o iluzie, că poporul face haz de necaz., că în pahar se îneacă de obicei. altcineva. Nu mi-au venit cuvintele și m-am mărginit să-l întreb:

- Și se îneacă?
- Nu prea, c-au învățat să-noate., dar nici eu nu mă las.
- Dac-au învățat., e ca mersul pe bicicletă.
- Încerc și eu, ce alta am de făcut?
- Cunoști pe cineva care a reușit cu metoda ta?
- Cunosk pe mulți care perseverează, la birou nu e unul

- contra teoriei.
- N-ar fi mai bine să încerci altceva?
- Ce?
- Ceva mai domestic, nu chiar apa de foc. Asta a distrus „pieile roșii” și cine știe câte alte piei.
- Omul nu este mașină, să-l programezi, el face ce-i place, ce crede că-i mai bine pentru el, nu?
- Dacă nu e împărat în Israel.
- Ce tot bagi tu Israelul peste tot? N-are treabă ștampila primăriei. cu.
- Când n-aveau împărat, evreii își făceau de cap și urmarea era că dădeau din gropi în gropi.
- Și ce aveau atunci?
- Revoltați, sărăcie, ocupație străină ...
- Trebuia să încerce comunismul.
- Cu un împărat bun le mergea bine.
- Cu împărat, cu rege, cu președinte., fără împărat, omul face tot ce vrea.
- Da, dar nu tot ce face.. îl satisface.
- Tot nu văd legătura între pahar și evrei.
- Ne facem de cap, dacă n-avem căpetenie, adică nu știm măsura.
- Păi, căpeteniile beau ca și noi, poate mai mult.
- Astea nu-s adevărate...
- Crezi că se mai găsește?
- Eu cred. Nu suntem naufragiați și abandonați.
- Ba cam așa suntem.
- Niște Robinsoni în junglă ..., crezi?
- Cam așa ceva.
- Ții minte că el s-a salvat și într-un fel trebuie să ne salvăm și noi. Nu știu de ce căutăm mereu să ne salvăm. De ce a vrut Robinson să scape de pe acea insulă?
- Păi, normal, casa lui nu era în pădure.
- Putea să-și facă una acolo, dar el simțea, știa că nu aparține. La fel și noi, „știm” altfel.
- Anume.

- Că nu suntem de aici., „purtăm în suflet dor de veșnicii”. Cineva inspirat a scris versul: „mi-e dor de veșnicie ca răni de balsam”. Este în om gândul eternității.
- Mie nu mi-e dor de nici o veșnicie.
- Poate nu-l simți în clipa asta, dar dorul ăsta e plantat în noi. Și fie că ne e dor sau nu, tot ne îndreptăm spre ea. Împotriva voinței noastre ne luăm adio de la insulă. Nu suntem decât niște chiriași, niște „flotați”, și nimic din ce avem nu este al nostru.
- Ei și? Murim și noi ca toată lumea.
- Ce este moartea?
- Sfârșitul, tinere bavarez.
- De ce eu nu simt asta? Eu cred că va fi altfel. Cine-mi șoptește mie că nu e sfârșitul? Nu cumva cineva care știe, cineva mai mare ca mine? Și nici nu e drept să fie, cum spui tu, sfârșitul.
- De ce nu?
- Simt că e prea mare investiția în noi doar pentru această efemeră trăire. Citeam undeva că pământul nici n-are nevoie de noi., de găze da, dar nu de om. Se descurcă fără noi. Atunci de ce suntem aici? În ce scop? De ce așa puțin? Deschizi ochii și . . . , deodată, nimicul, întunericul. Toată ingeniozitatea și toată puterea manifestată în creație, pentru așa puțin? Nu-mi vine să cred.
- Și ce-ai de gând să faci?
- Vreau să-L găesc pe proprietarul „insulei”, pe arhitect, ctitor. ce o fi și apoi.
- Vise, băiete., nu-i nimeni acasă., și dac-ar fi, ce?. nu se primesc audiențe.
- E-n ordine, nu se primesc, nu se primesc. Dar dacă se.?
- Atunci ce?
- În acest caz aș vrea să-L întreb, ce sens are viața și ce vrea El cu mine?
- Ce să vrea El cu tine?

- Nu știu, dar sunt sigur că vrea ceva. Altfel de ce ne-ar fi făcut, așa, fără rost., doar ca să poluăm pământul.. Vreau să-L întreb., pentru ce este tot ce există? De ce atâta mister?
- La ce te referi?
- La tot ce nu știm și tot ce nu-nțelegem., mă gândesc la talente, la Mozart., la vise, la Freud, la ghiocci, la peștii colorați. Poate că tot ce vedem este doar vârful aisbergului, ai auzit că-n oceane, se mai găsesc monștri. În zilele noastre., ei încă trăiesc.
- Bravo lor., și ce-ți spune ție asta?
- Nu sunt puține șansele să fie mai mult în viață decât vedem și decât am știu noi până acum. Dacă este un „ceva” tainic pus pentru noi sau în noi, trebuie să-l găsim, nu?
- Nu ți se pare ție că vrei prea mult?
- Nu vreau decât explicații. M-am săturat să stau ca struțul în nisip, vreau limpeziri., vreau să vreau ce vrea El, în caz că vrea ceva.
- Mda., nu-i așa de mult.
- Sper că nu e. Presupunerile mele și chiar observațiile mele sau ale altora n-au valoare, oricât de lucide ar părea.Vreau revelații, nu speculații.
- Cu privire la ce?
- La ce ți-am spus și la altele asemenea lor.
- Mai dă-mi un exemplu să văd dacă...
- De pildă..., de ce suferă omul pe lume? Lumea nu poate și nu vrea să accepte un Dumnezeu bun și o societate bolnavă sau cum se exprimă „francezul” Cioran, ”pe culmile disperării”.
- Corect. Oamenii se întreabă și. se vindecă de. religie și se apucă de pahar sau de altele. Trebuie să facă ceva și nu greșesc.
- Sunt destui care înțeleg altfel, sunt și savanți pătrunși de credință.
- De unde-i știi tu pe ăștia?

- Citesc Culaie, citesc., știi ce zicea Creangă, „dacă-i cal să tragă și dacă-i popă să citească.”
- Ce, că și eu citesc.
- Cărți de „contrabandă”.
- Și ce zic „savantii”? Se ascund după degete. Răspund ei., de ce suferă copiii? Și-s nevinovați, nu? Ai văzut ce copil diform a făcut asta de peste drum?
- Am auzit.
- Trebuie să-nceapă cu operațiile, să mai îndrepte, Doamne apără!
- Ți-e frică?
- Se poate întâmpla oricui.
- De unde vine frica?
- Nu știu., dar n-ai ce-i face.
- Vezi, ai și tu întrebările gata. De ce să murim noi cu întrebările nepuse, de ce să nu căutăm, dacă se poate, să ne lămurim.
- Nu-s împotriva, dar nu cred că se poate.
- Crezi că suntem prea mici., nimeni nu s-a născut învățat și descoperitorii n-au fost totdeauna învățați. Trebuie să aflăm măcar atât, dacă se dau răspunsuri. Dacă nu se dau, atunci să mâncăm și să bem că mâine vom muri.
- Ajungi la vorba mea.
- Încă nu. E prea riscant să crezi tot ce auzi, mai ales în acest domeniu. Nu poți lăsa pe mâna nimănui decizia asta, așa cum nu lași pe altul să mănânce, să bea sau să iubească pentru tine. După care criteriu adopți sau respingi un crez?
- Al fericirii, cei nefericiți să tacă.
- Mulți susțin c-au găsit Cheia... și fericiți și amărășteni.
- De ce se laudă, dacă nu-i adevărat?
- Să se afle în treabă.
- Poate susțin că au găsit., fiindcă n-au știut ce caută.
- Nu-i exclus.
- Deci pe cine urmezi?

- Pe nimeni. Când am auzit pe un om însemnat susținând că nu se știe și nici nu se poate ști de ce este omul pe lume, m-am ambiționat să. caut. N-am putut să-l cred.
- Zici că „avea greutate”?
- Avea., dar nici papa de la Roma nu-i infailibil.
- Ho, ho, stai, rămâi pe pământ, nu sări prea departe.
- N-am nimic de-mpărțit cu nimeni, nu atac pe nimeni., știu că Solomon însuși spunea că „omul nu poate să pătrundă ce se face sub Soare; oricât s-ar trudi el să cerceteze, tot nu va putea afla; și chiar dacă înțeleptul ar zice că a ajuns să înțeleagă, tot nu poate să găsească”., dar el, Solomon a găsit. Pe cale supranaturală, dar tot găsit se cheamă. Vreau să știu dacă El Se mai revelează, dacă Se mai arată, așa cum susțin anticii, că omul de azi minte și-n biserică.
- Așa-i omul.
- De asta-L vreau pe Stăpân. Văd tot felul de efecte, dar mă preocupă Cauza.
- Tu crezi c-o să îți vorbească sau o să îți Se arăte? Poate dacă ai fi pustnic. și nici atunci. N-are cine.
- Eu strig și sper că mă aude. .o dată m-a auzit.
- Și îți-a răspuns?
- În parte, da.
- Păi, ce mai vrei atunci? Tu totdeauna ai crezut.
- Vreau mai mult de la El și. n-am crezut totdeauna. Nici acuma nu sunt tobă de credință, nici vorbă. Am avut norocul să găsesc cărți prin casă și am devorat tot. De-a valma, dar nu-mi pare rău. Unele m-au speriat, altele m-au fascinat. Vreau să le probez. Știu că mă aude și că se poate afla totul, adică nu chiar totul, acesta este „rezervat”, dar se poate ști destul de mult.
- Eu unul m-aș mulțumi cu puțin, dar întrebi tu și pentru mine, bine?
- Voi încerca.
- E puțin, nu te speria.
- Spune.

- Câteva enigme care mă sâcâie teribil.
- Așa, care?
- Unu, de ce eu beau și tu nu.
- Îți răspund pe loc, nu-mi place.
- Bine de tine. Întrebarea este de ce nu pot eu să mă las?
Și doi., mai ales asta, de ce mă-nnebunește maică-mea
cu cobeala ei: „Culaie, maică, ai s-ajungi rău, mai rău ca
Trișa lu Boană.
- Am auzit de el.
- Eu nu-l știu, dar ea zice c-a trăit beat și a murit lângă
cazanul de țuică. De mirul lumii.
- Ironie.
- Mă rog, și trei., de ce mă enervez eu din orice fleac. Îmi
sare țandăra, eu n-am fost așa. Nu-mi sare chiar fără
motiv, dar totuși., poți să mă lămurești și pe mine?
- Cred că tu poți să mă lămurești pe mine., parcă ziceai
că îneci totul și văd că.te cam pune și pe tine pe gânduri,
nu numai pe.
- Pe cine mai pune?
- Nu contează.
- Ai vorbit cu maică-mea?
- Tu mi-ai spus că ai găsit soluția pentru toate dilemele.
- Da, așa am crezut că este..la-nceput. M-am simțit bine...
Pe urmă am rămas cu zicala., m-am apucat în liceu.,
excursie, autocar, băieți, sticle, numai eu, nu. Nu știam
ritualul. Am spus că nu beau, dar la insistențele lor am
luat „numai” câte o dușcă de la fiecare și. m-am făcut
criță.
- Știu cum e cu presiunea în excursii.
- Da, dar tu te-ai dat înapoi, eu nu. Eu am mers oblu
înainte, așa am vrut, nu m-a forțat nimeni. Niciodată nu
mi-a turnat cineva pe gât. O dată nu m-am trezit o
săptămână. Mă mir că m-am trezit și atunci.
- Era normal să te trezești, dacă te-ai oprit din băut.
- Oprit? Cine a zis de oprit? Nici vorbă. M-am trezit, fără
să mă opresc. și nu numai atunci.

Metereze

Tacâmul nu era complet pentru Culaie..doi părinți opăriți.
Nu. Ca să fie întreg lipsea o nevastă, o pereche de socrii., și
Culaie a făcut demersurile.

Nuntă, măăăăăi. Ploscă, biserică, popă, dansuri., băutuuurăăă.
Gârlă.

Pe ai lui, bucurie mare. Jubilau. În același timp nici temerile nu
erau mici., oare cum va fi căsătoria? O să stea nevasta cu el,
când o să vadă ce fel de apucături are? Poate-l ajută ea, mai știi?
S-au mai văzut cazuri? Mare curaj pe fata asta. Optimistă., dar
dacă el nici acuma nu se trezește., apoi nici
O nădejde.

Așa șușoteau neamurile lui care țineau la el și-l cunoșteau. Fata
cu care s-a-nsoțit, Lidia, era de pe aceeași uliță, doar vreo 5-6
case mai la vale. Nu cred să fi fost alta mai frumoasă ca ea.,
crescută la oraș., cu un mers drept., încât gurile rele sau pus pe
treabă de cum au aflat: „de ce, ea este atât de bună, de harnică,
de cinstită.. Nici un băiat n-a avut legături cu ea.n-a-ndrăznit
nimeni. N-o merită Culaie. El așa de., de nimic, cum s-a-
ntâmpat, frate”?

Culaie era liniștit. Îi părea bine că părinții lui sunt mulțumiți:
„cred că ei țin la ea mai mult ca la mine. Amândoi., de parcă-
1 fata lor”.

După nunta le-am călcat pragul să-i felicit și să-i urez Lidiei
bun venit în familia noastră. Spre uimirea mea, el era cam
posac, nu-i convenea ceva., însă Lidia jubila, părea că i s-a-
mplinit visul.

Voisem s-o întreb de ce atâta bucurie pe capul ei, că doar nu sa
măritat cu vreun prinț dar nu se cădea atunci. Prilejul s-a ivit a
doua zi, când ea a venit pe la mama în vizită protocolară. Am

vorbit despre..., Culaie:

- N-am putut să nu-l iubesc, țin la el din copilărie.
- N-ai auzit de obiceiul lui, seral?
- Știe tot satul.
- Și?
- Satul nu știe ce inimă are.
- Opinia publică este de obicei cea mai., știi. Vox Populi vox Dei., infailibilă.
- Pentru mine nu contează opinia nimănui. Aici e locul meu și gata. Lângă el.
- Părinții tăi ce zic?
- Multe și mărunte., dar nu-mi pasă. Fiecare cu soarta și cu viața lui, nu? Ei o au pe a lor, eu pe a mea., dar nu- s contra lui. Tati, cel puțin. ar vrea să ne mutăm și noi la oraș să fim aproape., să ne ajute.
- Și, vă mutați?
- Cum vrea Culaie, mie-mi place și aici., nu mă pot plânge de nimic. Socrii sunt pâinea lui Dumnezeu, el are servicii bun., sănătoși să fim ...
- Dac-ar fi fost numai după Lidia, ea și Culaie ar fi trăit „lumea albă”, dar n-a fost așa. Culaie trăia în altă lume.

La o săptămână după nuntă, Culaie a comis-o. A avut mult de înecat., pe lângă stresul zilnic mai erau iluziile Lidiei, promisiunile lui, stresul.:

- E greu să fii căsătorit. Nici n-am crezut că-i așa de greu.
- Așa-i la-nceput. Până te obișnuiești.
- Poate și asta, dar tot e prea greu pentru.
- Te referi la tine, la ea sau la amândoi?
- În general.
- De ce-ți pare rău.
- Ziceam că-i greu, când. inima ți-a fost furată de altcineva.
- A ei?
- Nu, a mea. Țin la Lidia și știu că mă iubește, dar nu trebuia..eu am crezut că dacă te căsătorești uiți...

- Încă te mai gândești la ce ar fi putut să fie?
- Mi-a trecut, dar știi cum e, nu pot să uit.

Ca să uite bătea zilnic cadența pe strada birtului.

Roza susținea că-ntrece măsura „mai rău ca înainte” și nu greșea. Căsătoria l-a schimbat și față de mine. Găsea amuzante preocupările noastre mai vechi., îmi făcea cu ochiul, într-un fel de „hai să ne prefacem că ne interesează.” Uneori se dezlănțuia: vă știu eu pe voi. Vă merge cu proștii, dar nu cu mine., ai văzut? Te-ai ținut de mine ca scaiul de oaie și n-am cedat un centimetru. Nu ține, băiatule. Am și eu școală, nu degeaba sunt cine sunt. Sunt om practic, țin pasul cu împrejurările., de fapt așa faci și tu, în felul tău, laș”.

Era sigur că intram în „în tagma popească”, doar fiindcă-mi plăcea traiul și-i detest pe comuniști:

- Și normal., totdeauna tu te-ai descurcat. În fond ești deștept, mereu ai găsit drumul mai scurt. Fără plan., că cine-i planifică popii câți să îngroape sau. nu tu cincinal, nu tu inspecții. Trai pe vătrai. Acuși te văd c- o preoteasă. Noroc pe tine, că cine nu vrea să se mărite c- un popă. Lumea trăiește bine, bine de tine. Dacă moare, de popă tot e bine. Ai găsit o formulă „la fix”.
- Crezi că e o „formulă”?
- Nu așa de bună ca a mea, dar, pentru tine, merge. Tu nai rezista și n-ai nici aparență. Nu vezi că ești ca ceara?
- Ce aparență îți trebuie ca să ții un pahar în mână? Și fiindcă veni vorba, nici tu n-ai. Moș Târziu are, nici Duglișu nu prea are, lui i-ar sta mai bine. măcelar.
- O fi cum zici dar tu cazi sub masă după două pahare. Îți lipsește chemarea. Stai cu laptele., ce să pierdem vremea? Fiecare cu drumul lui. Eu cu sticla, tu cu Evangheliile. Poate așa ne-a fost scris. Nu ți-e pus în frunte ce ți-e scris?
- Nu cred în predestinație și vitejia vizavi de pahar nu-i

totuna cu eroismul.

- Tu vorbești ca să mă derutezi.
- Cred în liberul arbitru, în alegerea pe care o face fiecare.
- Democratic..., nu-i rău, numai de n-ar fi ca la noi, unde una se scrie și alta se citește.

Când nu era cu toane, împăciuitor, îmi șoptea „ca între neamuri”, că se gândește și la Evanghelie, „că doar nu-s păgân”. Necazul era că nu prea dispune de timp cum și-ar fi dorit. Prea multe obligații și trebuie, n-are ce face, să se gândească întâi la pâine, nu? Apără-ți pâinea, nu-i asta lozinca?

- Pare așa.
- Pâinea e pe primul loc orișunde și-n America.
- Just., dar nu știi dacă e bine să fie ea pe primul loc.
- Tu nu mai vorbești românește de când te-ai înrolat.
- „Evanghelic” vorbind nu i se cuvine primul loc.
- Dar ce loc?
- Nu primul.
- Tu crezi că toți au norocul tău, să fii tu în locul meu și atunci să te văd.

*

Pe Duglișu l-a ridicat miliția. Ceas rău. L-a enervat nevastă- sa., „nu educă băiatul așa cum i-am spus eu., face numai cum vrea ea și ce exemplu poate ea să dea”?

A dat el., ei o lecție și la casă foc. După cearta de prânz. Na ars prea mult, doar bucătăria de vară., au sărit vecinii, cu furci, cu găleți. Dacă era noapte ardeau toți ca șoarecii.

Când s-a trezit, nu-i venea să creadă. Nu-și recunoștea nici o vină. Îi blama pe socrii..., nu soția: „ea e un copil fără minte, dar e vina lor, că n-au știut s-o crească”. Îl blama și pe taică-su care

a băut tot timpul., ca păcurar., lumea-ți dă, dar el nu și- a dat seama că transmite „microbul”.

Se ferecea c-a scăpat cu amendă., din lipsă de probe, și n-a ars decât bucătăria lui. Poliția l-a speriat că-l bagă la beci și „altădată ar putea fi și mai rău.”

Culaie n-a fost impresionat de isprava bahică a cumătrului:

- Eu știu cum beau. Nu-mi beau mințile. Beau c-așa-i drumul, m-am deprins ..., dar nu uit de mine.
- Am mai auzit noi refrenul ăsta.
- La mine nu-i refren, e știință.
- Nu crezi că într-o zi nefastă ți se poate întâmpla și ție una ca lui.
- Ce io-s nebun., ca el?
- Doamne ferește, n-a zis nimeni și nici el nu-i nebun. Nu uita.
- Degeaba. Eu știu când să mă opresc.
- Pân' acum.
- Așa va fi mereu.

*

Culaie, fără ca el s-o știe, era „proiectul” meu, nu doar de vacanțe, ci și de viață. Și la școală mă gândeam la el. Mă rugam să nu pățească ceva. Visam acolo visul seminariștilor, să schimb lumea și-l voiam pe el drept prim rod.

După primul an, când mai toți seminariștii plecau acasă în vacanță la familii, eu, ca nefamilist, am fost „repartizat” să slujesc într-un oraș muncitoresc de sub Parâng. Visasem o vară fierbine și mi se servea un duș rece. Nici habar n-aveam că nici vacanța nu-ți mai aparține, dar, dacă așa-i legea..cu bucurie. Un

seminarist mai răsărit m-a luat la rost, când a aflat c-am primit să lucrez între oameni recunoscuți ca recalcitranți:

- Și ce-o să faci tu acolo?
- Ce m-o ajuta Dumnezeu.
- Mai mult o să încurci treaba și o să te încurci și tu. Rău de tot., după cum te cunosc, nu ești în stare., nici șireturile nu ți le legi ca lumea., te crezi tu în stare să faci lucrarea lui Dumnezeu?
- Vom vedea.
- Câte predici ai pregătit?
- Nu le-am numărat.
- Îți spun eu câte ai, una, Zacheu.
- Nu e rea.
- E singura.
- Ștefi zice și el că am tot una, dar nu e Zacheu, e Lazăr

- Două.
- Vasile, profesorul de., zice că am tot una, dar e Credința.
- Le-am uitat pe astea. Poftim trei. Într-o Duminică ai isprăvit și ce te faci acolo trei luni?
- Ți-am spus.
- Gândește-te bine. Școala-i una și misiunea e alta.
- De acord., păcat că nu sunt unite.

„Rabinul” nu-mi dă patalamaua, în schimb îmi dă votul de neîncredere și., el mă cunoște mai bine ca dascălii. Dar nu degeaba-s eu, „teolog”, nădăjduiesc împotriva oricăror prognoze.

Priceput nu eram, experiență nema și catihetul era în drept să se întrebe: ce rost are entuziasmul? O să bat drumul mînzului?

Mă clătinam: dar dacă voi face mai mult rău? Ar fi de neiertat.

Dar și a da bir cu fugiții nu era onorabil.

Nu, nu mă puteam da bătut înainte de luptă: dacă tot voi falimenta..măcar se va spune că „a încercat”. Sărac cu duhul, da, limitat, fără-ndoială, dar nu lipsit de curaj.

Voi încerca să ajut cum pot. și, dacă Dumnezeu mă va băga în seamă și va lăsa puțin har, minune. Dacă nu, nici o supărare. M-am inspirat puțin și din istoria lui Tudor Popescu.

Preotul ortodox, Tudor Popescu, slujea la o biserică din capitală numită „Cuibul cu barză”. La un moment dat, sub înrâurirea unor protestanți germani, a început o serie de prelegeri despre nașterea din nou, fără ca el s-o fi trăit în viața lui. Tot vorbind altora, până la urmă a ajuns să fie mișcat de ce vorbea și Dumnezeu i-a făcut parte de nașterea din nou.

Poate va fi și cazul meu, vis a vis de slujire.

În privința mesajului nu-mi făceam griji: nu era mesajul meu și nici nu era nou. Era istoria lui Isus Hristos. O știam pe dinafara, chiar mai bine decât „rabinul”. Cel puțin în datele ei obișnuite.. eram „as”: Betleem, Golgota., Învierea., ca orice chibiț de istorie.

Pe lângă cunoștințe biblice se cere însă și altceva., se cere să fi una cu această istorie, să te identifice cu ea. Nu ușor lucru nici pentru apostoli, dar și pentru un puști școlit în comunismul românesc.

Realizam că-s departe de El, precum cerul de pământ. Mă apăsa asta și mă rugam să n-o simtă și enoriașii, măcar până voi pune lucrurile la punct. Sandalele Lui erau totuși descurajant de mari. În El, nici un gând rău, în mine spuzenie. În El, pic de mânie, în mine ca-n Mircea Cel Bătrân. „eu nu ți-aș dori vreodată să ajungi să **mă cunoști...**”

În El, nici un dram de aroganță, în mine nivelul ei era cu mult peste cuantumul prevăzut de codul harului.

Conștient de aceste neajunsuri și de încă multe altele, m-am încumetat totuși să merg la biserica de pe „Valea Plângerii” și să încep o activitate de consiliere, ucenicizare și de vestire a marilor doctrine creștine.

Spre uimirea multora, Cel de Sus a fost îndurător și a pus mila Sa și peste mine și peste alții. A schimbat oameni, a renăscut suflete, a vindecat bolnavi, ba chiar și pe câțiva atinși de patima lui Culaie.

De ce nu și pe el?

Culaie rămânea o povară grea pentru mine, în schimb munca din Vale, din prima „vacanță”, mi s-a părut floare la ureche.

Moartea în sticlă

Nu veneam rar acasă. Profitam de orice ocazie ca să dau fuga. Drumul nu era scurt, dar îl făceam cu bucurie. Era ca un pelerinaj la locul unde am văzut pentru prima dată lumina. Dădeam și o mână de ajutor fraților din sat, ca seminarist, dar de venit veneam pentru mama care era văduvă și, cum a băgat ea de seamă, pentru Culaie.

Dacă nu-l întâlneam, o luam pe mama la întrebări, că a ajuns să se și mâhnească:

- De ce numai de el vrei să știi, că... mai sunt și alții..., ție nici de mine nu-ți pasă ca. de el.
- Vreau să aflu despre toți., oricum dumneata îmi dai totdeauna buletinul de știri, mai bine ca „Europa.” cine a mai murit, cine a mai fugit.
- Păi, altfel, n-ai cum să știi despre noi.
- Just., mă interesez de Culaie, fiindcă e rudă cu noi, este cam singurul băiat rămas pe loc și, mai e ceva., cred că dumitale pot să-ți spun: mi-a fost dat în grijă.
De la-nceput am simțit asta, după ce m-am întâlnit cu măturătorul., trebuie să-l port. și în spinare, dacă va fi cazul.
- Dat în grijă de ce, de cine și de ce să-l porți tu pe el?
- Fără el n-ajung la destinație., e șansa mea., voi da socoteală., sunt șansa lui., și el a mea, știi dumneata, drumul spre ușa lui Dumnezeu trece pe la. ușa lui Culaie. De aia are el prioritate.
- De unde ai mai scos-o și pe asta? Văd că tu le cam potrivești după cum îți place. Asta vă-nvață la seminar?
- Te referi la complexul meu mesianic? Îl a m.. și tu că

mulți îl consideră o boală, dar eu sunt fericit să-l am ...
Vis a vis de Culaie, cred că mi-a șoptit cineva: Îmi ești dator pentru ce ți-am făcut. Acum plătește-ți datoria, salvându-l pe el.

- Nu înțeleg ce zici., tu știi mai multe ca mine, dar nu mi-s sigură că-s toate bune.
- Am parafrazat o vorbă de duh.
- Nu-l plânge tu pe el, că se descurcă mai bine ca noi. Să vezi ce car lung vine la el acasă, nici la Ceaușescu. Pân' acum. Dacă n-ar da cu piciorul în bine., cât o să meargă și cât o mai duce-o așa numai Dumnezeu știe. Dac-o ține tot așa n-o duce mult. Am auzit că s-au cam săturat cei de la birou de el. El încă îi crede prieteni, dar ceapeul merge rău, să nu se spargă., ai aflat cred, ce-a pățit Ghiță, tot contabil a fost și el.
- Delapidare, mi-a spus Tatiana.
- Așa se zice ... E-n pușcărie. Nu știi când scapă. Mumă-sa zice că a căzut la mijloc. Alții au furat și el e bun de plată. Mă tem să nu pățească și Culaie ceva. Eu nu cred că el știe ce face, când e băut.
- Zice că știe, că n-a greșit niciodată, că le are cu contabilitatea. I-a plăcut toată viața să socotească.
- N-ar fi rău dacă s-ar socoti și pe el puțin., ții minte, bunicul tău a băut și ai văzut cât am tras cu el., a fost bătrân, văduv, fără carte. Nu i-a stat așa de rău., deși, cu copiii mari și cu nepoți, nu s-ar fi convenit. Râdea satul de el și. de noi. De Culaie nici n-ai ce să mai zici., tânăr, școlit, muiere bună și stă numa-n birt. Eu nu știu cum de mai e vie Roza. Tot timpul cu frica-n sân, nu-i viață. Dar lui nu-i pasă, parcă-i stăpânit. Ce boală o fi aflat el în sticla aia nu știu.

*

La 4 Martie 77, capitala a fost zguduită de un ucigător

cutremur. Morți mulți..., am fost la „morgă”. Sute am văzut. Carnagiu înimaginabil. Traumatizați fără număr. Panica a domnit în țară, o vreme.

Prietenul meu din seminar, nu rabinul, a pierit strivit la „Scala”. N-am rezistat. M-am îmbolnăvit. Când mi-am revenit, m-am mutat din școală și m-am căsătorit.

O vreme n-am mai mers acasă., nu eram bun de „război”.

*

Când a trecut anul celor „scutiți de primejdii”, s-a dovedit că mama avusese gura „aurită”. Binele lui Culaie n-a ținut mult. Ea însăși mi-a dat vestea:

- Of, of, of, o duce rău. Oh, ce rău o duce. Mai bine să nu știi.
- Cum adică, o duce rău, așa, deodată, rău. O duce mai rău ca până acum?
- A fost cum a fost, dar e gata. S-a dus traiul lui.
- S-a isprăvit tovărășia cu tovarășii?
- Asta ca asta, dar e amărăciune mare.
- Ce s-a-ntâmplat?
- L-au dat afară., scandal., a ajuns în drum, că cine te ține când bei? Nu mă mir, e arțăgos, nu-i intri în voie nici cu binele., e de potcă. Caută cearta cu lumânarea.
- Cum ai zis că e?
- Ce-am zis?
- Mai-nainte, potcă?
- Da, e de potcă., bagă vină la toți, caută pricină. Toți sunt răi, numai el e bun. De câtva timp nu mai e omul pe care-l știi. Se ia de lume. Mamă-sa e friptă. Mi-e așa milă de ea. Nu mai vine pe la mine, decât când n-are încotro. Îi e rușine de lume.

- Nu-i vina ei și el nu mai e copil. E ditamai contabilul..., ex contabilul.
- Ea e tot mamă și el nu-i normal, Doamne, iartă-mă!
Vrei să-ți spun câteva „nefăcute” până la Culaie?
- Sigur că da.
- Necaz de ăl mare. A-nceput de mult, de pe la nedeie, știi ce-a fost și-atunci., c-ai fost.
- Da, a-nceput supărat, după aia i-a-nvinuit pe Ion, pe Roza, pe., i-a amenințat.
- L-a supărat ceva și n-a găsit alți țapi ispășitori.
- S-a calmat a doua zi și credeam că se așază.
- Și?
- După ce-ai plecat, lui i s-a năzărit să cosească., trece de la una la alta., nici nu s-a gătat sărbătoarea și pe el l-a cuprins vrednicia., să arăte că poate sau ce-o fi fost în capul lui., și-a luat coasa, traista și a plecat pe deal, printre vii. Îți dai seama, Culaie cu coasa prin sat, nici s-o țină nu știa. Lidia, după el. A băgat de seamă ceva, ori. nu știi de ce a vrut să meargă și ea.
- O fi avut vreo presimțire.
- După ce a golit o sticla, că are obicei când o duce la gură soarbe tot., nu știi nici de unde mai are bani. sa pus pe treabă, dar, sau n-a văzut bine sau s-a împiedicat, că i-a scăpat coasa și in loc să taie iarba și-a tăiat piciorul.
- Să nu-mi spui că.
- Nu, e bine, noroc cu Lidia. L-a legat cum a știut și, ca pe un copil mic, l-a dus în spinare până acasă.
- Cum, poate ea?
- Da., el a slăbit mult, plângea pe drum de durere, poate și de rușine și i-a promis c-o să se lase.
- Și s-a lăsat măcar?
- S-a lăsat. de cosit. De băut nu. Coasa nu-i de el, e prea sfrijit pentru ea. I-a căzut și părul, arată mai rău ca Ion..ce să cosească, cine..mai degrabă Lidia. Ea face tot prin casă și nu m-aș mira s-o văd și la coasă.

- Păcat.
- Bine zici, păcat.
- Mai vrei una?
- Nu, mi-ajunge. Dacă nu se întâmplă ceva., nu se oprește până., nu vreau s-aud că se destramă de tot.
- De ce nu, ascultă, că-i bine să știi.
- Dacă spui matala .., dar fără coasă.
- Fără coasă, că n-a mai pus el mâna, nici nu cred s-o mai pună. S-a dus să-și caute de lucru, că-i om tânăr, nu are loc de stat., la Reșița, c-acolo-s toți.
- Bună Reșița noastră., și bunicu' a fost acolo., el însă zicea: cine nu-i la Lescovița, nu-i nici la Rășița.
- Bine-a zis. Nu-i bună pentru Culaie sau nu e el bun. S-a-ntors de acolo mai plouat ca de la coasă. Era să nu se mai întoarcă deloc.
- Reșița e mama răniților.
- Dacă te duci să lucrî și nu te ții de fleacuri.
- Păi, nu de asta s-a dus?
- Stai că-ți spun., afumat ori slăbit, că i s-au slăbit nervii, nu știu de ce, a intrat într-un magazin , el zice că bătea vântul.
- Și eu intru în magazine., de vânt.
- Pe el îl bătea gându' ă rău.
- Bine, în ce magazin?
- Nu știu, unu mare .., eu nu mă mai duc, n-am treabă. Nu mai vreau să văd nimic. Rar merg până la Oravița, la piața de vechituri.
- Acolo vin sârbii, nu?
- Nu-mi trebuie nimic., câte-o pungă de „vegeta”, îmi iau de la coperativă zahăr, ulei., piringe., și să-ți termin despre Culaie. Când s-a-ncălzit, i-a venit, cum să zic, duhu-al rău: să ia un covor scump, persian.
- Și l-a luat?
- I s-a lipit de mână . . m a g a z i n mare, lume multă, . . n u l-a văzut nimeni.
- Și l-au prins? Sigur că l-au prins., teribil.

- Da să vezi cum. Cu covorul în spinare a plecat la gară. La podul de la Petru Iacob, alt gând: să-l treacă suit pe călendre.
- Pe balustradă?
- Și a mers așa cam până pe la jumătatea podului. Spun cei ce l-au văzut ... Când să zică hop, s-a împiedicat și a căzut în Bârzava.
- Bine că nu-i prea adâncă.
- Atunci a fost., și știi cât e de „curată” și covorul nou-nouț. S-a uitat lumea ca la urs. Milițienii l-au scos din apă, că el ținea de covor, să nu-l ia apa.
- L-au arestat?
- A scăpat numai cu amendă, că deh, era prima la prima abatere de asta. Și a fost în stare de beat.
- Ebrietate.
- Cred c-a pus și Ion o vorbă.
- Asta a fost tot?
- Nu-i destul?
- Ce face acum?
- Stă și bolește. Mai face urât, dacă se pune cineva între el și sticlă. Am auzit c-ar fi dat în Lidia., lumea vorbește, dar ea nu spune nimic. Alta în locul ei s-ar fi tot dus, dar ține la el, își ține casa. Cât o mai putea și ea. Am auzit că bunică-sa s-a dus într-o seară s-o ia acasă, dar a potolit-o Lidia.
- Lidia ar putea face mai mult, deși nu-i ușor, poate că se teme să nu-i facă vreun rău.
- Culaie e ca vremea, când e bun de pus pe rană, când e turbat.
- Trebuie făcut ceva până se mai.
- Ce să faci. Așa-i cu ăștia, când dau în patima asta beau până se betelesc la cap ori dau în vreun ulcer și după-ia abia se poartă. Nici apă nu mai au voie, dar e prea târziu. Ai văzut cum a fost cu Mladen...
- N-a murit?
- Ba da, dar tot de beție. Nevastă, trei copiii mici și el., în

- pământ.
- Bine, el n-a prea fost zdravăn la cap.
 - Un pic atins a fost, dar nu prea rău, zidar. Făcea case, ziduri, însă beția l-a stricat de tot.
 - Știu că odată l-a dus tata la Jebel, la dezalcolizare.
 - Degeaba.

*

Păcat mai mare în sat, decât să nu fi acasă de hram, nu era. Păcat de moarte. Era „sfetilie”, ziua sfântului Ilie. Nimeni nu se-ntreba de ce este sărbătoarea asta așa de mare. Nimeni nu știa nici pentru ce aveam noi această sărbătoare., nu. Lumea venea să-l celebreze pe sfânt, vorba vine. An de an strigam împreună cu ortacii lui Dimitrie din Efes: „mare este Diana efesenilor...”! După două ceasuri, ei se opreau, noi abia după trei zile: „mare este ‚sfetilie’ al Lescoviței...” Prorocul Ilie n-a cerut asta, nici El, dar aceste detalii nu ne-mpiedicau pe noi să cinstim. În ajunul sărbătorii l-am găsit pe Culaie acasă, negru de supărare. Avea de vorbit. Sprijinit de pernă vorbea ca un Tiberius la Capri:

- Bine că te mai văd și pe tine. Am crezut că nu mai știi de unde ai plecat. Sau ești și tu din satul nevestei?
- Nu. Am fost prins., cutremurul, am fost și bolnav., ce faci tu?
- Sunt necăjit și uite acuma și bolnav de nu pot sta pe picioare, nu știi ce-i cu mine., sunt și foarte dezamăgit, toți sunt contra mea.
- Mă mir, știam că ai tăi sunt strâns uniți în jurul... tău...
- Nu știi tu prin ce am trecut eu și încă mai trec. Să nu dea bunul Dumnezeu la nimeni.
- De când cu., cu.

- Cu datul afară de la birou.? Spune., fără teamă. Nu, nici vorbă., tot voiam să plec. M-am săturat, trebuie să fii de-al lor.
- Și tu nu erai de-al lor?
- Nuuu, la-nceput., n-au avut pe altul și m-au pus pe mine. Și-au format om.
- Becear și formatul..., nici nu-i „de specialitate”., de ce?
- Politruc. Origine sănătoasă, nu știu ce-o mai fi făcut și el pe la oraș, dar aici are pile. Nu se vede? De ce nu te-au chemat pe tine, c-ați fost într-o clasă.
- Nu m-aș duce.
- Mai bine.
- Atunci de ce te plângi? Lidia știu că ține.
- Mai ales., ea. Ce cruce duc din cauza ei! Tu crezi că acasă-i ca afară? Să n-o crezi. E o prefăcută. De față cu lumea-mi ia apărarea și în casă e urâcioasă. Mă pândește. Se răstește la mine: „Nicușoor, cum ne-a fost vorba? Stă cu ochii pe mine, ca o soacră., gata să sară.
- Te iubește.
- Aiurea, mă persecută. Abia acum mi-am dat seama că-i nevastă vitregă.
- Nu cred, de ce crezi tu că-ți sunt toți contra?
- Cică beau.
- Toți bem, se zice că un păhărel este prescris de doctor., poate casnicii tăi se refereră la băutul de forță majoră.
- Aș ., tot câte un păhărel beau și eu.
- Se zice că orice om bea numai unul, fiindcă după primul pahar nu mai e. același om.
- Ei nu-mi dau nici măcar un amărât de pahar: „îți face rău”, „e spre binele tău, dacă nu mai bei”. Cui trebuie bine de ăsta? Nu mie.
- Un pahar nu-ți dau?
- Da...
- Numai unul?
- Atât și nimic mai mult., nu-mi dai tu unul?

- Eu nu beau, știi asta.
- Păi, ziceai că de la un pahărel nu te dai înapoi...
- Aaa, generalizam., personal, din respect pentru tatăl meu, nu pun picătură., el mi-a cerut să-i promit asta.
- Taică-tu știi că n-a băut, dar la el a fost „funcția”, nu?
- Nu cred că funcția. Mai degrab-a fost teama să n-ajungă ca bunicul, Toza. Frica asta l-a ținut departe de sticlă. Poate l-a salvat, deși, de murit, tot tânăr a murit.
- Dumnezeu să-l odihnească ... Mie nu mi-e frică, dar nu pot să mă mișc.
- Crezi că te-ar ajuta?
- Bineînțeles, de câte ori m-am simțit rău luam câteva., adică. un pahar, poftim două uneori și gata. Mi se lua cu mâna.
- Noi n-avem în casă nici de leac și, la birt, nu știu nici cum să cer. N-am fost niciodată într-unul.
- Intri, te duci drept la Milca. și ceri un pahar, vrei?
- Nu trebuie să-l plătesc?
- Asta-i bună, dacă mă cinstești.
- S-a făcut, îți aduc paharul.
- Numai un pahar., calicule.

Ca un somnambul m-am dus și i-am cumpărat sticla. Milca s-a crucit, când m-a văzut, dar mi-a dat ce i-am cerut.

M-am bucurat la gândul că fac o faptă bună de „sfetilie”, dar după ce i-am întins-o m-a cuprins regretul. A sorbit-o toată ca un beduin în pragul leșinului. S-a scuzat: „sunt secole de când n-am mai avut una”.

*

Lângă noi trăia un bătrân, văduv, cu oarecare stare. N-avea copii, n-avea rude trăia ca un cuc și se întreținea din cărăușie. Unde nu te așteptai, îl întâlneai, mai ales în piață la Oravița. Bătea zilnic drumurile „să scoată un ban”.

Căra tot ce puteau caii lui să ducă și lumea îl plătea bine. Gheorghe Târziu era inimos, de cuvânt, avea însă și el darul băutului.

Când bea, de obicei sâmbăta, i se înroșea fața, ochii..., avea chef de vorbă și cânta. De fiecare dată un cântec nou, compus de el.

Uneori venea la mama și plângea., începea niște istorii pe care niciodată nu le sfârșea. Insista asupra evenimentelor internaționale, îl preocupa „poporul sfânt” și-și plângea viața trecută „dacă nu rămâneam singur, alta ar fi fost viața mea. Așa., uite ce-am ajuns:

Io mi-s Târdzâu,
Al bițâu
Asculați, măi.”

Culaie s-a-mprietenit cu el, fiindcă moș Târziu era galanton. Alte puncte comune n-aveau, dar Culaie aprecia latura aceasta a omului și nu se-ndură să strice o prietenie construită cu migală.

Într-o noapte însă prietenii s-au certat chiar sub ferestrele mele. M-am trezit în zgomot de glasuri răgușite. Prin obloane abia i-am distins. Păreau, la lumina lunii, niște uriași greoi, capabili de fapte mari. Dacă ar fi avut și cai, aș fi jurat că-i banda lui Adam Neamțu venită să jefuiască satul.

Bătrânul striga tare ca să-i acopere pe ceilalți. Fusese nedreptățit sau furat și amenința că rupe prietenia. Vorbea de la obraz:

„Mă, Coolă, mă, ascultă aicea, mă, tu bagi mâna-n buzunar, ha? Mă, io plătesc tot ce beți... și tu ce faci?... Mă, Coolă, mă, tu omori omu’, pentru bani mă, tu omori omu, măăă. Auziți toți, măăă. Tu ești al lui Dalea, mă, care a ascuns mortu-n porumb. mă.. .tu nu te temi?

Culaie, Duglișu și încă vreo doi cheflii căutau să-l potolească, îl amenințau că, de nu tace., n-are să-i fie bine., dar bătrânul era de neoprit: mă, așa ești tu om, măă?

M-am temut să nu i se întâmple ceva lui moș Târziu, dar nu s-a petrecut nimic grav. Moș Gheorghe își pierduse vocea și bătea în retragere. S-au despărțit nemulțumiți și fiecare amenințând. Prietenia s-a stricat. Bătrânul s-a și-mbolnăvit la scurt timp și nu-i mai ardea de chefuri. Nici nu mai putea. La casa lui s-a ivit o nepoată, neștiută pân-atunci. Ea a dat și vestea că bătrânul: „e gata”.

Când a lăsat casa, n-a lăsat și mari regrete, dar profeția lui despre Culaie a fost la un pas de împlinire.

*

Birtul Milcăi n-a fost martor la puține întâmplări, dar ce s-a petrecut acolo de revelion n-a prevăzut nimeni. S-a și închis câteva zile din lipsă de clienți.

Toate au mers pe dos atunci și noaptea plăcerilor a ajuns noaptea spaimelor.

Nu se știe de ce s-a dus Culaie acolo, că nu fusese „invitat” și, dacă tot s-a dus, de ce „cu capsă pusă”. Voia să-și regleze conturi, să se răzbune pe cineva ? Nu știe nimeni. El susține că n-a căutat decât respect.

Lider „la bodegă” era unul Marcu, o namilă de om, crescut ca

din apă, deși a rămas orfan de mic. De cum a intrat, Culaie s-a contrat cu el, l-a insultat și omul a părăsit ringul.

După vreun ceas, când petrecerea era în toi, pe neașteptate, Marcu și-a făcut din nou apariția însoțit de.. Ion. Atmosfera s-a electrizat. Toți au înțeles ce s-a-ntâmplat și nimeni n-a aprobat. Insultele erau obișnuite la birt. Cheflii se laudau cu isprăvile lor, în loc de aprobare erau înfrunțați, acuzați de laudăroșie..., alții se plângeau c-au fost nedreptățiți, marginalizați., nici ei nu erau lăsați să isprăvească. Li se amintea că așa meritau: la așa cap așa căciulă. Râsete, aplauze., mai câte-o palmă, câte-o zgârietură și., spre sfârșit, îmbrânceli executate de făcătorii de pace. Absolut normal.

De astă dată însă normalul a luat-o razna. Toți s-au oprit, când Ion și Marcu i-au cerut lui Culaie să iasă din birt și să se împace, ca bărbații, între patru ochi. Altfel buna vecinătate era în pericol.

De cum i-a văzut, lui Culaie i s-au topit genunchii: oh, nu, nu. Simțea că se va sfârși rău.

S-a văzut prins într-o capcană, dar nu s-a mișcat. Venise după respect, nu să-l piardă și pe cel avut.

Ion și Marcu l-au luat la ocărât ... A ascultat reproșurile și se părea că le dă dreptate. Spera că așa se va termina și Marcu, cu onoarea restaurată, își va vedea de treabă., n-a fost așa.

Văzându-se „sfidați” de încruntarea lui, s-au repezit spre el.

Ion, pe post de infanterist. Culaie i-a prins mâna și i-a răsucit-o. Prietenește. Tată și fiu păreau că se joacă și cei din jur nici nu credeau că se mai poate întâmpla ceva rău. Erau chiar convinși că s-a isprăvit gâlceava și o vor da pe glumă ...

Marcu însă, cu gândul la insultă și la planul lor, văzându-l pe Ion „învins” și pe Culaie jubilând, n-a mai putut răbda și i-a tras o palmă de a răsuna localul. Atât, ca să se învețe minte, altădată ... Nu s-a așteptat la ce avea să urmeze.

Lovitura, l-a înnebunit pe Culaie, care a ripostat ca un turbat.

Pe Ion l-a aruncat în lături, dar cu Marcu a trebuit să lupte.

Până atunci nimeni nu s-a prins cu el. Culaie îi știa și el de frică..În să mai știa ceva: Marcu s-a-nsurat cu fata la care

ținuse Culaie. Când Marcu a intrat „pe fir”, nici Culaie și nici nimeni, nici chiar fata n-au avut curajul să se opună. Culaie s-a resemnat. și nu s-a bănuțit că ar purta vreo sâmbăță în sufletul lui.

Mai târziu lumea a-nceput să pună lucrurile cap la cap., poate de aia.

Orice ar fi fost în mintea lui se părea că revelionul nu se va sfârși bine pentru Culaie: nu te pui cu Marcu. Pe câți a bătut el., și toți oameni, tineri, zdraveni, nu conțopiști leșinați ca „domnul contabil”.

Culaie nu voia s-ajungă pe lista bătuților și la iuțeală a luat o clanță de ușă ce zăcea pe teighea. La clipită i-a înfipt-o uriașului în tâmplă și. s-a făcut o liniște mare. De mormânt. Nici să țipe n-a mai apucat. Goliatul a căzut ca o cârpă. Când sau apropiat ceilalți clienți ca să-i despartă, s-au cutremurat, Marcu trăgea să moară., Ion complet năucit., Culaie insista că el doar s-a apărat, că nu l-a lovit el, el doar a vrut să-l sperie. A fost cât pe-acı să fie linșat de cumnatul lui Marcu.

Noroc c-a venit „Salvarea”. Tot Salvarea l-a luat și pe Ion, deși el era doar speriat.

Culaie a ajuns la „post”.

Se zicea c-a fost bătut., ținut nemâncat., după care i-au dat drumul., se cunoșteau doar. L-au avertizat totuși că, dacă Marcu moare, o să facă pușcărie.

Lege.

La spital Ion a stat mult. Mai mult decât ne-am așteptat. Era pierdut. Nu răspundea la întrebări, privea absent și îl lăsaus indiferent veștile bune. Parcă mintea i se mutase la altă adresă.

Doctorii nu știau ce să creadă., doar nu fusese lovit la cap.

Bănuiau un șoc psihic.

S-a zvonit repede că Ion a înnebunit, dar c-o să vină acasă.

Teama cea mare era pentru Marcu. Toți am stat cu sufletul la gură și zilnic ne informam unii pe alții asupra stării lui. Nici un alt eveniment nu ne-a ținut pe vârfuri ca acesta.

S-a zbatut între viață și moarte până spre vară, când i-au dat drumul acasă. A scăpat, dar n-a mai fost om. N-a mai fost în stare de nimic.

Vegeta și râdea tot timpul. Fără motiv. A dat în mintea pruncilor.

Satul a fiert de indignare. Toți se simțeau datori să răzbune rușinea pusă de Culaie pe obrazul obștei.

Se conspira: „merită să i se spargă capul ca la șarpe”. Asta belicoșii. Cei blânzi s-ar fi mulțumit și cu izgonirea șarpelui din grădina acestei comunități, zidită pe „cinste și credință”. Lui Culaie îi era frică să mai umble noaptea prin sat. Marcu avea prieteni, gata să-l răzbune, mai ales cumnatu său. Rânzos. Fusesse el snopit de milițieni pentru fapta lui, dar... „E puțin. Și aia-i bătaie? Trebuia bătut la tălpi, da-s legile slabe. Măcar să-l fi betejit, cum a făcut el cu Marcu, să nu mai fie în stare să lovească pe nimeni câte zile o trăi”.

A făcut satul de râs: „Nici la corturari nu s-a auzit așa ceva”, „auzi tu, mă, în satul nostru”, „trebuie închis să nu mai vadă Soarele”, păi, „dai tu în taică-tu?”, tu ești om?, „lovești tu om tânăr și-l nenorocești”. Nu te gândești la mumă-sa care l-a crescut singură”.

Agonia

Roza s-a păbușit, după cum singură și-a profetit. Au lăsat-o puterile. S-a căutat, a făcut tratament..., s-a dus „la cuțit”... Degeaba.

Nimic n-a ajutat. Nu s-a descoperit leac pentru ce avea ea. Agonia a ținut cam un an. Era resemnată cu soarta și-mi amintea să nu „preget”, ca să nu se piardă de tot copilul ei că., „bun, rău e al meu. Lui Ion îi trece, că n-are ce să facă? Nu-i Culaie copilul lui? Știi cum e la beție, nu știu ce fac, își beau mințile. și după aia se căiesc. Așa și ei. Acuma-s cei mai buni prieteni. Ei nici nu știu ce-a fost.

De Marcu-mi pare rău., n-am fost dușmani, dar vezi ce face băutura. Mi se rupe sufletul și nu zic c-o aflat ce-o căutat, dar și el., știi, nu-ți mai spun. N-a fost lucru curat nici atunci, cum nu-i nici acum.

Am vrut să-i dau un cuvânt spiritual pentru boala ei. N-a interesat-o. Era sigură că s-a isprăvit și nimic nu se mai poate schimba: „așa mi-a fost scris, să nu-L mâniem pe Dumnezeu. A fost mai mult bine decât rău”.

În dureri îl striga pe Culaie. Nicușooooor, Nicușooooor. Nu știa nici ea de ce-l cheamă. Cred că așa-și „alinta” ea boala, „nicușooooor” sau voia să se asigure că el este lângă ea și nu în altă parte.

Când cumplitul înger a intrat pentru ultimele formalități, s-a simțit deodată în putere. și s-a ridicat din patul de moarte, care arăta ca unul de nuntă, Lidia se-ngrijea de toate.

S-a adresat doar lui Culaie., părea că vrea să nu lase nimic nespus din tot ce a strâns în ea ani de zile. Și-a dat însă seama că ar fi un discurs prea lung și atunci s-a mărginit la câteva

spicui din testamentul nescris care se zidise în sufletul ei:

- Culaie, ascultă-mă, m-ascuți?

El, statuie a durerii, tremura. Vedea că se stinge și se temea de judecata ei mai tare decât ea de a îngerului. La urmă se dau tainele cele grele pe față.

- Da, mămico, ascult...

- Dacă m-ai fi ascultat, n-aaajungeam noi aici.

- Știu.

- Știi, știiu că știi. Vezi ce puțin timp avem?

- Unii au.

- Știi cum te-am crescut i o, ., maaamă?

- Da.

- Și m-ai ascultaaat?

- Am fost prost.

- P-așa se face? Pe ciiine-ai mai văzut tu ca tine?

- Lasă asta., că mă fac eu., o să vezi.

- Ți-am spus de muuult, ai zis că-s cicălitoare, că nu știu ce vorbesc, na, s-a arătaat cine...

- ?

- Nu ți-a fost frică să te porți așa., ai zis că te răzbuuuni și uite ce-ai făcut? A meritat ea asta? Dacă te-ar fi iubit.

- ?

- Nu-ți pare rău de nevasta taaa?

- Nu știu ce să zic.

- Zi că e de zis.

- Trece. O să te faci și matale bine, ai să vezi.

- Crezi tu că trece., nu, știu eu., nu-i semn bun, am visat-o pe muica. Am crezut pân-acum că dă înapoi și uite că s-a pro-ntors. Eu trec. și tu treci, fii atent barem acum.

Ai muiere bună. N-o necăji, c-o traas destul cu tine.

- Mămico, dumneata crezi că mie mi-e ușor, crezi că eu am vrut să se întâmple? Nu eu am început, dar toate sau spart în capul meu..nu-nțeleg de ce. Eu am vrut să fac bine.

N-a dus vorba până la capăt și a-nceput să plângă. Văzându-l stropșit s-a muiat și ea:

- Poate dă Al de Sus să nu fie cum simt eu.
- Că dă, că nu, eu o să fiu., așa cum ai vrut tu, așa o să fiu., am martori.

*

L-am văzut după înmormântare., își ținea capul în mâini și pierit vegeta lângă o vecină foarte înaintată în vârstă, care acolo-și ducea veacul.

Vecinei îi murise singurul fiu., demult, și jelea. Trăia din ce-i dădea nora-sa cu care nu vorbea, fiindcă aceasta, după o lungă văduvie, și-a găsit pe cineva.

Culaie și bătrâna păreau solidarizați.

M-a poftit să stau cu ei și credeam că vom avea un moment de comemorare, dar Culaie a aruncat piatra și voia ca eu să o scot din lac:

- Tu înțelegei ceva, că eu. nimic.
- Adică, ce?
- De ce se întâmplă de-astea?
- Așa-i rostul.
- Adică ai și tu pe cineva pe lume și bang, dusă. Așa-i rostul? Ție ți se pare normal?
- Nu știu ce simți tu.
- Îmi vine să urlu, dar n-am la cine. Poate am înnebunit.
- E normal să doară.
- Prea sunt toate fără cap. Viață? Asta-i viață? A cui a fost ideea., mai bine i-am zice haos. sau și mai bine..dacă i-aș pune eu capăt. Îți spun, dacă aveam cu ce., o sfârșeam aseară.
- Asta ar pune capac la toate. Bătrânii zic. și cu- ntemeiat

- cuvânt: n-ai dat-o tu, n-ai dreptul s-o iei. Nu crezi că știi ei ceva?
- Mi-a ajuns cuțitul la os. Suntem toți dați peste cap și Lidia., casa e goală. Aș vrea să știu ce s-a-ntâmplat cu ea.
 - Se odihnește.
 - Dar dacă nu?
 - Că se odihnește, e sigur.
 - Nici n-am apucat să vorbim despre asta. Credeam că se ridică., sunt atâtea bătrâne rămase., din vremea lui Tutankamon., și ea?
 - Nu știu de ce, dar e mai bine de ea. A scăpat.
 - Ești tu sigur de asta?
 - Cum te văd și cum mă vezi.
 - Ar fi bine dac-aș fi și eu sigur, dar nu pot.
 - Tu ce crezi că se-ntâmplă cu un om când moare?
 - E mort.
 - Atâta tot, e mort?
 - Da, e mort.
 - Crezi că ne risipim în vânt?
 - Dispărem.
 - Și atunci de ce te frământă?
 - Nu-s sigur nici de asta, nu-s sigur de nimic.
 - Oamenii buni pleacă devreme.
 - .Poftim?
 - Dumnezeu ia pe cine iubește.

Am încercat să-i vorbesc din nou despre nevoia omului de răscumpărare, dar nu mă auzea. Era prea mare zarva interioară. A trebuit să-l înțeleg, să-l aștept, dar nu pot scăpa de întrebări: De ce nu ia și el măcar o dată boul de coarne? Dacă se simte pedepsit sau vinovat, de ce nu cere și el măcar o dată ca Elihu: arată-mi ce nu văd?

M-am retras, nu întrebându-mă ce face Roza, ci ce se va întâmpla cu Culaie? Din omul județului n-a mai rămas decât o umbră...

Visătoarele

Mama e-n al nouălea cer, jubilează. Se hrănește cu convingerea că după toate necazurile, Culaie se va schimba. N-are, săraca, nici un dubiu..., doar un singur regret, că „nu-i și Roza aici să-l vadă..., să se bucure și ea. Da-l vede ea. Roza, deși n-a mers la Adunare, a fost ca o pocăită și e bine de ea.”

Mi-am notat cu grijă cuvintele ei fiindcă erau ca o mărturisire de credință și-mi dădeau speranță .

De iminenta schimbare la față a lui Culaie ea n-avea motive să se îndoiască: Culaie i-a cerut o Biblie. Cine cere Biblie, dacă nu vrea să se pocăiască? Ele merg mână-n mână.

I-a dat-o cu bucurie. O avea pregătită.

Lidia credea la fel., ea, care până la moartea Rozei n-avusese nici în clin nici în mânăci cu religia, dintr-o dată a trecut în tabăra mamei. Stătea mai mult pe la noi și se bucurau împreună în nădejdea unei transformări radicale: „eu am crezut de mică”. Le-am atenționat c-ar fi bine să nu taie încă vițelul cel gras., mai e drum lung și nu se știe dacă el nu se v-a-ntoarce la roșcove. Pân-acum a fost doar imprevizibil.

Scriptura poate fi citită de oricine nu numai de pocăiți și. mulți o fac., din curiozitate., altora le place ca lectură și nu- s puțini cei care au ajuns să cunoască bine Cuvântul lui Dumnezeu, dar niciodată pe Dumnezeul Cuvântului.

N-au pus niciodată Cuvântul în practică, nu L-au strigat pe Dumnezeu și cunoașterea literei n-a adus decât, ce aduce orice cunoștință, îngâmfare.

Pentru a fi zidit sau sporit de Cuvânt îți trebuie har, alifie de ochi, ca să realizezi că în Biblie este vorba despre tine.

Culaie nu era un ageamii..întelegea câte ceva din ce citea, dar,

de crezut, credea pe sărite și nu prea reținea. Îl lăsa memoria. Am vrut să-i dau câteva chei de interpretare, dar ținea să descopere totul de unul singur.

Reinventea roata. Se poticnea de lucruri simple și era sigur că numai el a observat „greșelile” strecurate în carte:

- De ce nu scoateți din Biblie legea cu tăiatul mâinii? Ce-și taie cineva mâna dreaptă sau își scoate ochiul drept? N-am auzit de nimeni care., tu ai auzit sau ai văzut cumva mutilați?
- N-are nimeni curajul să scoată sau să introducă ceva în Scripturi. Nu e doar o sugestie, e interzis cu desăvârșire sub cea mai grozavă amenințare, nu se glumește cu asta.
- Ce amenințare?
- Pierzi dreptul la rai.
- Și vă tăiați dreapta ca să nu vă pierdeți dreptul.?
- Nu-și taie nimeni mâna, nu-și leapădă nimeni ochiul., deși, prin răstălmăcire, unii și-au tăiat degetele, alții sau scopit. Prostii omenești.
- De ce prostii, nu scrie așa?
- Scrie, dar sensul este simbolic: mâna și ochiul reprezintă utilul și prețiosul.
Înțelesul pasajului este că, atunci când tu, cel care citești, ajungi să-ți dai seama că un lucru oarecare devine o piedică în umblarea ta duhovnicească sau în creșterea ta spirituală, trebuie să renunți la el. Să-l tai de la tine înseamnă să te separi de el.
- Aaaa, păi de ce nu spune cartea așa? Pe unul ca mine mă trimitea direct la topor și la butuc., nu și la chirurg.
- Îmi pare rău.
- Și de unde știi tu când este folosit sensul propriu și când cel figurat? Ai vreun manual?
- Păi., am.
- Poți să mi-l dai?
- N-am atâta putere.
- Nu-nțeleg?
- Manualul îl au doar cei regenerați, dar nu e carte, este

- natura cea nouă care-i învață.
- Misterios.
 - Și sfinții trebuie să se roage ca să înțeleagă. Și ei studiază, caută în alte pasaje... Orice interpretare trebuie testată. Când vei fi gata să aplici ce citești îți voi spune mai mult.
 - De ce-i așa complicată, zici că-i cifrată.?
 - Este codificată și sunt atâția interpreți care de care mai știutori. În trecut împăratul decidea în disputele dintre teologi, când nu erau în stare să se-nțeleagă.
 - La noi nu se poate, „împăratul” nostru e ateu convins, nu cred c-a citit măcar o pagină din carte.
 - Un Ceaușescu creștin ar fi fost bun de arbitru. E drastic.
 - Ha, ha ha. Ceaușescu., ai o imaginație, să-ți trăiască!
 - Ce-i așa de aberant? Au fost oameni mai mari ca el, care au condus imperii și s-au închinat, au ctitorit biserici, nu le-au dărâmat cum face „tovarășul”. și încă el e blând, ce-am văzut în Rusia, m-am crucit.
 - Când ai fost tu în Rusia?
 - Când făceam practică în Vale. M-am și mirat că m-au lăsat, dar cei de la ONT au fost domni. E drept c-am avut „pe cineva” acolo. M-au chemat totuși la ei și miau spus scurt: fără Biblie.
 - Interesant. Și ce ai văzut?
 - Biserici transformate în garaje., într-un fost altar., tomberoane de gunoi, mături. De Ceaușescu zic bodaproste, că nu-i mai rău.
 - Ce vrei, atâta poate. N-a fost dus la biserică de mic.
 - Nu-i vina lui că noi nu ne înțelegem la interpretare. Pe gustul tuturor n-a fost și nu-i nimeni. Lumea e împărțită în prea multe taberi.
 - Și îl lași pe fiecare să zică ce vrea, să-și taie mâna.?
 - Îl lași că n-ai drept asupra nimănui.
 - Înțeleg, dar tu cum faci?
 - Cer iluminare și aștept.
 - Dar eu sunt luminat deja, nu?

- Ești.
- Chiar dacă nu înțeleg tot?

*

Ion s-a pensionat, pe caz de boală. Trăiește ca un călugăr, se gospodărește singur..., are camera lui, „să nu deranjez”.
O plânge pe Roza.: „n-am prețuit-o. N-am crezut., ne-am înțeles că eu plec întâi, dar. trebuie că este o rânduială peste puterile noastre., nu venim și nu plecăm toți odată”. A-nceput să vină pe la Adunare ... Nu mai afișează superioritate față de nimeni. Te și miri cât de blând a devenit.

*

Culaie însă nu-și găsea locul. Nu se înțelegea nici el. Fugea ca torturat de la o stare la alta.

Într-o sâmbătă seara ne-am pomenit cu el în biserică. Până atunci nu călcase, deși l-am chemat de multe ori. N-avea timp. Nimeni nu s-a mai interesat de slujbă. Nici de intra vreun ministru nu ne-am fi mirat așa. Mă uitam la el și nu-mi venea să cred., a venit pentru mine sau., pentru el?

După „amin”, a ieșit în curte și s-a chircit lângă gard. Vorbea chinuit, ca un transfig care cerșește clemență soldaților, dar care-i gata să râdă de prostia lor în cazul că i-ar acorda-o.

L-am rugat să se ridice, să mergem spre casă, dar m-a refuzat:

- Nu m-ai adus tu. Eu am venit singur și stau aici.
- Noi plecăm și e întuneric...
- N-am unde să merg.
- Unde ai mers și până acum.

- Nu, eu am venit aici să mă botezați, de asta am venit.
- Bine, dar nu acum...
- Scrie la carte, așa-m citit, nu amâna, sufletee.!
- Scrie, dar vezi și tu că e noapte., chiar dacă tu ești pregătit., noi nu suntem pregătiți.
- Ce are noaptea cu noi sau noi cu ea ..., nu suntem noi fii ai zilei?

L-am chemat pe păstorul sufletesc și i-am expus dorința lui Culaie, mai mult ca să ies din impas.

Pastorul era un pensionar încă în putere. S-a bucurat de ce a auzit și a promis că, în cazul în care Culaie își va menține dorința „și mâine”, îl va boteza. Nu punea preț pe vorbele unui îngenunchiat la gard de băătură.

Culaie să n-audă:

- Nu mâine, acum., mor până mâine.
- Fii liniștit, vorbim mâine. Îți promit., nu mori. Am să mă rog.

Bătrânul s-a scuzat și și-a văzut de drum., nu voia să boteze „în chip nevrednic”. În fond nu mai erau decât câteva ceasuri până. mâine.

Culaie s-a-nvoit cu mare greutate., a ieșit apoi din curte și mia cerut să merg înainte., că voia să fie singur. Nu m-am opus. A doua zi n-a venit la Adunare și am aflat că n-a ajuns nici acasă. Dispăruse. Vreo trei zile nu s-a știut nimic despre el. Vorbele s-au auzit din nou: și-a făcut seama; nici pentru rătăciți nu-i bun., cui îi trebuie păduche în cojoc?

Când s-a-ntors, n-a spus pe unde a stat, ce a făcut, ne-a lăsat pe noi să ghicim. Nu-l mai interesa botezul. „ce a fost, a fost. A trecut. Așa mi-a trebuit”.

- Culaie, eu n-am înțeles ce a fost...
- Nu pot să spun, dar m-am convins că nu există Dumnezeu, nici în biserică, nici în pădure, nici nicăieri.
- Mare descoperire.
- Mare, mică, asta este. Dacă ar exista, cum crezi tu, de

- ce ne lasă pradă?
- Nu ne lasă pradă, din contră., dar.
 - Zici că nu ne lasă?
 - Zic.
 - Uită-te la mine și spune-mi drept în față, am eu apariția cuiva nelăsat? Nu vede El cum mă zvârcolesc? Dacă vede, mă ignoră total, și spune și tu așa se poartă cineva care dispune de toată puterea și care pretinde că iubește specia umană?
 - E altfel., de cum „crede” lumea.
 - Lasă tromboanele voastre. Câți le-nțeleg? Nici voi între voi nu vă acceptați. ș-atunci nu-i drept să zic că nu este? Chiar dac-ar fi, când complică atâta lucrurile, degeaba este.

*

Culaie pretindea să i se schimbe mai întâi apariția, circumstanțele., după care, drept mulțumire, promite că va crede.

Cam așa am fost și eu, dar într-o zi am renunțat la pretenții și m-am aruncat în gol. În carte scrie negru pe alb: crede și vei vedea slava sau crede și El te va ajuta.

Jalea de pe chipul lui Culaie și amărăciunea din inima lui nu sunt ingredientele care-L mișcă pe Dumnezeu. Nu. Doar credința și încrederea în El îl pun în mișcare.

Am ajuns la „piatra de poticnire”.

Gândurile Lui, vis a vis de gândurile noastre.

Speram, împotriva oricărei nădejdi, că într-o bună zi Culaie va renunța la pretenții și va crede fără să... vadă.

Așteptând ziua asta, am realizat că o convingere s-a conturat, nu în el, ci în mine. Fără pic de efort și indirect Culaie m-a convins definitiv că există diavol, balaur, satană, duhuri rele.

Această înțelegere stranie urma să aibă și urmări practice, dar l-a-nceput nu mi-a răscolit decât amintiri:

*

Unchiul Mircu mi-a spus istoria unui ins., căruia Satana i-a bătut într-o zi la poartă și i-a cerut datoria. Omul, se pare că avea obligații vechi., de pe vremea trecerii punții și sosise ziua scadenței.

„Generos”, și acuma ca și la punte, diavolul i-a dat cetățeanului trei opțiuni. Toate oribile: omorârea tatălui, incendierea casei sau o. beție.

Datornicul s-a înfiorat, s-a codit, dar pân’ la urmă, ca să scape din clește s-a învoit cu ultima propunere. S-a-mbătut. criță și la beție. le-a făcut și pe celelalte două.

Afacerile cu michiduță au mereu același pierdant, același înșelat și același câștigător.

Fură, junghie, prăpădește și niciodată nu este acuzat. Nici vorbă să fie dat vreodată în urmărire. Totdeauna păgubașul e de vină. Inamicul operează incognito, pe deasupra are cei mai buni avocați, pentru eventualitatea că i-ar trece cuiva prin cap să-l acuze. Gratis. N-are el trucuri câți apărători.

Un prieten de la teologie a făcut niște pași greșiți. și cunoscător a îndrăznit să-l blameze pe. diavolul, care l-a lucrat. A fost luat în răs de toți. „Avocații tartorului” l-au batjocorit, l-au contrazis și omul a pierdut procesul înainte de a începe.

Dar Dumnezeu n-a răs de Eva când aceasta, înșelată, l-a blamat pe șarpe. A înțeles-o și i-a dat dreptate. Nu era singura vinovată.

Oficial nu s-a declarat nici un război, deși vrăjmășia a fost pronunțată de l-a-nceput chiar de Cel Ce a pus-o. Șarpele își trăiește menirea, fără trâmbițe, stânga lui nu știe ce face cealaltă stângă..., pe când noi nici măcar nu recunoaștem că se dă o

luptă. Noi vrem pace cu el, nu suntem ca protopărinții noștri belicoși și retrograzi.

Pacifist sună frumos, dar când șarpele ți se prinde de mână n-ai prea multe de ales. Ori tu, ori el.

M-am convins de asta pe piele proprie, ba era și cât pe aci să mi-o și pierd cu ocazia iluminării. Mă aflam cu câțiva tineri la râu, ne propusesem să ne scaldăm. Din nefericire plouase „la deal” și Nera venea mare și turbure. Fricoșii au spus că este periculos să înotăm într-o astfel de apă, c-ar fi mai bine să lăsăm plăcerea pentru altă dată, dar eu n-am fost de acord.

Iubeam aventura.

Am sărit în apă mai mult din dorința de a face o demonstrație de virtuos în fața fetelor și mi-a reușit din plin. Am făcut chiar mai mult. De cum am intrat în apă, m-a luat în primire un vârtej înspumat, și a început să mă învârtă ca pe un titirez. Îngrozit, am strigat la cei de pe mal să mă ajute cumva, dar ei, mă aplaudau. Frenetic, până și băieții:

- Curajos, domnule!
- Mie mi-ar fi frică să mă scald în apă turbure.
- E tare, frate, nu te uita că-i slab, n-are pic de grăsime.

Convinși că înțelegeau situația, se prăpădeau de răs, când eu, disperat, le strigam să facă ceva că mă înec. Ei nu vedeau decât ce era la suprafața apei, nu simțeau vârtejul și, de pe mal, erau absolut siguri că totul este o joacă și face parte din repertoriul lui., Johnny Weismuller.

Îmi apreciau și talentul actoricesc, erau generoși cu laudele, mă propuneau să joc în „Tarzan”, fără să le dea o clipă prin cap că de fapt sunt martori la sfârșitul lipsit de glorie al unui prost fudul.

Pe când eu mă luptam cu moartea, ei se credeau la circ.

Strigam în pustie ... Sub ochii lor se năștea un campion.

Nu știu cum s-a întâmplat, ori am înotat eu cu forțe sporite, ori s-a plictisit vârtejul de vâicăreala mea, ori i-a poruncit Dumnezeu să mă lase, că nu-mi sosise ceasul .., nu știu nici până azi, destul c-am atins malul.

M-am prăbușit epuizat. Eram ca varul, nu puteam vorbi, mi se încheștaseră fălcile... Abia atunci au înțeles spectatorii mei în ce primejdie am fost. Unul mi-a și reproșat de ce nu le-am spus că este „serios”?

Mortul e vinovat totdeauna, se știe, dar mie atunci, aflat în puterea valului, insensibilitatea lor mi s-a părut la fel de vinovată ca stupizenia mea.

Și pe Culaie lumea îl judecă, îl fluieră, îl aplaudă. Dar înțeleg „spectatorii lui” ce se întâmplă? Nu sunt și zvârcolirile lui niște zbateri neputincioase produse de „vârtej”? Face el ce vrea sau asistăm toți la o execuție publică?

*

Sătui de binele oferit cetățenilor de comuniști, românii au recurs la trecerea frontierei. Se deșțarau în masă și porneau spre cele patru puncte cardinale. Se „fugea” pe apă, pe uscat., pe la sârbi, pe la unguri., pe oriunde. Norocoșii au ajuns prin Australia, Noua Zeelandă, Tailanda, Egipt., mulțumind din inimă partidului.

Ancercat și Culaie.

Era în în ajunul Crăciunului. Se-ntuneca devreme. Satul trăia deja euforia sărbătorii și copiii se porniseră cu colinda.

Reîncepea nemuritoarea poveste a Pruncului.

Doar Dușan și Culaie camuflați de întuneric, zgribuliți de ger se căzneau printre măcăcinii care străjuiau drumul pichetului, s-ajungă, cât mai repede și nezăriți, la graniță.

Când s-au trezit acolo nu le venea să creadă c-a mers așa de ușor. I-a cuprins euforia și au încins chiar acolo un chef de pomină. Nu era o ispravă oarecare.

Necazul a fost că entuziasmul lor a trezit grănicerii. Când s-au văzut înconjurați de puști și baionete, nu s-au mai gândit la

Tailanda.

Veselia s-a preschimbat în coșmar. Bătuți de soldați, cu cătușe la mâini..., de Crăciun. S-a crucit lumea, nu de faptul c-au încercat să forțeze frontiera, ci fiindcă s-au lăsat prinși. Ai noștri nu erau prinși, ei știau granița mai bine ca „grănicerii în termen”.

Nu le-a plâns nimeni de milă. Ba se bucurau: au căpătat ce merită. Dușan pufnea și el împotriva lui Culaie: nu mai trec cu el. Degeaba-i „de comitet”, dacă nu se poate abține, strică tot. Dacă nu făceam cheful ăla, nu ne mai prindeau în veci. Eram acuma prin Austria sau prin Australia., cum i-o zice, dar poți cu Culaie?

- De ce ați făcut-o și voi lată tocmai pe fâșie? De ce nu puțin mai încolo?
- Culaie., zicea că e o trecere de frontieră, nu înmormântare. Voia amintiri de pe graniță. Eu simțeam că timpul e prețios acolo, dar n-am vrut să mă cert cu el din prima zi. Eram parteneri și la bine și la rău.
- De ce n-ai trecut singur mai departe, când ai văzut că se îngroașă.?
- Credeam că știe el ceva de-i așa insistent.
- Și?
- Și. a dat alarma și. au venit soldații și. asta a fost tot ce a știut el.
- V-au bătut rău, c-am auzit c-asta-i „răsplata” soldaților?
- Nu prea rău, eu am luat doar două palme.
- Și el?
- Nu știu că ne-au anchetat separat.
- Ți-ai luat angajamentul că n-o să mai...
- Ce era să zic? Bine c-am scăpat. De trecut, da, nu mai trec., cu Culaie. Singur, acuș, acuș. O să vezi, dar pssst.

La nici o lună, a trecut, singur. A ajuns la New York.

Culaie a mai pierdut un tren.

Plauzibil

Lidiei nu-i părea rău de nereușita lui Culaie la frontieră și continua să-i țină partea:

- Nu era de el. . . cred că s-a căit de ce a pornit să facă încă înainte de a ajunge pe fâșie.
- Atunci de ce a plecat?
- Nu e vinovat nici de asta.
- Dar cine e, soro?
- Nici dacă-ți spun nu înțelegi. Nimeni nu înțelege, fiindcă nu-i de înțeles.
- Și tu cum ai înțeles, dacă e de neînțeles?
- Păi, e simplu., dacă vrei și dacă. crezi.
- Bineînțeles, nu sunt dușmanul lui, cred c-am dovedit.
- Da, dar e altfel, mă tem să nu crezi că te mint.
- Spune.
- Uite cum e: totdeauna, dar totdeauna, înainte de o beție sau de o boroboață, lui Culaie i se întunecă figura., i se schimonosește fața în așa fel, parcă nu mai e el. Din senin. Se-nnegrește și e pierdut. Poți să citești pe el ca pe carte: atenție. Urmează. Dă-te la o parte.
- Crezi că sunt doi Culaie?
- Eu cred că-s mai mulți., sunt sigură că e vreun duh de sătană sau vreo boală rea. Dacă ți-aș spune că lui Culaie nici nu-i place să bea m-ai crede?
- Greu de crezut, când el o ține ca gaia.
- Mai demult i-a plăcut., recunoaște și el, dar acum nu. S-a săturat, i-a trecut.
- Atunci de ce bea, dacă nu-i place, zicea că nu-i toarnă nimeni?
- De frică., de asta., cum spun, bea de frică. Nu-ți vine să crezi ce teamă are.

- Fugi, soro, cu d-astea, că nu te crede nimeni.
- Ți-am spus că n-o să crezi..., dar lui îi este frică să nu pățească ceva. Când refuză să bea, cade la pământ., se zvârcolește. Zici că-l chinuie cineva. Ai mai auzit așa ceva. Și de multe ori bea și stă mai treaz ca mine.. Nu băutura-l face nebun.
- Ciudat.
- Io spun că nu-i lucru curat. Cineva îl împinge să facă prostiile astea. Nu-i Culaie așa, nu-i nebun. Și nici la revelion, n-a fost el. Îl cunosc., când o scăpa el de duhul ăsta n-o să mai facă ce face. O să vezi.
- Nu crezi cumva că ne ascundem după degete dând vina pe vârcolaci?
- Eu ți-am spus ce știu eu și ce am văzut. Tu crezi ce vrei.
- Iartă-mă.

Dacă nu știe nevestă-sa, cine? Când zice ea c-a văzut, pot să zic eu că n-a văzut? De fapt spusele ei confirmă o bănuială ce mi-a dat mereu târcoale, deși habar n-aveam despre schimonosirea lui la față.

Schimbare la față, da, am mai văzut, dar altfel. Bună și doar la un singur om. Era transfigurarea ce o urmăream fascinat la un predicator protestant, săptămânal, într-o mică adunare pe lângă piața „Lahovari”.

Unic. Își începea discursul în maniera lui Ioan Alexandru, lecția de ebraică, monoton., trecea fără grabă în revistă punctele principale din ultima cuvântare, exegeta vreun verset oarecare. Adunarea era precum studenții poetului, pe marginea scaunului, cu sufletul la gură și casetofoanele pornite. Aștepta dezlănțuirea.

Cam pe la jumătatea prelegerii, deodată, cobora harul. I se schimba vocea, culoarea feței, ritmul vorbirii. Chiar și încăperea devenea o sală antică, de palat, luminată de mai multe surse care eclipsau total becul din plafon.

Nu pot pune mâna în foc, dar. n-au fost puțini cei ce au susținut că l-au văzut pe Domnul Isus în acel om.

La Culaie nu este așa... dacă el ar fi auzit-o pe Lidia, i-ar fi interzis să mai vorbească prostii, așa cum a repezit-o și pe Roza, când ea a căzut la bănuiele asemănătoare.

Atunci Roza a insistat pe lângă el să se gândească la suflet., dar i-o tăiat-o:

- Știi eu ce fac n-avea tu grijă.
- De unde știi tu?
- Nu sunt copil, m-a învățat și pe mine cineva.
- Ce te-a-nvățat n-a fost ce trebuie., cine a fost?
- Nu pot să spun că., și, dacă ți-aș spune, tot n-ai înțelege.
- Încearcă, poate pricep și eu ceva că n-oi fi trăit degeaba.
- Nuuuu., îți spun doar că are niște idei colosale. Îți stă mintea. Dacă n-ai înțeles până acum, n-are rost.

A-nțeles femeia că era vorba despre un cineva cu idei, care se interesa de Culaie, unul care l-a sfătuit să se încreadă numai în sine., dar cine oare?

Cine putea să-i spună lui Culaie asta? Să se încreadă exclusiv „în sine însuși”. Nu în sfinți, nu în icoane, nu în nimeni., doar în el însuși.

„Profesorul” n-a fost vreun dascăl obișnuit, altfel Culaie ar fi spus și cu atât mai puțin vreun preot.

A fost totuși cineva pentru care Culaie era important. Cineva influent., care preferă anonimatul, și de aceea Culaie îl protejează. Unul care nu vrea să știe stânga.

Hoopaa! Nu cumva.? Dar dac-a fost el?

Dac-a fost el, de ce nu i-a făcut și lui Culaie cele trei propuneri ca să se isprăvească mai repede? Sau i le-a făcut?

Nu pot să întreb., dar cine altul dă astfel de sugestii și idei care măgulesc orgoliul: „închină-te la propria-ți făptură, încrede-te în propriile forțe, doar așa vei reuși”.

Și a reușit.

Nu Culaie, bineînțeles, ci... el. A ajutat și predispoziția omenească și egoismul proverbial și mediul., dar ce n-a ajutat? Ideologul nu și-a asumat riscuri și nu-mi este greu să transcriu potențialul dialog în care a pozat în filantrop extraordinar:

- În lumea asta nimeni nu-ți vrea binele, absolut nimeni.

Doar tu. E o junglă planeta asta, e care pe care. Peștele mare înghite pe cel mic, pasărea mare pe cea mică, n-ai văzut? Șerpii se mănâncă între ei și oamenii și mai rău ca șerpii.

Idealuri?

Fiecare e pentru el, restul., altruismul, vocația sacrificiului, prostii pentru proști.

Dumnezeu?

Poveste mistică pentru exaltați, fugă de realitate, refugiu în absurd.

Culaie n-avea cum să nu-i dea dreptate: vedea zilnic nedreptăți, invidii, trădări. Ordinea, o vorbă. Răul era botezat „bine” și binele., când nu era exilat umbla cu capul spart.

Degeaba implorase și Eminescu:

„zdrobiți orânduiala cea crudă și nedreaptă.”

Nu l-a auzit nimeni nici pe el și n-a zdrobit nimeni „neorânduiala”., care s-a tot zidit, s-a încetățenit și, în curgerea vremii, s-a făcut și mai crudă și mai nedreaptă. Inamicul îi scotea ochii lui Culaie:

- Ție-ți place cum e lumea în care te învârți?
- Nu, n-are cum. E, așa cum spui, cu susu în jos, dar., nu pot să nu cred în nimic. E prea de tot, măcar în destin., deși nu sunt.. .credincios...
- Treaba ta ce crezi. Credința nu-i domeniul meu. Dar gândește puțin. Cât îi trebuie unui Dumnezeu s-asculte o rugăciune? Nu c-ar asculta vreuna, dar punem cazul. Generații, secole, ere geologice, ha?
- Nu zic și moralisții că morile Lui macină încet? Ar putea adăuga, „foarte” încet. Dar ai tu la dispoziție atâta vreme, cât să stai după El sau după..., morile Lui? Cât să-L aștepti? Lui îi convine, e veșnic, n-are început, nare sfârșit, face tot ce vrea, iar ție, în generozitatea-I sublimă, nu-ți garantează nici o clipă. Just e? Să te țină

într-un necunoscut total, să te joace cum vrea El și să năi nici măcar dreptul să crâcnești că te-ai ars? E corect să te lase să tremuri și să te-ntrebi în fiecare clipă dacă nu cumva e ultima? Nu te-mbolnăvești de nervi? Vezi-ți de treabă. Croiește-ți viața cum vrei tu, fă ce vrei tu și n-o să-ți pară rău”.

- Dar dacă destinul meu este diferit de. al ierbii?
- Ai vrea tu., destinul este o vorbă născocită de fatali ști. În fond omul și-l face cum vrea el ...
- Eu nu știu ce să vreau sau ce ar trebui să vreau.
- Tu îți vrei binele, pentru Dum., pardon, m-am luat după voi., tu vrei binele tău și numai binele tău, nici asta nu ți-e clar?.
- Asta da, așa e, da, asta vreau, binele, tot binele.
- Dacă nu te iubești, adio, n-avem ce discuta. N-am timp pentru neghiobi.
- Nu, nu, stai, că mă iubesc., se poate să nu mă iubesc? Da-ntreb și eu, știi cum e., mai bine mășor de două ori și tai o dată. Nu?
- Deci, nu uita niciodată: doar tu știi drumul cel drept, tu știi și scurtătura. Vrei să-ți mai spun ceva?
- Sigur.
- Ce fel de Dumnezeu e acela care un drum de șapte zile îl face nu în șapte minute sau la o clipeală, cum ar fi normal pentru un așa-zis Atotputernic, ci în 40 de ani? Așa și melcul poate., pune-l în Egipt pe Via Maris și într-un sezon e la Ierihon. Fără umilințe, fără scandaluri inutile, fără legi draconice. Normal că evreii ajunși odată la destinație, nu cei plecați, aceia au murit pe drum, ci copiii lor care n-aveau habar ce caută ei prin pustie..., mă rog..., s-a ajuns la capătul drumului. Acolo peste ce au dat?
- Nu știu.
- Îți spun eu. Lupte, nu lapte. Sânge, războaie, mai rău ca-n pustie ..., de Egipt nu mai vorbim. Nu-i de mirare c-au adoptat-o pe regina cerului, pe Astartea și nu

numai pe ea. Au împrumutat și au adorat, sârmanii, orice zei au găsit acolo, molohi, baali, chemoși, numai pe El nu. Se săturaseră de așa bine. Vrei să fii ca ei sau ca amărății ăștia de sectari care-s și proști și fanatici?.

- Doamne ferește!
- Vezi că ești deștept!

Culaie n-a sesizat pericolul. „Independența” la care era îndemnat era căciulă veche și însemna rebeliune și închinare la idoli, la cel mai mare idol, Eul.

Templul eului este la marginea prăpastiei.

N-ar fi fost rău dacă Lidia s-ar fi înșelat în presupunerile ei. Din păcate are dreptate.

Știi asta de când eram copil, de pe la zece ani., Eram în cameră cu părinții mei. Ei în patul lor, eu într-al meu.

Stinseseră lampa și căutam s-adormim.

Deodată a sărit cineva asupra mea și a încercat să mă sugrume. Mi-a învăluit capul în plapumă și strângea. N-aveam aer și nici putere să strig după ajutor. În clipa când am fost gata să leșin, m-a lăsat., sau a fost luat de cineva. Am reușit să-l văd: era un ghem negru care s-a rostogolit sub masă.

M-am ridicat tremurând din pat și am făcut cercetări. Nu era nimeni în cameră. I-am întreat pe părinți dacă au văzut ceva, dar ei nu înțelegeau nimic din întrebările mele.

Ani de zile n-am înțeles de ce mi s-a-ntâmplat acel lucru, dar acum știu. A fost el. De ce ghem? Putea fi orice., el se deghizează până și-n înger de lumină.

Istoria Lidiei cu schimbarea lui Culaie la față nu e o invenție. Culaie însuși n-are nici un dubiu că „dascălul” lui este real. El doar îl consideră prieten sau un avatar dăruit lui drept ajutor.

Să fie inamicul veșnic la adăpost și să fie el lăsat să opereze nestingherit doar din pricina „machiajului”? Dac-așteptăm ca el să ducă o luptă dreaptă, ne-am ars, e lupta pe care n-o va duce niciodată. Este contrară numelui și caracterului lui.

Dar tocmai în această luptă am fost aruncați. Lupta de gherilă...

Ne este frică?

Nu-i el același adversar învins indiferent de tactica de luptă?

Nu cumva din necunoștință și din comoditate preferăm să blamăm victima: Culaie și-a făcut-o cu mâna lui. Nu?

Foie schimbată

Am auzit glasul Domnului, întrebând: „Pe cine să trimit, și cine va merge pentru Noi”? Eu am răspuns: „Iată-mă, trimite-mă!”
Isaia 6:8;

Cine mai crede astăzi ceea ce ni se vestise mai demult?
Cine mai cunoaște astăzi puterea brațului Lui?
Mai este oare balsam în vechiul Galaad?

Oare cum a fost l-a-nceput?
Când s-au ivit înaintașii, cum a fost?
Când i-a văzut Soarele pe cei 12 apostoli pentru prima dată,
cum a fost?
Cum a fost când s-a ivit EL?
Când s-a pogorât s-aprindă focul Lui pe lume? Când s-a dus la Iordan, la Betabara ca să fie botezat întru ascultarea cea până la moarte? Cum a fost?

... Înfiorate și apele îl ascultau. Era Stăpânul. Vântul își strângea aripile, păsările vorbeau în șoaptă, iar bolile se dematerializau. La un semn mulțimile îl urmau. Îi învăța pe toți noua lecție și o făcea cu autoritate deplină, deși era l-a-nceputul carierei. Elibera captivi din cele mai cumplite legături. „Avatarul” și șleahța, în loc de rezistență, se milogeau să nu fie

trimiși în adânc...

Orbii căpătau vederea, leproșii curățirea, surzii auzul și nimic nu era prea greu atunci. La glasul Lui morții se sculau din morminte, părăseau cavourile și-și reluau viața terestră. Moartea intrase în comă, iar cerul și pământul jubilau.

*

„Avatarul” lui Culaie era pe nicăieri. Când îndrăzneala să se arate o făcea cu curajul iepurelui.

Cum de are așa o mare îndrăzneală astăzi?

Este el acum fiara rănită ce dă un ultim asalt sau, ca adversar înrăit ce este, nu cumva a sesizat că noi ne-am depărtat de Sursa de putere?

Suntem noi continuatorii lucrării începute de Învățătorul sau. Culaie trebuie să aștepte pe alții?

Nodul gordian așteaptă.

Osborn

N-am fost compatibil cu Seminarul, dar nici nu l-am abandonat... Când pui mâna pe plug, nu te uiți înapoi.

Așteptasem într-adevăr și altceva., altfel de cursuri, altfel de oameni, nu că eu aș fi fost mai de doamne-ajută, nici vorbă, dar așa-i omul., cere de la alții ce n-are.

Mă mai consolam și cu gândul că, „dac-a fost îngăduiut s-ajung aici, există un scop., poate, cu vremea m-oi sfinți sau poate o să găsesc răspunsul pentru Culaie. Voi ține antenele deschise și ce-o da Cel de Sus”.

În anul al III lea, cu câteva zile înaintea cutremurului de pământ, un vestit om de credință a intrat în greva foamei tocmai în postul paștelui. Prietenii grevistului au numit prompt actul

acestuia, „postul lui Mardoheu” și pe el Mardoheul României. N-a fost nici postul lui Mardoheu, nici al lui Daniel., a fost „postul lui Iosiff

Omul era curajos, unul dintre foarte puținii care nu recunoșteau victoria comuniștilor asupra lor. Stătea ca un spin în coasta bolșevicilor, care nu se puteau bucura de poziția lor câtă vreme mai erau spirite libere în țară, oameni care nu îngenuncheau în fața flamurei partidului. Datorită acestor nesupuși, biruința marxistă de la orașe și sate n-a fost niciodată deplină.

Credinciosul adresase în prealabil „Consiliului de Stat” un memoriu prin care cerea încetarea imixtiunii comuniștilor în lucrarea bisericii din Romania. În termeni fără echivoc le atrăgea atenția că această situație este intolerabilă pentru evanghelici.

Neprimind nici un răspuns, a ieșit în stradă.

Pașnic.

Stătea în fața unei biserici de lângă piața Victoriei la vreo două stații de Seminar. Alegând acea adresă, omul transmitea, cred, în chip subliminal, crezul lui în biruința Unsului. Victorie!

Cât era ziua de lungă, un om înalt, cu fața brăzdată de riduri, stătea și... credea. Dacă nu erai avizat, n-ai fi ghicit că acel om protestează, sfidând astfel puterea și voința celor tari.

Nimeni nu i s-a alăturat, deși mii de oameni știau de protest, credeau ca el, dar de frică se țineau de o parte.

Soția lui însă era acolo.

Suferința se citea ușor pe chipul ei. Dădea impresia că de fapt ea jertfește și el este mielul pe care-l aduce, nu fără părere de rău. L-ar fi ținut pentru ea, dac-ar fi fost chip.

Seara, obosiți, se odihneau în biserică. Am aflat apoi că de dormit dormeau pe la prieteni.

Din prima zi am dorit să mă implic cumva în protest, cât de cât, măcar să-i privesc în acțiunea lor, dar nu aveam libertatea s-o fac. Eram sub epitropi și îmi trebuia un alibi sau o ocazie ca să ... și. mi s-a oferit.

Șefii Seminarului m-au întrebat într-o zi dacă vreau să merg la acel om, „știi tu unde este., să-i duci plicul ăsta”. Știam de la

„Europa Liberă”.

Era un plic din străinătate și protocolul cerea ca el s-ajungă la destinatar.

Am zburat. Ca să nu pierd vremea, nici n-am așteptat tramvaiul. M-am felicitat pentru șansa de a mă întâlni „oficial” cu un astfel de om. Auzisem numai lucruri bune despre el, de fapt fantastice: după război fugise din țară și umblase pe la locuri sfinte. Studiase teologia prin Germania sau chiar peste baltă., după care s-a întors acasă.

Patriot, ziceau prietenii, nebun și iscoadă ziceau dușmanii. El însuși zicea: „nu de plăcere m-am întors, nici din cauza lipsurilor, ci fiindcă aici mă vrea Tata”. Nici patriotismul, nici nebunia nu meritau credit.

Acum avea necazuri cu „secu”. Era popular, fiindcă își făcea bine meseria de dascăl spiritual.

Dacă și-ar fi făcut-o prost, era altceva..., l-ar fi promovat, ca titrat, i-ar fi dat vreo funcție de conducere, „la cult” sau. măcar o catedră la seminar.

Așa., popular, charismatic... Nimic.

S-a mirat văzându-mă lângă ei. Poate aștepta pe altul ... A pus plicul de o parte și a început să-mi vorbească despre suferința umană, subiect care mă interesa tot așa de mult ca geometria., dar „Mardoheu”, care vorbea de obicei unor adunări mari, îmi vorbea de astă data numai mie. L-am ascultat cu atenție, dacă nu cu evlavie.

Mi-a interpretat Gulagul, „trucul” lui Soljenițan și câte ceva despre Gandhi.

Lipsea Cineva din discurs, dar nu l-am întrerupt. Înțelegeam că, în ciuda unor minusuri evidente, se petrecea ceva deosebit. Acel loc devenise subit centrul țării, deși nu în mod oficial. Am fost de acord cu ideile auzite de la el, dar mi-a sporit. frica. Suferința în comunism nu era chiar o necunoscută. Mulți o cunoșteau în mod nemijlocit.

Sistemul nu era iubit de nimeni, dar susținut de frica tuturor. Ca să-l poți schimba, e nevoie să te schimbi, să fii gata de sacrificii.

Și câte revoluții anticomuniste au reușit? Ungurii au bucat. Cehii au bucat. Cine să mai aibă curaj?

„Soarta noastră fuse cruntă de astă dată”, ca și de cele mai multe dăți.

Se părea că numai la venirea lui Hristos va suna ceasul libertății pentru România.

Așa gândeam și nu eram singurul. Toate generațiile de după război simțeau așa.

Teologul mi-a aprins totuși o speranță: „sistemul comunist va cădea”:

- Nu vă supărați, puteți repeta?
- Da de ce te miri?
- N-am auzit pân-acum decât că ei merg numai înainte, ca rușii, și că n-au obicei să dea înapoi ce-au câștigat prin luptă...
- Este utopic.
- Asta știi, dar ce vă spune dumneavoastră că va cădea?
- Se scufundă deja.

Am vrut să-i sărut dreapta. Martirul a fost primul care mi-a dat vestea că sistemul comunist se va prăbuși. Mi-era destul. Puțin îmi păsa cât va mai ține. Știam într-o zi va cădea. Dacă un om ca el spune asta, înseamnă că are informații. Ca să fiu sigur că vorbim despre același lucru, am ținut să definim termenii.

- De treizeci de ani încoace se tot întărește. De ce nu s-a mpotmolit când nu știa să meargă și de ce ar sucomba acum când ține toate pârghiile?
- Dumnezeu nu-l mai rabdă.
- Atunci de ce l-a tolerat până acum?
- A avut un scop.
- Mă-mbolnăvesc, dacă mai aud de scopuri tainice. Ce scop., să sufere, să moară atâția oameni., de florile mărilor. Cred că suntem blestemați.
- Nici vorbă. Prezența necazurilor nu este o dovadă că ne-

a părăsit Providența, ci indiciul că se apropie izbăvirea. Suferința a fost necesară pentru formarea noastră ca oameni spirituali, căci nu se naște credință fără furtună, cum fără iarnă nu se face primăvară.

- Tudor Vladimirescu.
- Îți place istoria?
- Mi-a plăcut.
- Vezi, doar în necaz omul caută ajutor. Și. descoperă că semenii lui au și ei dureri, ba unii duc niște cruci imense. Ce ajutor să primească de la ei? Cere să-l ajute Cel de Sus. Așa funcționează Împărăția. Dacă nu există captivi, Isus nu poate fi Liberator, dacă nu-s bolnavi, El nu poate vindeca.

L-am întrebat:

- Și dacă unii nu vor să fie spirituali, n-au viziunea dumneavoastră, ei de ce trebuie să sufere sub comuniști?
- Li se oferă și lor șansa să fie ce trebuie, nu-i forțează nimeni... Deși preferința Lui este să ne vorbească atunci când ne merge bine, tendința noastră este să-L căutăm la greu. El se adaptează., și îngăduie comunismul.
- Îmi vine greu să accept.
- Nu-i plăcut dar e real.
- Sună bine pentru oameni ca dumneavoastră, dar sunt destui fericiți pe pământ care n-au nevoie de transcendentalitate, nu vor să salveze lumea, n-au necazuri, nu i-a lovit criza, de ce să-L vrea ei pe Dumnezeu., ca să-i treacă pe la valțuri?
- Stăpânul îi iubește și vrea să-i trezească. El știe că fericirea lor este iluzorie, iar, dacă pentru ei este una „autentică”, este efemeră. Ce vor face la urmă?
- Credeți că toți oamenii pot fi salvați, nu sunt și unii rânduți, ca Iuda, damnați aprioric.
- Mulți chemați, puțini aleși.
- Dacă nu sunt aleși, de ce mai sunt chemați? Are El

- nevoie de alibi?
- E taină., El cheamă o țară și salvează doar o rămășiță.
 - Eu nu-l accept pe Calvin sau predestinația, nu pot.
 - Mai ai timp.
 - Calvin nu-i ca Dumnezeu ...
 - Mare teolog.
 - O fi ..., deci ..., după dumneavoastră, comunismul este arma secretă a lui Dumnezeu pentru trezirea lumii sau întoarcerea noastră la El? Am fost uluit când am citit în Scriptură, literal, că El a îngăduit să ni se ia caii, ca să ne. întoarcem la El.
 - Așa este.
 - Eu am crezut că sistemul este doar o invenție diabolică, realizată prin Lenin și „perfecționat” prin Stalin.
 - Lenin, Stalin și cei ca ei vor răspunde pentru ce au făcut ei și noi pentru ce facem noi. Omul este om, este finit, indiferent de funcția avută.
 - Nu ziceți rău, dar de ce nu spuneți nimic despre rolul șefului lui Lenin?
 - Tu ești obsedat de chestia asta...
 - Bineînțeles că sunt. A făcut-o în Franța. O monstruozitate. A făcut-o în Rusia., dublă monstruozitate., o fac la noi. Ideologie!? Poate „criminologie”. Ce să mai zic de Hitler?
 - Le amesteci.
 - Nu, încerc să le separ dar nu văd diferența și., nu discut politică, fiindcă ea nu este decât perdeaua de fum ..., mă preocupă adevăratul război. Din câte știu politicienii înșiși pe față zic una și în culise cred alta., merg la vrăjitoare, consultă horoscoape, fac rugăciuni, se preocupă de demonic., inclusiv F.D.Roosevelt a făcut-o. Adevăratul război nu este în altă parte decât în sufletul omului sau în culisele acestuia.
 - Băiete, tu dac-o să fi cuminte., tu o să ajungi. undeva.
 - N-am să fiu., Hitler., după ce a căsăpît lumea., cum este caracterizat? Mai marii ne explică: a fost un geniu al

răului. Vorbiți serios? Atâta tot., bodaproste că ne-ați luminat, altfel ajungeam să-l credem vreun mistic. Auziți, „un geniu.” Unul, mai realist, zicea că Hitler a fost și puțin cam nebun. De ce nu spune nimeni adevărul, franc?

- Și care este acesta?
- Cum care? E simplu, demonizat. Legiuni de duhuri. De ce nu se spune asta?
- Nu te ia nimeni în serios când vii cu astfel de afirmații?
- Și dacă le spui balivernele, cu dezechilibrul chimic, cu geniul răului..., ce ai realizat? Le dai o minciună frumoasă? Le gădili urechile?
- Nu, nici chiar așa. Tu ești chemat să dai tuturor Cuvântul. El este Adevărul și el lucrează. Nu trebuie să-ți întărești adversarul.,

Mi-a închis gura. Mardoheu avea succes doar prin vestirea Cuvântului. Cuvântul era obsesia lui și s-a „bublicizat la sânge”.

*

În zilele următoare au venit alte plicuri, tot pe adresa seminarului. Am devenit curierul „oficial” al martirului. Nu mi-a părut rău, fiindcă voiam să învăț cât mai multe de la el și despre el. L-am discutat cu tot felul de întrebări, unele chiar stupide, dar știa să dribleze., ca un Dobrin.

Preocupat de starea lui Culaie, voiam să știu cât mai multe despre vindecarea bolnavilor pe cale supranaturală, „prin credință”, prin post, prin mărturisire sau prin ce o fi, numai vindecare să fie. Auzisem de la un ceferist despre carismatici și cu martirul puteam vorbi inclusiv acest subiect, „tabu” în seminar.

A părut surprins de întrebare., el ar fi vrut să continue cu Soljenițin, dar am insistat: am și eu „gulagul” meu și arde.

La stăruință, mi-a vorbit despre T.L. Osborn (Thomas Lee Osborn), evanghelist din Vest, cu trecere prin lume, dar care, în opinia teologului, era fundamental greșit:

- Să n-ajungă cumva învățătura asta și la noi că ne-am ars.
- Eu unul m-aș bucura, orice străin este mai pregătit ca noi. de ce ziceți că n-ar fi bine?
- Doctrina asta e mai devastatoare ca liberalismul. În Apus el nu mai are adepți. . și i-au dat toți seama de eroare.

Auzisem de Osborn și îl știam oarecum din câteva scrieri. L-am admirat pentru teologia lui. Simplă. Interpreta Scriptura ca un copil și, în consecință., a mutat mulți munți.

Am îndrăznit să cer lămuriri:

- În ce constă greșeala?
- Păi, uite cum stau lucrurile. Osborn susține că oamenii-s bolnavi, fiindcă-s păcătoși.
- Da., asta așa e.
- Ți-ai dat seama? Sunt bolnavi, fiindcă-s păcătoși. știi ce-nseamnă asta pentru noi?
- Bineînțeles și cred că, din păcate, are drept. într-un sens, are absolută dreptate, dacă ne gândim la Adam. și conceptul ne va ajuta să nu ne tot învârtim în jurul cozii. Suntem ce îngăduim.
- Nici vorbă. Cum o să.? E o teologie catastrofală.
- Nu-nțeleg. Atâția umblă după el în lumea largă.
- Fanatici.
- Mulțimi mari mărturisesc vindecări. Am văzut niște fotografii de prin Olanda, mamă, ce de lume.
- Degeaba.
- Mie mi-a aprins nădejdea., că-ntr-o bună zi va veni și la noi ...
- Rătăcirea asta? Acum o vezi?
- Nu., nu încă.
- Nu vezi duhul de rătăcire care i-a indus în eroare? La început oamenii l-au crezut, l-au primit ca pe un

- prooroc, dar când au început chiar și cei din cercul lui să se îmbolnăvească., îți dai seama ce s-a întâmplat?
- Se întâmplă și la case mai mari., „nu-i nimeni drac, nu-i nimeni sfânt și viața-i vânt.”
 - Lasă-l tu pe Coșbuc în pace. Nu așa se interpretează.
 - Dar cum?
 - Asociații lui erau oameni sfinți și după teologia lui Osborn nu trebuia să se îmbolnăvească nici unul, niciodată. N-aveau voie... Nu-țteleg cum a putut susține așa ceva.
 - A avut credință., poate.
 - Credință! Eu cred c-a făcut-o conștient., a vrut să fie unic., dar n-a mers. Când și-au dat seama, dezamăgiți și derutați, l-au abandonat cam toți. Păi, asta-i teologie?
 - Teologia e grea. Poate ar fi mai bine să analizăm calm ce e bun și ce nu.
 - Nu, ferește-te de el și de cei ca el. Se dau sfinți, cunoscători., dar e. vai de ei. Nici ei nu știu ce vor.
 - Nu vreau să judec pe nimeni., c-am făcut-o și m-am ars de fiecare dată. Vreau doar să compar ce spune Osborn cu ce spune El. Din ce am priceput pân-acum vindecarea este o urmare a iertării. Ești iertat, ești vindecat. Sau dacă nu ești vindecat, înseamnă că nu ești iertat. Greșesc?
 - Nu știu de unde ai scos tu ideea asta, de la ei? E prea riscant să faci astfel de speculații. Și eu am fost gata-gata să încap pe mâinile lor, dar m-a ferit Dumnezeu.
 - Puteți să-mi spuneți cum a fost, c-am auzit că v-au luat și paltonul când n-ați mai mers cu ei.
 - De unde știi tu asta?
 - Avem un prieten comun.
 - Pe cine?
 - Petrea., v-a fost student.
 - Gură mare. Nu vreau să mai vorbesc despre episod, nu e un capitol fericit din viața mea.
 - Toți le avem.

- Așadar, mai bine așa cum știm noi.
- Eu încă nu știu în nici un fel și nici în seminar n-am întâlnit., știutori, adică știutori cu fapta. Teoreticieni, critici, da. Chiar și studenții. Îți poți da seama de pe acum cine va fi „conducător” sau mă rog, investit cu darul cârmuirilor ...
- Cum?
- Lingușeala. Nu teologia-i ridică... Dar odată ridicați în scaun vor să vândă castraveți la grădinar „și ceaslov la sfântul Petru” ., așa cum fac cei de la Uniune cu Marcu. Vor să-l îndrepte. Râsul de pe lume. Vorbe, vorbe, vorbe. Fapte., nema, nema, nema. Cred că aicea-i durerea noastră: ne rezumăm să criticăm teologia altora, dar noi, marii cunoscători, n-am produs nici una. Nici măcar o pagină, de ce nu scrieți dumneavoastră una?
- E drept, noi n-am scris., dar știm. O avem în noi. Poporul are fler. De două mii de ani, păstrează doar ce-i bun. Ști ce spune Xenopol despre noi?
- Probabil că „păstrăm., în calitate de experți”, dar eu nu știu concret ce păstrează poporul și nici nu sunt convins că poporul însuși știe.
- Noi am știut totdeauna să luăm tot ce-i bun de la alții și să respingem ce-i rău.
- Cred că toți fac așa dar pe mine tocmai pretenția asta mă sâcăie, faptul că dacă ești într-o tabără, într-un cult, atunci automat ai toate calitățile atât tu cât și cultul tău., dar asta nici n-ar fi neapărat catastrofal, dar ceilalți, care nu s-au născut norocos, în religia cea bună, dintr-o dată au toate cusururile., în seminar n-avem voie să interpretăm, să ne alegem modele din alte confesiuni.
- Un singur lucru îți spun ție, ține minte.
- Îmi pare rău., nu trebuia să vă spun dumneavoastră acestea, dar am observat fenomenul.
- Așa-s seminariștii, totuși ferește-te să intri în conflict deschis. Nu te mai salvează nimeni de mânia fraților.

M-am ferit cât am putut. Mai greu a fost când mă nimerea câte o boală. De boli nu te poți niciodată feri îndeajuns, cât despre o teologie a bolilor mi-ar fi plăcut să am una.

Căută, frăția ta!

După „Mardoheu” bolile vin pur și simplu, de capul lor. . . dacă n-au succes și nu te omoară, după o vreme pleacă tot așa cum au venit sau atunci când le gonește doctorul cu soiul potrivit de pastile. Așa spune știința medicală și așa știe și poporul.

După Osborn ele vin din cauza păcatelor omului și pleacă în urma credinței active a bolnavului sau a celor din jurul lui.

„Și eu cu cine să votez”?

Ca orice patriot, am votat cu străinii, respectiv cu Osborn.

Nu pe față, că n-aveam curaj să-mi-l pun pe „Xenopol” în cap, dar în adâncul sufletului credeam ca T.L.O. Nimic nu-i la întâmplare, nici ploaia, nici frigul, nici căldura, nici vrabia și nu poate fi nici boala.

*

M-am angajat față de Culaie, cu un răspuns. Trebuie să-l dau, clar, adevărat., nu în coadă de pește.

Să mai pritocesc puțin, să vedem dacă am ce-i spune: așadar., oamenii l-au părăsit pe Osborn, fiindcă s-au îmbolnăvit, deși erau sfinți.

Că l-au părăsit e clar.

Că s-au îmbolnăvit e limpede.

Dar erau ei sfinți?

Poate se credeau doar, așa cum se întâmplă de obicei. De fapt din ce-am văzut până acum nu mai sunt sfinți pe lume sau, dacă sunt, nu-i știe nimeni. Ei înșiși nu realizează asta niciodată. N-ai cum să te crezi sfânt și să nu fii. pedepsit.

Îl iubeam totuși pe Mardoheu. Aș fi vrut să fiu de acord cu el, era tot ce aveam mai bun în țară, dar mă deranja faptul că mereu era la doctor. Una două se interna și se mai și lăuda cu asta, cu boala lui de ficat.

Mi-ar fi plăcut o teologie tranșanta: fără medicină. Fără medicină naturală, fără medicină generală și fără doctori. Singurul vindecător pe care-L acceptam fără rezerve fiind Domnul Isus. Ah, dac-ar fi lăsat el un tratat despre vindecare! Sau a lăsat? De ce n-a vorbit El niciodată despre cauzele naturale ale bolilor, ci totdeauna doar despre cauzele spirituale? Să fie singurele?

Ce se practica în jurul meu era un compromis bazat pe un sincretism de zile mari: „Doamne, binecuvintează-l pe doctor, cât și pastilele lui. Nu uita să-i călăuzești mâna când ia bisturiul... Pastore, unge-mă cu untdelemn, că mâine mă operez. Roagă-te, ca anestezistul să nu greșească.”

Dacă operația reușea, creditul era al.. .cui? La picioarele cui trebuie să m-arunc ca să mulțumesc?

Dacă operația nu reușea, vina era a cui?

În primul rând a pacientului. și în al doilea rând tot al lui. Cine altul mai putea fi responsabil?

În Biblie nu scrie așa.

M-am nevoit să-l cunosc pe Osborn mai bine și, cum n-am primit viză să călătoresc „afară”, m-am mulțumit cu cărțile lui. Din ele se degaja o credință de nepământean. Am înțeles cum se vindeau bolnavii: prin credință. Prin credința lor și a lui. De regulă el făcea doar lucrarea nebunească și Dumnezeu făcea lucrarea înțeleaptă.

Lucrarea nebunească, adică mărturisirea Cuvântului, ungerea bolnavilor cu untdelemn, punerea mâinilor., iar cea înțeleaptă, pe care n-o făcea el, era vindecarea propriu zisă. Izbânda lui m-a trimis înapoi la Scriptură: „acolo sunt răspunsurile”. Am luat

îndemnul și am început să caut Cheia acolo unde a fost ea pusă.

Manhu

Ca zăpada mieilor a fost mana, ce s-a lăsat peste pustie. Venise să țină loc de hrană pelerinilor deșertului.

Mozaicii se frecau la ochi, manhu: Strigau unii la alții: manhu, manhu, ce este asta, ce este asta?

Perplecși:

- Zăpadă nu-i.
- Nici promoroacă.
- Aici e vară și...
- Nu se topește.
- E caldă ca pâinea scoasă din cuptor.
- N-am văzut așa ceva., nici în Egipt.

O pregătiseră îngerii după rețete secrete și flămânzii o priveau nedumeriți. Nimeni nu mai văzuse mana pân-atunci.

Corul robilor s-a înălțat spre cer: Manhu DOMINE, Manhu?

Ce este aceasta? Ce vrei să zici cu asta?

Prin întâiul mozaic din istorie, un bătrân de o sută de ani, li s-a răspuns: „este pâinea ce v-o dă Dumnezeu”.

- Dar nu seamănă a mâncare.
- El ne-a dat verdețurile la-nceput și carnea după poptop., acum ne dă mană ca o arvună. pentru Canaanul celălalt.

Au strâns-o și au mâncat-o. N-a fost rea, dar ce vorbesc eu:

- Fantastică, parcă mănânci în vis.
- Nici în Egipt n-am mâncat așa de bine.
- Eu aș mânca numai mană.
- Azi a fost sărbătoare.

Spre seară isprăviseră toată mana și, pe câmp, cea neculeasă s-a topit., „trebuie să strângem cureaua, nu-i toată ziua lună nouă.”

Șoc. A doua zi a căzut din nou și iar a fost sărbătoare... Mana le-a ținut seminția în lunga călătorie., dar, cu vremea, s-au dezgustat de ea, au protestat împotriva ei. Au batjocorit-o numind-o „hrană proastă”, în timp ce inima lor tânjea după Egipt., aceiași oameni care scosese rădăcinile, aceiași care au

strigat spre cer după ajutor, aceiași care au jubilat la Marea Roșie.

Aceiași oameni denigrează mana cerească.

Să fii supărat când n-ai apă, când ești atacat de bandiți, când ești lovit pe nedrept, hai, mai trecă-meargă. Înțeleg să te mâinii pe nisip, pe deșert, pe lipsuri, pe șerpi, pe Moise., dar pe abundență?

Pe mană? Pe Dumnezeu?

Erau dedați cu legumele, cu fructele de Egipt., cu carnea și ar fi dat orice să fie iarăși lângă piramide., lângă oalele lor. Au uitat de biciul vătafului.

Tragedia robiei nu era una neobișnuită, au mai pățit-o și alții, însă mana., o fi ea dulce, o fi ea proaspătă., dar. totuși. Cum poți să te obișnuiești cu așa ceva?

Nu e ușor cu binele., într-adevăr. În sat, ai noștri, ori de câte ori erau dezamăgiți de ceva, se consolau spunând: „rău cu rău, dar fără rău e și mai rău”. În Carte se găsește o altă filozofie: e greu cu Binele, fiindcă îți impune o conduită și nu puține restricții, dar fără Bine nu-ți rămâne decât o singură variantă, anihilarea. Netulburată, mana venea zilnic, matinală, delicioasă., dar pentru mofturoși acestea erau cusururi: nici nu poate fi stocată, nici de pe o zi pe alta. Zilnic depindem de Dătător., cumplit. Să n-o poți nici măcar cumpăra., doar s-o capeți, tortură curată.

Eul suferă ca un câine bătut.

Eul fiecăruia se vrea special, se vrea producător., se vrea de sine stătător și independent de toți. De închinat, se închină doar lui însuși.

Egolatrie în pustie.

Miroase a Culaie și nu numai., e un patern.

Dătătorul știa cum vor reacționa la mană și totuși le-a dat-o.. de ce? De ce nu pâine?

Intenția Lui a fost să-i smerească prin mană. Oricât ne-ar dura și oricât am protesta, smerirea noastră este esențială. Asta cere El, să umblăm smeriți câte zile avem. De asemenea, El mai voia s-arate omului că nu doar cu pâine se trăiește, ci cu orice vine din gura Lui. Se poate trăi cu Cuvântul Lui, precum a arătat

Sfântul din Quarantania.

Poporului i s-au dat legi și porunci, dar nu le-a vrut. Voia să-și întocmească propriile legi. Când li s-au dat soluții, le-au respins sau le-au ajustat pe gustul lor. Porunca, „Să nu-ți faci chip cioplit.” a fost ascultată doar pe jumătate: n-au cioplit chipuri, dar s-au închinat la chipuri turnate și, mai ales, au slujit chipului propriu.

Când li s-a dat asigurarea că vor avea Canaanul doar pe baza credinței, au refuzat oferta . Voiau să-l cucerească, nu să-l primească. Voiau arme convenționale. „Vrem să fim și noi ca toate noroadele.”.

Când Îngerul le-a spus că inamicii vor fi izgoniți din țara mieriilor de.. .viespi, au respins ideea, nici n-au vrut s-audă de serviciile proiectilelor zburătoare.

Pentru EU este degradant să ceară sau să primească. El vrea să fie sau măcar să se știe despre el că este erou. Dacă această condiție nu se respectă, cui îi trebuie Canaan?

La urma urmei Canaanul n-a fost ideea lor și nici nu i-a prea interesat.

- O fi bun, nu zicem nu, dar, în aceste condiții, ne putem lipsi.
- Era mai bine în Egipt?
- Nu zice nimeni asta, dar vrem să fim în rând cu restul lumii.
- Restul lumii ar vrea să fie ca voi.
- N-are decât, noi ne-am săturat.
- De mană?

De tot.

Și de Moise?

Mai ales de el.

*

Ideea restaurării, a răscumpărării, a mântuirii, a vindecării... a cui a fost?

Nu a omului. Deci, nu trebuie nici primită, nici urmată. Strică obiceiurile.. .moștenite din moși-strămoși.

Contemporanii Lui au văzut mai multe lucrări decât părinții lor în pustie și au reacționat în același fel:

„Manhu, manhu.”, au strigat și ei, mai puțin din mirare, cât în semn de dispreț. Ce fel de învățătură este aceasta, ce fel de putere mai este și asta? Ce fel de om mai este și Acesta? De unde vine El?

Cine i-a dat Lui autoritate? De ce lucrează Sâmbăta.?

Perseverând pe calea eului, omul a ajuns totdeauna la aceeași destinație: I Cabod.

„Nu mai e slavă”.

Nu mai e, nu mai e, dar. ideile și voia noastră ne-au adus aici și așa va fi până-n pânzele albe.

Ultimul zag

N-am stat mereu lângă cartea dreptului... O studiam, dar mergeam și-n est și-n vest. Nu mă puteam încă hotărâ să pun toate ouăle într-un coș.

Tot bătând drumul de la Ana la Caiafa, am dat peste un „răspopit”, profilat în om de știință. A ajuns faimos prin prelegerile pe care le ținea despre dependența chimică. Am fost să-l ascult într-un amfiteatru universitar. A venit în fața auditoriului, ținând într-o mână geanta și în cealaltă o imensă conopidă.

După ce și-a spus numele a arătat spre conopidă: acesta este creierul nostru. Tăcere de mormânt.

Fostul preot nu s-a sinchisit de nedumerirea generală, n-a catadicsit măcar să adauge cam așa este creierul sau. vedeți, boieri dumneavoastră, conopida asta seamănă întrucâtva cu creierul uman.

Nimic.

După enunț, tacticos, a scos un pumn de cuie din geantă și a început să le înfigă în conopidă. Când a isprăvit împănarea, nea mai blagoslovit cu o vorbă de duh: nu e bine pentru creier să fie tratat așa.

Nu era clară legătura. Cine-și bate cuie în cap și încă atâtea, când unul este deja.?

Totul s-a luminat, când lectorul a proclamat ca un prooroc: alcoolul și rudele lui au asupra creierului impactul cuielor asupra conopidei. Distruge celulele și omul ajunge să trăiască la nivelul.. .conopidei.

Asta da descoperire!

Trebuie să-i comunic lui Culaie că la fiecare sesiune bahică își bate câteva cuie-n cap.. .dar bănuiesc că el deja știe, este

veteran în „chimie”.

După prelegere, ne-a întrebat dac-avem întrebări. Am fost singurul care dorea să converseze.

I-am spus povestea lui Culaie: bate cuie mai dihai ca un tâmplar și încă de multă vreme. Ce credeți că ar trebui întreprins?

Nu i-a plăcut faptul că „mijloceam”, el voia să vorbesc despre nevoile mele proprii.:

- Eu nu beau.
- Pe cei absenți nu-i putem ajuta, nu-i putem schimba.
Doar pe noi înșine.

Am insistat să încercăm ceva vizavi de Culaie, câtuși de puțin.

S-a dat bătut și a luat-o de la capăt:

- Ce simți tu vizavi de starea lui.
- Mă gândesc că.

M-a întrerupt nervos: nu vreau să știu ce gândești, ci ce simți.

Văzându-mă mut, mi-a dat o știre cu adevărat mare: oamenii nu gândesc, ei simt și asta vreau să aud când întreb:

- Ce simți?
- Milă.
- Așa, bine., altceva?
- Neputință.
- Vezi, asta e. Te simți vinovat pentru starea lui?
- Doar în sensul neputinței de a-l ajuta.
- Nu cumva succesul tău l-a condus la sticlă?
- El are mai mult succes.
- Dacă are, de ce nu-i el aici, de ce nu vorbește el despre tine?
- O să-l mai descos despre asta.

Când ne-am despărțit, mi-a recomandat un psihiatru, „poate-ți da ceva.”

Elihu

La cabinetul psihiatrului am ajuns mai greu... L-am rugat și pe el să-mi dea ceva pentru Culaie., măcar un sfat sau ce știe el.

Orice.

Speram în vreo pastilă minune., vreun sirop sau vreun praf ..., care să-i altereze voința sau să-l motiveze pe „bătătorul de cuie” să mai lase ciocanul din mână.

Pătruns de omenie, doctorul mi-a promis că va face chiar mai mult, îl va vindeca de tot, dacă în prealabil omul meu se va lăsa de. băutură:

- Bună gluma.
- Nu e glumă.
- Păi, așa, dacă se lasă., cine nu poate?
- Altfel n-avem șanse, chiar dacă vrem. Trebuie să pornească de la el.
- Mulțumesc, dar, dac-ar fi fost el în stare, vă lăsam în pace, nu vă mai deranjam.
- Văd că ai o părere foarte bună despre doctori.
- N-am una chiar așa de bună, dar dumneavoastră sunteți excepția care confirmă regula.
- Fals. Regula este regulă și funcționează fără rateuri.
- Deci, nici dumneavoastră?

A răs cu poftă de încurcătura mea. Se mira că-mi pierd vremea:

- E pierdut, dacă nu se trezește.
- Și dumneavoastră chiar nu dețineți nici un secret?
- Încercăm să lucrăm cu ei, dar este foarte greu, trebuie

multă voință, mult suport și mai ales mulți bani.

Să nu fie chiar nici o ieșire pentru un om ca el. Ah, dac-ar putea crede, s-ar schimba totul. Dar nu crede. Nu vrea, nu poate?

Oare n-a sosit timpul să mă întreb și eu, ca mama, de ce-mi pasă atâta, e matur și nici nu apreciază ce fac...

Îmi pasă totuși, îi sunt dator. Asta nu trebuie să uit, niciodată, că-i sunt dator.

Nu întâmplător am fost puși împreună și îmi pasă, fiindcă suferă ca un Iov. Exagerez aici.

Patriarhul Iov, un ales, a cunoscut suferința umană „la vârf”. A fost lovit cu cele mai cumplite boli. Satana l-a lovit, Dumnezeu a îngăduit și Iov a suferit pierderi majore. I s-a furat tot: avut, statut, copiii.

A fost batjocorit, ca nimeni altul. Nici un cadavru nu arăta în halul lui. Câinii, singurii lui prieteni, îi lingeau bubele. Peste toate loviturile și durerile avea de suportat și judecata semenilor. Nimeni nu se-n-doia că pentru Iov nu mai există cale de-ntors, „nici Dumnezeu nu-l mai iartă, a întrecut orice limită”. În ochii și în mintea lumii, nimeni n-ajunge în starea lui, dacă n-a comis păcate impardonabile. Pentru agonia lui nici o altă explicație nu încăpea decât cea avansată de „prietenii” lui. Degeaba căuta muribundul să-și apere pricina, degeaba, printre gemete, cu respirația întretăiată, își clama nevinovăția., nimeni nu era dispus să asculte un păcătos: „dacă-l ascuți ești mai rău ca el, te faci părtaș păcatelor lui. Nici bun venit să nu-i dai.” Pentru ei, culpabilitatea lui era evidentă. „A istovit răbdarea lui Dumnezeu și nici Milostivul, cu toată mila Lui, n-a putut să aștepte până la județul final, l-a pedepsit încă pe pământ. Nu-i mai dă nici o păsuire, dar își merită soarta. Și să vedeți ce-l așteaptă dincolo. Să nu fi în pielea lui. Asta-i floare la ureche. Putrezirea oaselor, topirea cărnii, nimicirea pielii, jocuri de copii”. Pentru teologii vremii, Iov ar fi meritat o pedeapsă mai mare. „Dumnezeu a fost prea blând cu el. Putea să-i facă și mai rău”. Vinile lui erau imagine, dar „știutorii” nu se sfiau să-i atribuie bolnavului tot ce poate fi mai rău, sprijiniți de starea deplorabilă a bolnavului și de o teologie șubredă. Diagnosticienii n-au mișcat un deget să-l ajute: „Nu te împotrivești voinței divine”. Îi irita pe cei trei prieteni faptul că Iov nici acum, când a ajuns cu un picior în groapă, nu-și recunoște vina. Orice ar fi spus ei, bolnavul respingea totul ca născocire. Singura vină pe care și-o recunoștea era... neprihănirea. Înverșunarea „mângăietorilor” a crescut datorită „ipocriziei” lui:

- Fățarnicule, tu vrei să credem absurdul?
- Nu sunt fățarnic, doar fără vină.
- Mai cercetează, Iov, nu citi superficial: Care neprihănit a ajuns în starea ta? Dă-ne un exemplu și te vom absolvi.

- Eu sunt exemplul.

Potop pe el. Tot ce au găsit în „dicționarul de păcate comise și omise de om de la creație până în prezent” i-au pus în spinare. Obosiți, au constatat că dicționarul nu era complet. Pentru Iov se cerea o ediție nouă revizuită și adăugită. Păi, ce, a mai băut cineva nelegiuirea ca apa, așa cum o făcea Iov? A mai despuiat cineva casele văduvelor ca Iov? A mai exploatat cineva pe orfan ca el?

Dreptatea nu l-a mai răbdat.

Această placă încărcată de acuze i-o puneau zilnic „drept în față”, cu nădejdea că el va ceda și le va da. cuvenita dreptate. Mila față de aproapele aflat în suferință fusese suspendată cu temei. Mai întâi Iov trebuie să-și mărturisască vinile. Fără recunoașterea păcatelor Iov nu se va bucura niciodată de compasiunea lor.

Orientalii aceștia erau în fond niște oameni de treabă., dar se serveau doar de rațiune și vorbeau despre ceea ce nu știau. Nu L-au întrebat pe Dumnezeu și au ajuns să excludă tocmai versiunea adevărată.

Când au ajuns la punctul în care acuzarea își încheia pledoaria și-l împinge pe vinovat în prăpastie, și-a făcut apariția al patrulea prieten, Elihu.

Acesta, deși tânăr, era mai mult decât un prieten, mai mult decât un om chiar, era un sfânt. Elihu a sesizat sfârșitul disputei dintre teologi și suferind și... a cerut cuvântul...

De la început le-a spus bătrânilor că Iov se poate lipsi de prieteni, fiindcă n-are nevoie de sfetnici. Tot ce-i lipsea lui Iov, în accepția elihuiană, era un „înger-mijlocitor”. Un mijlocitor capabil să-i susțină cazul la bara justiției divine.

S-au holbat bătrânii și a lăcrimat Iov: asta doream eu., de când aștept eu să-mi ajungă pricina înaintea Lui. De când cer să-mi preia cineva cazul ... să-mi ajungă pricina înaintea Lui, să fiu judecat, nu condamnat înainte de a fi dovedit ca vinovat. Până la urmă Elihu însuși s-a înveșmântat în rolul mijlocitorului și l-a

tras pe Iov din groapă. El a devenit îngerul salvator.
Iov a fost exonerat.

Pfiu!

Din victimă sigură, Iov a devenit un erou. Reabilitat. Prietenii și-au pus mâna la gură, și-au scos turbanele și i-au dat câte un inel. Prințul Iov s-a ridicat din propria cenușă., asistat de un Om, Elihu.

Un astfel de om i-ar prinde bine lui Culaie. Un Elihu contemporan. Un prieten mijlocitor, nu unul care bate din palme, când Iov este tăvălit de satana în țărână.

Poate ar trebui să mă transform eu însumi într-un Elihu. Da, asta voi face. Mă voi opri din alergarea în zigzaguri. Acesta ar trebui să fie ultimul zag. Dacă îi sunt prieten, n-ar trebui să ezit. Mă tem doar că pentru Culaie, pentru soiul lui de boală, sunt necesari minimum doi Elihu. El este mai cotropit ca Iov. și eu nu-s Elihu., dar un câine viu face mai mult ca un leu mort.

Ușa zidită

Soliman Magnificul a găsit cu cale să zidească... „Poarta de aur” a Ierusalimului. A făcut asta sperând să bareze accesul lui Mesia spre templul minunilor. Pentru mai multă siguranță, a pus și un cimitir în fața porții, convins că mormintele îl vor face pe Uns să dea înapoi.

Inutilă osteneală.

Mesia nu poate fi oprit. Nici de ziduri, nici de porți și nici de ura dușmanilor: Cel ce vine, va veni și va veni la timp.

Cimitirul, zidul, sultanii, nu-l vor întârzia nici o clipă. Ca fulgerul la răsărit îi va fi venirea.

Va intra în templul Lui chiar prin „Poarta de aur”, iar pietrele ce-au zăcut în zid, cât și cele tombale, vor cânta alături de măslini, cântarea Mielului.

El ține cheile. Toate cheile și ale morții și ale casei ei. El deschide când vrea și tot ce vrea. El are toată autoritatea și în

cer, și pe pământ.

Așa va fi atunci ..., dar astăzi, acum ...?

Acum., acum ... El are toată puterea. Puterea să deschidă și să dezlege orice legătură chiar și a lui Culaie.

E momentul să intru pe ce trebuie, adică pe credință., dar acum sunt în drum spre spital, s-a simțit rău și l-au internat., așa am auzit, deși se pare că e ceva mai grav.

*

Pe consultantul „așezământului” îl cunoșteam. Era bine cotate pentru răbdarea cu care se ocupa de pacienți, cât și pentru faptul c-a rezistat ani de zile prin diferite spitale.

S-a arătat mereu prietenos cu mine.

De astă dată însă arăta ca unul care a mâncat bătaie. Când m-a zărit, îmbujorat și clătînându-se m-a-ntrebat: știi să faci exorcizări?

Surprins, am râs ca de o glumă bună dar, el n-a râs și nici măcar nu s-a oprit. A dispărut pe o ușă lateralnică, pe când eu ridicam din umeri. Mă întrebam, dacă nu cumva a expirat. Exorcizări? Ultimul om de la care trebuia să vină o astfel de întrebare era acel doctor..., dar a venit și eu am ridicat din umeri...

Știam despre exorcizări și cred că și el știa despre ele, altfel nu le pomenea. Auzisem de mult că există, dar nici prin cap nu-mi trecuse gândul că eu ar trebui să exorcizez pe cineva. Să mă rog, da. Dar nu mai mult.

N-am întâlnit pe nimeni care făcea asta., dar uite că mi-a fost dat să întâlnesc un psihiatru, sătul de diagnostice pompoase și de pastile ineficace. Un doctor solicită exorcizare pentru pacienții lui.

Adevărul vine din gura pruncilor și a adversarilor. Însuși Ghedeon n-a crezut, până când a auzit adevărul de la dușmani.

La vremea întrebărilor, am căutat și la ai noștri. Când l-am întrebat pe un pastor cu faimă, de ce nu face exorcizări? Mi-a răspuns speriat: este un teritoriu pe care nu vreau să pășesc. Altul, tot pastor și tot renumit mi-a spus: exorcizare înseamnă

escrocherie.

Deci apostolii sau chiar El., ce au făcut?

Oh, ei da, ei au lucrat neprihănirea, dar după ei., de fapt nu generalizăm., mai sunt cazuri., speciale.

Scuzele sunt totdeauna la îndemână: „Chemarea mea e alta” , „Ministria mea nu e asta.” Se lasă Cuvântul în folosul datinei: Așa am apucat. Noi pe meleagurile noastre de pe timpul pionierilor numai așa.

Cu toate acestea Cuvântul pune ca prim semn de recunoaștere al credinciosului, exorcizarea: „în Numele Meu vor scoate draci”.

Ultima ușă.

Aștept ca ea să fie deschisă.

Nu trebuie să-mi fie frică deloc.

Am luat decizia care trebuie.

Frică trebuia să am când băjbăiam și ocoleam lucrul care trebuie, când nu ascultam de El.

Vizavi de Culaie am fost superficial. Am vrut să-l ajut, dar n-am recurs decât la arme „convenționale”, arme care nu-l speriau deloc pe inamic.

Mă bucuram cu mama și cu Lidia, când Culaie spunea că se simte mai bine ori de câte ori vorbesc eu cu el. Urmarea era că pe când noi credeam c-am făcut pasul cel mare, el, de fiecare dată, o lua de la capăt.

Cât privește lupta cu spiritul care-l stăpânea, nu mă încumetam să mă angajez. Nu mă simțeam în stare. Nu știam să folosesc acul specific pentru cojocul... anumitului.

Mă căinam în mine că n-a fost drept să fim zvârliți în lupta cu spiritele rele, fiindcă noi nici nu le vedem, nici nu știm ce fac, pe când ele ne văd, ne pândesc mișcările și ne sancționează orice pas greșit.

Credeam că Cel Ce ne-a aruncat în această luptă a scăpat ceva din vedere sau n-a ținut cont de faptul că din start inamicul are numai avantaje, pe când noi numai handicapuri, dar am ajuns să văd că este viceversa.

Noi avem avantaje!

Uriașe.

Domnul Isus, Mielul biruitor, pentru cine a venit? Pentru inamic sau pentru noi? Cui i-a dat Îngerul vestea cea bună a întrupării? Nouă sau îngerilor căzuți?

Pentru noi sau pentru adversar s-au aprins focurile la Betleem?

Sângele prețios pentru cine a curs? Pe cine spală el?

Rănilor Lui sfinte pentru cine vorbesc? Pe cine vindecă?

Duhul Sfânt al lui Dumnezeu peste cine s-a pogorât? Peste noi sau... peste el?

Darurile Duhului ale cui sunt?

Darul de deosebire a duhurilor al cui este?

Mai pot gândi, când văd crucea Golgotei, că lupta e inegală sau nedreaptă? Mai am eu dreptul să mă tem de subterfugiile lui?

E drept: am fost furați, cotropiți, umiliți., dar „tetelestai”. Lupta s-a sfârșit. Războiul a fost câștigat și nu putem face abstracție de asta. Nu putem ignora această realitate în nici o împrejurare.

Ni s-a dat Evanghelia de la „Maraton”, Am învins. și. n-am murit.

Victoria Lui trebuie asumată. Ea ne constrânge. Ne obligă să gândim creștinește, să privim Învierea și să uităm ce este în urma noastră.

Dacă-am gândi evanghelic, am culege roade biblic-apostolice. Nu ne-am mai judeca unii pe alții., am ști că avem o singură luptă, nu cu semenii, ci cu satana.

Am ști și că judecata STĂ să înceapă de la casa Lui.

Deocamdată încă stă și trebuie să respectăm decizia

Judecătorului. Nu ne-a fost încredințată misiunea s-o începem noi și nu-I facem nici o bucurie dacă ne amestecăm în lucruri care nu ne privesc, lăsând nefăcute pe cele care ne privesc.

Una dintr-o mie

Pe Eva Catană am cunoscut-o în copilărie și am redescoperit-o la „Cades Barnea”..., aproape prea târziu. Era „coordonatoare” în clinica în care a fost internat Culai, dar, precum mentorul meu, avea dublă specialitate.

M-a recunoscut și mi-a vorbit despre prietenia părinților noștri. Când i-am spus că sunt seminarist s-a bucurat:

- Bănuiam c-o să te faci pastor.
- Mai mulți mi-au spus-o, dar n-am înțeles de ce?
- După felul cum spuneai poeziile când erai mic.
- Pe atunci nu credeam, doar recitam.
- Așa crezi tu.

N-am insistat și am lăsat-o să-mi „împărtășească” din vederile ei spirituale.

Era o laică mult mai pregătită decât mine., citise mai mult și, ca orice om de știință, a pus în practică informațiile obținute din lecturi. Astfel a reușit să obțină ceea ce mulți dintre noi admirăm la. alții.

- Așa ceva trebuie să facem la Seminar. trăiri.
- Eu n-am fost la teologie, dar tata ar fi vrut să fiu.
Fratele meu, poate ai auzit de el
- Vag.
- Deci înțelegi. Fiind fată, ușile mi-au fost închise.
Atunci m-am apucat de treabă pe cont propriu. Fac parte dintr-o rețea care traduce și răspândește cărți „interzise”., le batem la mșină și ne ajutăm cu ele.

Trăirile ei confirmau o istorie pe care am aflat-o direct de la sursă. Inginerul C.R., un neamț din București, a tradus în românește cartea americancei Khulman, „Eu cred în minuni”. După ce au citit-o, nenumărați cititori i-au scris traducătorului,

informându-l că au pus la încercare informațiile din carte și au avut parte de minuni. Aceste mărturii au fost publicate și acum ele concurează originalul.

Îndată ce i-am spus Evei că sunt acolo pentru Culaie a oftat: „trebuie rugăciune necurmată pentru el, fiindcă... este o mare putere”.

- Sunt de acord.

S-a oferit să mijlocească ea însăși.

- Eva, eu m-am rugat pentru el, poate nu m-am rugat bine.
- Atunci trebuie să folosim autoritatea Numelui.
- Am auzit bine? .
- Așa este prescripția., în Numele Meu., ajută dac-o urmă. Pe noi ne apără și pe el îl face slobod.
- Credeți și dumneavoastră că este stăpânit sau. că suferă de îndrăcire?
- Din păcate este. Un om în care locuiește Cine trebuie nu face ce a făcut el.
- În afară de câteva ieșiri, e drept urâte., mai mult și-a făcut lui însuși rău.
- Chiar dacă nu a făcut prea multe și chiar dacă legea l-a tratat cu blândețe, tot trebuie eliberat. Altfel rămâne un înfrânt. Înfrânt de cel care-l locuiește.
- Credeți că dependența de alcool este. demonică?

Am întrebat-o, fiindcă posesiunea demonică are o teribilă conotație care face parte din strategia inamicului ...

- Este.
- Incredibil., ce alt obicei des întâlnit mai este demonic?
- Prea multe., invidia este unul, apoi ura, violența., chiar și bârfa.
- Opriți-vă că n-o să mă mai pot uita la nimeni, dacă-mi pun ochelarii ăștia.
- M-ai întrebat., lista e mult mai lungă.
- N-ar fi mai bine să considerăm cauzele naturale, predispozițiile, chimia...
- Le recunoaștem și pe acestea, dar nu putem nega

activitatea demonică. Nu știu dac-ai observat că într-o Evanghelie n-apare Duhul Sfânt decât de trei ori, pe când duhurile rele sunt menționate de treizeci și cinci de ori. Eu zic că e concludent.

- Nu vă este frică să gândiți așa?
- De cine să mă tem, aici e „clinica mea” și de crezut cred ce vreau. Gândurile nu le controlează decât Dumnezeu.
- Păi,, știți de cine, nu mă refer la administrație, ci la cel ce este cauza.
- N-am curajul să mă. tem de el.
- Frumos. Și cum faceți?
- Facem ce ni se cere și ce ni se poruncește. Cine-i mai mare: adversarul sau Comandantul?
- Știți, îmi pare bine să vă aud vorbind așa, nu m-așteptam., când vă vedeam pe „Romulus”, la adunare, am fost convins că sunteți de acord cu predicatorul., dar el niciodată n-a abordat.
- Nu mi-a plăcut de el.
- Poftim? Sunteți singura până acum care are „curajul”., de ce nu?
- Plângea prea mult.
- Pe mine tocmai asta m-a cucerit.
- Nu sunt împotriva lacrimilor, dar mai trebuie și altele.
- Just.
- A fost totuși un om bun și a însemnat un pas înainte.
- Credeți că asta este menirea dumneavoastră sau pasul înainte care-i lipsea?
- Este a fiecăruia dintre noi.
- Este totuși opțională implicarea asta, nu? Dacă ai altă chemare, cum ar fi de pildă cea de cântăreț., de pastor, de președinte, de.
- Este obligatorie! Indiferent de chemare. Dacă ești credincios, nu poți sta cu mâinile în sân când fratele tău este atacat. Poți fi acuzat de complicitate cu dușmanul. Nepăsător înseamnă neascultător. Iar neascultător... este mai grav decât ghicitor sau închinător la idoli. Apoi

- acesta este și motivul pentru care am fost așezați pe pământ.
- Să călcăm pe șarpe?
 - Da, și să fim biruitori.
 - Păi, nu l-a biruit Domnul?
 - Îl biruim și noi: „în urma Ta învinge-vom și noi.”
 - Deci.
 - Mergem la el și-l vindecăm. Sper că ne așteaptă.
 - De unde știți că îl vindecăm? Sunt toți bolnavii destinați vindecării?
 - Da.
 - Dar nu toți păcătoșii sunt destinați mântuirii.
 - Ba sunt.
 - Păi, nu se zice că-s mulți chemați și doar puțini aleși?
 - Da, aleșii sunt speciali și mai ales sunt foarte puțini. Matia, Saul, David, aleși. Chemații sunt toți și, dintre chemații care răspund invitației, sunt apoi unii luați și făcuți aleși.
 - Deci Culaie este chemat, cât despre alegere. e prematur să vorbim, nu., am înțeles bine?
 - Da, nu-i nici o problemă.
 - El ce obligații are sau eu ce ar trebui.?
 - Dumneata n-ai nici una, suntem în aceeași barcă, iar el doar. să ne accepte.
 - Deci când mergem?
 - După programul de lucru.
 - În timpul dumneavoastră liber?
 - Trebuie să răscumpărăm vremea și nu-i timpul meu.
 - Dar îl dați.
 - Suntem obligați.
 - Și credeți că o să.?
 - Dacă mergem, da. El însuși a făcut așa, a venit aici.
 - M-am obișnuit să gândesc că la astfel de oameni, mai bine ar merge alții ca... Ilie, Petru, Pavel...
 - Dac-ar fi ei aici, așa ar fi mai bine, deși cred că latura asta a slujirii nu i-a extaziat nici pe ei, nici pe nimeni în

afară de cei șaptezeci de ucenici. Chiar despre ei cartea spune că s-au **întors** plini de bucurie. Când au pornit au fost mai circumspecți.

N-am mai întâlnit la nimeni atâta credință ca la „cananeanca” asta și n-am îndrăznit să-i mai pun întrebări.

Am intrat în rezerva pacientului. O cameră săracă, de „clinică” de țară., aducea mai mult a dormitor al soldaților de la direcția roabă-lopată.

Culaie s-a trezit când ne-a auzit pașii ... Nu părea încântat de vizită. și n-avea nevoie de nimic. A primit totuși solicitarea de a conversa.

L-am anunțat că suntem în „misiune” și i-am cerut permisiunea să ne ocupăm de el în sens spiritual. L-am asigurat că, spre deosebire de alte dați., „nu mai vrem să ne lăsăm induși în eroare. Nu vom declara misiunea încheiată decât atunci când este”.

Vrăjmașul, de prea multe ori, ne-a fentat. O făcea ba pe mortul, ba pe dispărutul, fără adresă, și apoi, după o vreme, nestingherit, își relua activitatea de surprare.

Eva i-a poruncit, nu în numele clinicii, nici în nume personal, ci în Numele Lui, să plece și să nu se mai întoarcă niciodată. Mi-a cerut să mă alătur ei în aceste porunciri și legări în baza Cuvântului.

Mai de mult mi-ar fi fost frică, dar nu acum. Venise credința peste mine ca Duhul peste Saul.

Credeam că avem dreptul, mai mult chiar, avem obligația să procedăm așa. Parcă cineva ne șoptea să nu dăm înapoi și să nu ne îndoim că facem ce trebuie. Pe ecranul sufletului vedeam în interiorul bolnavului., „ghemul cel negru” era acolo, doar puțin mai dezlânat., parcă ar fi dat cineva cu el de pământ.

Pân-atunci m-am dat înapoi de teamă că n-am „acoperire” pentru o astfel de întreprindere. Cine eram eu să mă încumet la asemenea lucruri.

Acum, datorită Evei și credinței ei, știam c-aveam autoritate și întrebarea era alta: cine sunt eu, ca să nu ascult?

Eram acoperiți cu Sângele Mielului.

Emoții tot am avut. Mă temeam ca nu cumva Culaie să dea înapoi..., fiindcă pentru el puteam apărea nebuni.

A fost puțin agitat, dar nu s-a opus. A fost de acord cu tot ce făceam. Cred că a primit ajutor ca să accepte ajutorul.

Sunase ceasul și pentru el!?

Era greu de spus, dar Eva l-a declarat sănătos. Nu putea altfel. Participasem la un episod în care un om este tămăduit în baza credinței altcuiva.

Inima așa-mi spunea și mă îndemna să dau slavă Domnului.

Am cântat în surdină imnul nostru:

„Marire Ție Isuse,

Cel ce ai înviat!

Poporul Tău Te mărește Că l-ai răscumpărat!

Soare frumos al dreptății,

Măreț ni te ivești!

Cel ce alungi noaptea morții Acum Tu strălucești!”

Soli DeoGloria!

Măine dimineață voi vorbi cu Culaie.

Pâinea noastră ...

- Ce zi! Ce zi... a fost ieri!
- N-am mai trăit așa ceva, nici n-am mai auzit.
- Nici eu...
- A cui a fost ideea?
- A ei, a doctoriței...
- Sunt uimit, ce fel de putere are ea?
- Cred că este o ungeră, adică ceva inexplicabil, dar care zdrobește jugul inamic.
- Ceva deosebit.
- Ea crede că toți putem avea această manta.

- Încurajator.
- Am venit să aud părerea ta despre ce s-a-ntâmplat ieri.
- N-am multe de spus. acum. Trebuie să m-adun un pic., cât ați fost acolo stăteam și ascultam rugăciunile. sau. ritualul. Am înțeles că în mine este ceva rău și voi îl alungați cu vorbe pregătite.
- Spune-mi cum a fost după plecarea noastră.
- Am simțit o ușurare de parcă s-a spart un buboi. sau mi s-a scos măseaua de minte și mi s-a luminat privirea. Am început să respir normal., un aer de schit. Mi-era bine.Deodată m-a izbit gândul că nu sunt terminat, că n-am murit, că nu sunt în anticamera morții., că mai este viață în mine și pentru mine că încă am viitor și am început să mă gândesc la el. Știi că eu am încercat să-mi pun capăt.
- Ai zis ceva, dar n-am știut c-ai încercat.
- Da, săptămâna trecută, cu pastile, o cutie am luat.
- Și?
- M-am așezat lângă fereastră ca să mă gândesc.. mă uitam la copaci, la cer. Toate la locul lor.. Imaginea sau imaginația a început să alerge și prin mintea mea treceau scene din viața mea. O mulțime de episoade, le vedeam cum zici tu, „cu ochii minții”. Bunicul meu., „moș Bordan”, morocănos cu alții și tandru cu mine, stătea în fața mea și râdea pe sub mustața lui galbenă., mă felicita: „Bravo Nicușor! Poți să vezi și tu de casa ta acum”. Mama, arăta istovită, cum n-a fost decât atunci când ne-am zidit casa și când a plecat., dar era mulțumită ca la punerea acoperișului. Emoționată și incredibil de frumoasă. Mi-a fost tare milă de ea, arăta mult mai tânără ca mine. O fetiță, dar știam că e ea.Ce-nseamnă când vezi asta?
- E de bine.
- Dacă zici. l-am văzut pe Duglișu.,era mirat. că eu mă ocup cu chestii interzise: ce-o să zică lumea.
- Păi, bunică-sa merge la adunare și nevastă-sa e „din

familie”., el vorbește., nu m-aș mira ca-n realitate să fie pe dos, adică pe față.

- Nu mă preocupa ce zice el. Eu auzeam altceva.
- Ce auzai?
- Cuvintele doctoriței: „nu pentru asta te-a creat Dumnezeu, tu ești rânduit pentru El, ești proprietatea Lui, de drept, acum ești., de fapt. El te liberează, nu te lasă mințit., crede, poți, ai un Tată puternic, ai viitor.”Când s-au oprit cuvintele s-au isprăvit și imaginile. Aș fi vrut ca ele să continue și am început să repet în gând cuvintele ei și să caut înțelesul lor. Am monologat o vreme: pe mine m-a creat Dumnezeu? Mă întrebam, apoi afirmam. Da, pe mine m-a creat Dumnezeu. Cum de n-am înțeles asta până acum? De ce am ajuns aici, eu cel pe care l-a făcut Dumnezeu? Am vrut să am drumul meu., nu am vrut să știu de nimeni și de nimic., Nu m-am băgat în seamă decât pe mine. N-am ascultat decât de. Totuși., El m-a creat și pe mine și se pare că îi pasă de mine... Putea să se dezică de mine. El care are tot ce-i trebuie..., ce nevoie are să-și bată capul cu un răzvrătit ambițios ca mine? Asta nu mi-o explic decât prin faptul că-i Părinte.
- Chiar așa este sau asta vrea să fie Părinte pentru om.
- Mare egoist am fost. Bine că nu s-a pus la mintea mea.
- El știe ce-i mai bine pentru noi, pe când noi avem doar impresia că știm.
- Aș vrea să adaug că am simțit niște impulsuri de sănătate în timpul monologului, ceva, ca atunci când te mângâie mama, după ce te-ai lovit în copilărie., dar mai intens.
- Ce crezi despre vrăjmaș acum?
- Mda., vezi, eu n-am crezut în nici un vrăjmaș. Nu credeam că are cineva ceva cu mine. Credeam că este îngerul din poezie sau din rugăciune.

„Înger, îngerășul meu ce mi te-a

dat Dumnezeu eu sunt mic, Tu fă-
mă mare eu sunt slab, Tu fă-mă
tare.”

- O știi., „în tot locul
mă păzește și de rele mă scutește”, n-o prea spuneam.
Taică-meu insista să
mă rog doar „Tatăl nostru.”
- Da., dacă ți-aș spune că-mi vorbea frumos., n-am crezut
că este fals. L-am crezut păzitorul meu, dar, vezi el se
preface în așa fel că., n-ai cum să-l depistezi. De n-ar fi
fost doctorița Eva și tu și poate și alții., n-o mai duceam
mult. Ajungeam exact cum zicea maică-mea, „ca Trișa
lui Boană”. Ce mai tura-vura, am fost cu un picior pe
lumea cealaltă. Mă și mir că mai trăiesc.
- Ne iubește Dumnezeu., nu ne vrea despărțiți de El, nu
ne vrea orfani de Dumnezeu în lume.
- Credeam c-am visat., dar a fost real.
- Ce ai visat?
- N-am visat. El a venit, da El a fost.. în camera mea de
aici... N-am visat. S-a atins de creștetul meu și brusc am
auzit atunci un zgomot, ca zgomotul pe care-l face apa
care curge de la duș. Curgea un duș în interiorul meu. El
mi-a spălat creierul și totul pe dinlăuntru.
- Ai avut o vedenie?
- O transă, mai degrabă. S-a uitat în cartea mea de muncă.
Mi-era o rușine, să intru în pământ., acolo scrie tot.
- A spus ceva?
- Imperturbabil a citit în tăcere. N-a tresărit deloc.
- I-ai văzut fața?
- Da.,
- Poți s-o descrii?
- Mai bine nu încerc, nu-s în stare, poate altădată., m-a-
ntrebat dacă vreau să ieșim.
- Unde?

- Așa., oriunde.
- Nu te-ai simțit judecat?
- Nu semăna a judecător. Zâmbea de temerile mele pe care le înțelegea.
- Trebuie să fie un sentiment de ușurare.
- Mie-mi spui? Nu m-am simțit așa de bine nici la nuntă, nici când., dar asta nu mai contează.
- Cred că ai acceptat oferta.
- Vrei să spui onoarea? Mi-a fost imposibil să-L resping. De fapt eu am dorit dintotdeauna să fiu acceptat, de ce crezi c-am stat cu tine de atâtea ori, de ce crezi c-am citit Biblia., dar n-am știut cum să exprim asta. Și am fost și mândru. Asta m-a împiedicat cel mai tare. Dacă El ar fi venit mai devreme așa., aș fi reacționat ca și acum și nu aș mai fi făcut ce am făcut, sunt sigur de asta.
- A fost un drum spinos.
- Ar fi fost mai bine altfel, nu pentru mine sau pentru viața mea, dar am distrus niște oameni. Asta mă consumă.
- Din neștiință în necredință ...
- Ce spui?
- Esențialul este că n-ai rămas pe el și că te-ai lămurit unde duce.
- Încă mă-ntreb dacă-i real tot ce mi s-a-ntâmpat...
- Cu fiecare este altfel.
- Cu tine n-a fost la fel.
- Nu, dar am auzit că așa sunt treziți și mântuiți. musulmanii, chinezii ...
- Nu înțeleg.
- Ei mărturisesc că au fie vise, fie vedenii.
- Când El vrea ceva, se împlinește, oricine ai fi.
- De acord.
- A fost ultimul tren. Cred că l-am prins din mers.
- Și noi. așijderea, pe al nostru.
- Serios, tu l-ai prins pe al tău?

- E un singur tren, o singură călătorie, o singură destinație.
- Cum e o singură călătorie?
- Umblete, treceri sunt mai multe, dar călătoria este una, aceea care nu ignoră țelul.
- Ți s-a clarificat?
- Nu știu la ce te referi.
- Ziceai cândva că vrei să afli un răspuns „original”.
- Da.
- Eu am fost., răspunsul tău sunt eu, nu-i așa? spune drept.
- Nu, prin tine am înțeles multe lucruri.
- Ce fel?
- Creația.
- Imposibil.
- Nu, nu, e adevărat. El ne-a făcut ca să aibă pentru cine să moara ca să ne recupereze.
- Și-atunci poți, poți să-mi spui de ce mai suferă omul?
- Nu mă mai preocupă întrebarea, deși nu e chiar așa de grea.
- Dar ce te preocupă?
- Răspunsul.
- Și care este?
- La toate întrebările este Unul singur, El.

Buni Cocar 84 Wilton Lane
Mundelein Il 60060 USA
Nădejdea@comcast.net
(847) 566-7634 (224)
659-1316

Office: 3010 N.Lavergne Ave.
Chicago Il. 60641 Tel: (773)
427-8850

CUPRINS

Precuvinte	3
Surprins de viață.....	6
Rădăcini	15
Catiheți	25
Obstacole	28
Metereze	40
Moartea în sticlă.....	45
Agonia	54
Visătoarele	57
Plauzibil	64
Foaie schimbată	69

Osborn	71
Manhu	78
Ultimul zag	81
Elihu	83
Ușa zidită	86
Una dintr-o mie	89
Pâinea noastră	93
Cuprins	98

(nr paginii nu corespunde cu cel al cartii in pdf)